

Esbo kyrkliga samfällighets miljöbokslut 2024

17.4.2025

Gemensamma kyrkorådet 28.4.2025

Bild: Teemu Rantala

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
1. Den kyrkliga samfällighetens miljösystem	6
1.1 Miljöpolitik.....	6
1.2 Ansvar för skapelsen som en del av strategin Kyrkan i Esbo 2023–2030	6
1.3 Förhållande till Finlands evangelisk-lutherska kyrkas miljö- och klimatarbete	7
2. Extern auditering av miljöledningssystemet och ISO 14001 SFS-EN-certifikat	8
2.1 Extern auditering	8
2.2 Miljöledningsprocessen och systemets överensstämmelse med kraven	9
3. Beskrivning av församlingarnas miljöarbete 2024.....	11
3.1 Miljöarbetets teologiska bakgrund: tacksamhet, respekt och måttfullhet	11
3.2 Esbo svenska församling	12
3.3 Espoonlahden seurakunta	14
3.4 Espoon tuomiokirkkoseurakunta	16
3.5 Leppävaaran seurakunta	18
3.6 Olarin seurakunta	19
3.7 Tapiolan seurakunta	22
4. Beskrivning av miljöarbetet vid den kyrkliga samfällighetens ämbetsverks serviceenheter 2024	25
4. 1 Enheten för ämbetsverkets ledning	25
4.2 De största miljökonsekvenserna och identifiering av miljörisker	25
4.3 CO ₂ -utsläpp enligt Kyrkostyrelsens utsläppsräknare	26
4.4 Servicecentralen	27
4.4.1 Kundgränssnitt, elektronisk ärendehantering och e-tjänster	28
4.4.2 Utbildningar, kompetens- och utbildningsregister	28
4.4.3 Upphandlingsanvisningar	28
4.4.4 Rörlighet, distansarbete och -möten.....	29
4. 5 Ekonomi- och informationsförvaltningstjänster	29
4.5.1 Ekonomitjänster.....	29
4.4.2 Informationsförvaltningstjänster	30
4.6 Fastighetstjänster	30
4.6.1 Byggverksamhet	31
4.6.2 Underhåll	32

4.6.3 Underhåll av gårdar och utomhusområden	32
4.6.4 Uppvärmning och energiförbrukning	33
4.6.5 El, belysning och laddningsstationer för elbilar	34
4.6.6 Vattenförbrukning och behandling av avloppsvatten	34
4.6.7 Avfallshantering	35
4.6.8 Läger- och kursgårdsverksamhet, livsmedelsanskaffningar och renhållning	35
4.7 Begravningsväsendet	38
4.7.1 Allmän skötsel av begravningsplatser	39
4.7.2 Avfallshantering på begravningsplatserna	39
4.7.3 Gravskötsel	40
4.7.4 Krematoriet	40
4.7.5 Begravningsväsendet maskiner	41
4.7.6 Green Flag Award till Klockarmalmens begravningsplats för tredje gången 2024	41
4.7.7 Skötsel av skogar	42
4.7.8 Stöd för den biologiska mångfalden	43
4.8 Kommunikation	43
4.9 Gemensamt församlingsarbete	44
5. Utfallet av målen i miljöprogrammet 2024	48
5.1 Församlingsarbetet	48
5.2 Fastigheter	51
5.3 Begravningsväsendet	54
5.4 Skogar och grönområden	56
5.5 Stödtjänster och involvering av personalen	57
5.6 Informationsförvaltningen	61
5.7 Kommunikation	64
6. Indikatorer som följs upp på hela samfällighetens nivå 2024	66
7. Begravningsväsendets miljöindikatorer 2024	69
8. Bilaga: Sammanställning av meddelanden, artiklar och kommunikation i sociala medier om miljöteman som publicerats under 2024	72
8.1 STT-meddelanden 2024 med temat miljö, natur, internationellt ansvar	72
8.2 Videor/podcaster på Youtube	73

Sammanfattning

Denna rapport innehåller en beskrivning av det miljöarbete som utförts i Esbo kyrkliga samfällighet och församlingarna 2024. Detta är den tredje rapporten med denna form.

Samfällighetens miljöledningssystem beviljades 21.4.2024 ett internationellt ISO 14001 (SFS-EN)-certifikat som första ekonomiska församlingsenhet i Finland. Den ackrediterade auditeringspartnern DNV Business Assurance Finland Oy har ansvarat för den externa auditeringen. Enligt auditeringen är miljöarbetet målinriktat, effektivt och engagerat.

Projekt som främjar kolneutralitet och energibesparing samt elektrifieringen har framskridit i snabb takt. Jordvärmeentreprenaderna vid Hvittorps och Vällskogs lägercentrum färdigställdes. System som baserar sig på värmepumpsteknik har erhållits till inspektorsbyggnaden på Vällskog och till servicebyggnaden på Klockarmalmens begravningsplats. Solkraftssystemet i fastigheten på Kyrkogatan togs i produktionsbruk och antalet laddningsstationer för elbilar ökade. Elektrifieringen av bilar och småmaskiner fortsatte.

Miljöarbetet är etablerat i alla församlingar och var och en av dem har sina egna verksamhetssätt. Det finns uppgifter som dagligen berörs av miljöaspekterna. En del av uppgifterna har ingen direkt anknytning till miljöfrågor, men man är medveten om att miljöfrågor är viktiga även för församlingsmedlemmarna.

Mängden vegetarisk mat har ökat och metoder för att mäta matsvinnet har tagits i bruk. Matsvinnet är litet och mindre än inom branschen i allmänhet.

Vi har hela personalen att tacka för det praktiska arbetet och den ansvarsfulla inställningen till miljöfrågor. Den kyrkliga samfällighetens operativa ledning, församlingarnas och enheternas ledningsgrupper, team och verksamhetsgrupper behandlar regelbundet miljöfrågor vid sina möten.

Den kyrkliga samfällighetens miljöarbetsgrupp har ansvarat för sammanställningen av denna rapport. Bakgrundsinformation och texter har producerats av flera personer i församlingarna och enheterna vid samfällighetens ämbetsverk. Tack till alla berörda parter för att ni upprättat materialet.

Esbo 31.3.2025

Esbo kyrkliga samfällighets miljöarbetsgrupp

*Irene Erkkö, Esbo svenska församling
Kirsi Salo, Tuomiokirkkoseurakunta
Reeta Vähä-Ruona, Espoonlahden seurakunta
Seija Hatakka, Leppävaaran seurakunta
Oili Karinen, Olarin seurakunta
Anu Ristimäki, Tapiolan seurakunta
Asko Leinonen, fastighetstjänster,
begravningstjänster*

*Marjo Törmänen, fastighetstjänster, läger-
och kursgårdstjänster
Kaie Saagpakk, fastighetstjänster, lokavård
och cateringtjänster
Harri Heiskanen, fastighetstjänster,
lokaltjänster och underhåll
Eija Harju, kommunikationstjänster
Outi Hakio, servicecentralen*

*Riikka Hillebrandt, gemensamt
församlingsarbete
Timo Vehmas, enheten för ämbetsverkets
ledning*

*Kerttuli Boucht, enheten för ämbetsverkets
ledning, gruppens ordförande*

1. Den kyrkliga samfällighetens miljösystem

Esbo kyrkliga samfällighets miljösystem grundar sig på kraven i standarden ISO-EN SFS 14001. Miljösystemet, som godkändes av gemensamma kyrkorådet 25.10.2021 för 2023–2030, består av miljöpolitik (gemensamma kyrkofullmäktige 16.12.2020), teologiska motiveringar för miljöarbetet, ett miljöprogram som innehåller långsiktiga mål, årliga mål och indikatorer som beskriver måluppfyllelsen samt församlingarnas miljöplaner, som församlingsråden har godkänt. Församlingarnas gällande planer omfattar åren 2023–2025.

1.1 Miljöpolitik

Esbo kyrkliga samfällighets miljöpolitiska riktlinjer 2021–2030 är:

Ympäristöpolitiikka 2021–2030

1. Seurakuntien ja seurakuntayhtymän ympäristötyö vahvistaa espoolaisten luontosuhdetta ja kannustaa kestävään elämäntapaan. Muutosten keskellä seurakunnat pitävät yllä tulevaisuuden toivoa. 2. Seurakuntayhtymän kiinteistöt ovat hiilineutraaleja vuoteen 2030 mennessä pois lukien ne kiinteistöt, joista on päätetty luopua. 3. Vähällä käytöllä olevista tiloista luovutaan, ja tilojen yhteiskäyttöä lisätään. 4. Päätösesityksissä arvioidaan esityksen ympäristövaikutukset tilanteissa, joissa ne ovat osoitettavissa.	5. Seurakuntayhtymän metsiä hoidetaan menetelmillä, jotka ovat ekologisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäviä. Pienistä maa- ja metsäalueista Espoon ja Kirkkonummen alueilla luovutaan maanvaihtojen tai myynnin kautta. 6. Hautausmaita ja viheralueita hoidetaan niin, että ympäristölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa. 7. Sijoitustoiminnassa noudatetaan vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteita. 8. Suositetaan ilmastoystävällistä ruokaa ja minimoidaan ruokahävikkiä. 9. Ympäristöohjelman tavoitteita toteutetaan määrätietoisesti seurakuntayhtymän voimassa olevan strategian resurssilinjatukset huomioiden.

1. Församlingarnas miljöarbete stärker alla esbobors relation till naturen och sporrar till en ekologisk livsstil. Församlingarna är gemenskaper som stärker framtidshoppet.
2. Samfällighetens fastigheter ska vara kolneutrala senast år 2030, frånsett de fastigheter som man beslutat avstå från. De närmare åtgärderna för uppnående av detta specificeras i miljöprogrammet.
3. Lokaler vars användningsgrad är låg ska avstås och sam användningen av lokaler ska utökas.
4. I beslutsförslagen ska förslagens miljöeffekter bedömas i sådana fall där ett uppenbart samband kan påvisas.
5. Samfällighetens skogar i Esbo och Kyrklätt sköts med metoder som är ekologisk, kulturellt, socialt

- och ekonomiskt hållbara. Små mark- och skogsområden i Esbo och Kyrklätt ska avyttras genom markbyten eller försäljning.
6. Begravningsplatserna och grönområdena sköts på ett sätt som minimerar skadliga miljöeffekter.
7. Inom placeringsverksamheten iakttas principerna för ansvarsfull placeringsverksamhet.
8. Klimatvänliga livsmedel gynnas och matsvinnet minimeras.
9. Miljöprogrammets målsättningar ska realiseras på det sätt som möjliggörs av riktlinjerna för resurserna i samfällighetens gällande strategi. Miljöpolitiken är en viljeyttring som omfattas av gemensamma kyrkofullmäktige och som anger samfällighetens principer för hållbar utveckling och för miljöarbetet.

1.2 Ansvar för skapelsen som en del av strategin Kyrkan i Esbo 2023–2030

Ansaret för skapelsen är en av de åtta tyngdpunkterna för verksamheten i strategin Kyrkan i Esbo 2023–2030. Som indikatorer för tyngdpunktens måluppfyllelse används indikatorer i den kyrkliga samfällighetens miljösystem.

1.3 Förhållande till Finlands evangelisk-lutherska kyrkas miljö- och klimatarbete

Bakom den kyrkliga samfällighetens miljösystem ligger FN:s principer för hållbar utveckling, de teologiska grunderna för den evangelisk-lutherska kyrkans riktlinje Kolneutral kyrka 2030 samt Lutherska världsförbundets dokument Creation - Not for Sale om luthersk ekoteologi.

Målen i klimatprogrammet Kolneutral kyrka 2030 tillämpas till den del det har ansetts vara ändamålsenligt. Utgångspunkten för den kyrkliga samfällighetens miljösystem som grundar sig på standarden ISO 14001 är att koncentrera sig på de åtgärder som har störst betydelse och genomslagskraft med tanke på miljökonsekvenserna av Esbo församlingars verksamhet. Kyrkostyrelsen har förnyat innehållet i sitt klimatprogram under den gångna vintern. Kyrkans miljöarbete och bland annat utvecklingen av kyrkans egen utsläppsräknare som bereds av Kyrkostyrelsen följs upp. Utsläppsräknarens lämplighet för Esbo kyrkliga samfällighet bedöms i kapitel 4.

2. Extern auditering av miljöledningssystemet och ISO 14001 SFS-EN-certifikat

2.1 Extern auditering

En utomstående, ackrediterad och branschoberoende aktör certifierade miljösystemet i början av 2024. DNV Business Assurance Finland Oy valdes till extern samarbetspartner för certifieringen på hösten 2023. Den första externa auditeringen genomfördes under fem dagar, 19.1 och 19–22.3.2024. Den externa auditeringen utfördes av DNV:s huvudauditör Hannu Salminen.

Samfälligheten beviljades ISO 14001-certifikat för miljöledningssystemet 21.4.2024. Certifikatet gäller tre år åt gången förutsatt att de årliga externa auditeringarna visar att kraven i standarden uppfylls under hela treårsperioden. Den externa auditeringen genomförs nästa gång 2025 och 2026.

Föremål för auditeringen var

- miljöledningssystemet som helhet
- miljöarbetet vid samfällighetens ämbetshus på Kyrkogatan 1 och serviceenheterna vid samfällighetens ämbetsverk
- Esbovikens kyrka och Espoonlahden seurakuntas miljöarbete (särskilt diakoni)
- Hvittorps lägergård och Hvittorps Villa, kök, lokalvård och avfallshantering
- Olars kyrka, Chapple och Mattby kapell samt miljöarbetet i Olarin seurakunta (särskilt diakonin och barn- och familjearbetet)
- begravningskapellet, krematorier, kylrummet, kylutrymmet för rökgaser
- servicehallarna på kapellets begravningsplats, hantering av kemikalier och Kapellets begravningsplats
- Klockarmalmens begravningskapell och begravningskapellets kylrum
- Klockarmalmens begravningsplats avloppsreningsverk, behandling av jordmaterial
- Gräsa begravningsplats.

I auditeringsrapporten konstaterades följande positiva observationer:

- Miljöarbetet har pågått i över två decennier, den första utvärderingen av miljöaspekter gjordes år 2000.
- I den praktiska verksamheten har inga avvikelser i hanteringen av miljöfrågor observerats i auditeringen.
- Miljöbokslutet är en heltäckande beskrivning av miljöarbetets mål, åtgärder och resultat inklusive en utredning av den externa miljökommunikationen och mediepublikationerna.
- Man har fäst uppmärksamhet vid allokeringen av fastigheternas underhållsresurser: man har låtit göra konditionskartläggningar av fastigheterna, och resultaten har beaktats i sjuårsplanen.
- I informationsförvaltningen har miljöaspekterna beaktats på ett heltäckande och mångsidigt sätt. Även inom ekonomiförvaltningen har miljökonsekvenserna minimerats genom elektronisk ekonomiförvaltning.
- Genom att göra upp en skötselplan för begravningsplatserna förtydligas rollerna, resurserna och utvecklingslinjerna.

- Flera andra positiva observationer nämndes också.

Två avvikelseobservationer gjordes. De gällde dokumenteringen av nödsituationsövningar och registreringsförfarandet för utbildningar i hantering av miljöfrågor. Som utvecklingsobjekt identifierades förtydligande av de interna auditeringarnas roll och uppgifter, behandling av miljörespons och registrering av miljökompetens i uppgiftsbeskrivningarna vid behov. Efter auditeringen lades en ny anvisningstavla till på kapellets begravningsplats. Som utvecklingsobjekt fastställdes också informationsförvaltningens möjligheter att stödja fastighetsförvaltningen och underhållet samt säkerställandet av underhållet av krematorieverksamheten för att garantera verksamhet enligt miljötillståndet.

Resultaten av den externa auditeringen och miljöbokslutet för 2023 delgavs alla förvaltningsorgan och församlingsråd i den kyrkliga samfälligheten under 2024. Dessutom kommunicerade man om saken i så stor utsträckning som möjligt (se närmare i kapitel 8).

2.2 Miljöledningsprocessen och systemets överensstämmelse med kraven

Under 2024 genomfördes alla skeden i processen som förutsätts i samfällighetens eget miljösystem och i standarden. Dessa var:

- Fastställande av årliga miljömål och utvärdering av hur de uppnåtts som en del av budget- och verksamhetsplansprocesserna
- Ledningens genomgångar i alla serviceenheter och församlingar
- Högsta ledningens genomgång
- Interna auditeringar i de församlingar och enheter som är föremål för extern auditering 2025
- Arbetet i den kyrkliga samfällighetens miljöarbetsgrupp, församlingarnas egna miljöarbetsgrupper och de operativa ledningsgrupperna inom samfällighetens ämbetsverks serviceenheter och församlingar
- Uppfyllandet av kraven i 14001-standardens har inkluderats i ovan nämnda. Dessa har varit utvärdering av miljösystemet i förhållande till standardens krav, förändringar i verksamhetsmiljön, intressentgruppernas förväntningar, miljöpolitikens och miljösystemets ändamålsenlighet och aktualitet, ändamålsenligheten av roller, ansvar och befogenheter samt resursernas och kompetensens tillräcklighet.
- Dessutom har det krävts en bedömning av miljöriskerna, uppföljning av miljölagstiftningen som berör verksamheten och ett på förhand fastställt tillvägagångssätt för att reagera på akuta miljöavvikelser, miljöskador, olyckor eller nödsituationer.
- Målet är kontinuerlig utveckling: att upptäcka och upprätthålla positiva observationer och praxis, bedöma och hantera riskfaktorer som eventuellt orsakar miljörisker, registrera observerade avvikelser, korrigerande verksamhet och att omsätta utvecklingsförslag som kommit fram i samband med processen i praktiken.

JOHTAMISJÄRJESTELMÄ- SERTIFIKAATTI

Sertifikaatin numero:
0662402

Alkuperäinen sertifikaatti myönnetty:
21. huhtikuuta 2024

Voimassaoloaika:
21. huhtikuuta 2024 – 20. huhtikuuta 2027

Täten todistetaan, että

Espoon Seurakuntayhtymä

Kirkkokatu 1, 02270 Espoo, Finland

täyttää seuraavan johtamisjärjestelmästandardin vaatimukset:
ISO 14001:2015

Tämä sertifikaatti on voimassa seuraavassa laajuudessa:
Seurakuntatyö, kiinteistöpalvelut, hautaustoimi ja yhtymän viraston palvelut.

Palkka ja aika:
Espoo, 21. huhtikuuta 2024

Sertifikaatin myöntänyt:
DNV - Business Assurance
Kellaranta 1, 02150 Espoo, Finland

Kimmo Haarala
Johdon edustaja

Sertifikaatin voimassaolo edellyttää sertifikaattipäivityksen ohjeiden täyttämistä.

Akkreditoitu yksikkö: DNV Business Assurance Finland Oy Ab, Kellaranta 1, 02150 Espoo, Finland - TEL: +358 10 292 4200, www.dnv.fi/assurance

3. Beskrivning av församlingarnas miljöarbete 2024

Enligt miljösystemet ska församlingarna ha en miljöplan som behandlas i församlingsrådet. Alla församlingar och det gemensamma församlingsarbetet har en gällande plan för planeringsperioden 2023–2025. Miljöfostran är central i församlingarnas arbete.

Tyngdpunkterna i församlingarnas lokala miljöplaner för 2024 var:

- Vi deltar i miljörelaterade samarbetsprojekt kring temat Östersjön och bland annat Snygg Beach-skräpinsamlingskampanjen. (Esbo svenska)
- En ekologisk livsstil, måttlighet och återvinning samt församlingsmedlemmarnas naturupplevelser (treårsmål 2023–2025). (Esboviken)
- Varje arbetsområde och område har minst ett konkret miljömål (2024), församlingen har en aktiv roll i arbetet för miljön i Esbo (2024), minskning av matsvinnet vid de gemensamma måltiderna och övergripande planering av måltidsservicen (tvåårsmål 2023–2024), miljömässigt betydelsefull verksamhet särskilt i missionsarbetet (treårsmål 2023–2025), utveckling av naturandligheten (treårsmål 2023–2025) samt minskning av pappersförbrukningen och förnuftigt utnyttjande av distansarbete i förhållande till mängden lokaler som behövs och rörligheten (tvåårsmål 2023–2024). (Tuomiokirkkoseurakunta)
- En matkultur i enlighet med en hållbar utveckling. (Leppävaara)
- Minskning av koldioxidavtrycket: 1) församlingen föredrar vegetarisk mat, ekologisk och närproducerad mat och minskar matsvinnet 2) minskar kaffesvinnet och skaffar mindre kokare eller kaffeautomat, snabbkaffe rekommenderas samt 3) återvinner, lånar och skaffar produkter för gemensamt bruk, minskar på inköpen. (Olari)
- Deltagande i gemensamma evenemang och temadagar, användning av kollektivtrafik och samåkning i första hand, anskaffning av nya varor endast med eftertanke, sortering och återvinning (Tapiola).

3.1 Miljöarbetets teologiska bakgrund: tacksamhet, respekt och måttfullhet

I bakgrundsmaterialet till den evangelisk-lutherska kyrkans riktlinje Kolneutral kyrka 2030 konstateras att kyrkans särskilda styrkor i klimatarbetet anknyter till värderingar och attityder. Församlingar strävar utöver sina egna konkreta åtgärder för att minska sina utsläpp efter att stödja sina medlemmar och även andra att ändra sin livsstil så att den blir hållbar med tanke på klimatet och miljön. Församlingarnas miljöfostran utgår från detta mål. Tacksamheten för livets gåvor som Gud ger oss genom skapelsen får oss att känna respekt, vilket i sin tur leder oss mot en måttfull livsstil.

3.2 Esbo svenska församling

Miljömålen för församlingens budgetår 2024 var:

- Skriftskoleverksamheten genomförs i enlighet med verksamhetsmodellen Grön skriba.
- Vi beaktar miljön och arbetar miljömedvetet inom alla sektorer.
- Vi använder varor med märket Rättvis handel eller närproducerad mat.
- Tvättmedel, tvål m.m. som används i våra utrymmen är parfymfria.

Indikatorerna för bedömning av hur miljömålen har uppnåtts var:

- Den kyrkliga samfällighetens miljösystem används i all verksamhet som indikator för hur målen för miljöarbetet har uppnåtts. Vi följer de anvisningar som fastställts för de indikatorer som används i miljösystemet.

Miljömålen för budgetåret uppnåddes. Skriftskoleverksamheten genomförs i enlighet med verksamhetsmodellen Grön skriba. Personalen behöver fortutbildning om konceptet särskilt på grund av att verksamhetsmodellen och dess riktlinjer håller på att uppdateras inom hela kyrkan. Miljömedvetenheten har ökat bland de anställda 2024 och miljöfrågor beaktas allt mer. Det finns en punkt om miljöfrågor vid varje möte som omfattar hela arbetsgemenskapen där man berättar om de senaste miljöhändelserna eller ger anvisningar för miljömedveten verksamhet. Rättvisemärkta produkter används och skaffas i mån av möjlighet. Kaffet är alltid rättvisemärkt kaffe och ekologiskt. Rättvisemärkta produkter är dessutom te, honung, kakao, socker, bananer och en del av blommorna. I upphandlingarna prioriteras inhemska grönsaker, frukter och bär under högsäsong eller när de finns tillgängliga i partihandeln. En del av produkterna skaffas som ekologiska produkter och/eller närprodukter. Församlingen serverar i liten skala och har ingen kökspersonal eller husmor. De tvättmedel och tvålar som används i församlingens lokaler är parfymfria och innehåller inga färgämnen. I församlingen firades skapelsens söndag på den Finska naturens dag.

Miljöfostran genomförs särskilt i dag- och familjeklubbar samt i ungdoms- och konfirmandarbetet. För barn och familjer har man ordnat Skogsmulleutflykter i den närliggande naturen. I klubbarna lär man barnen att ta ansvar för varandra och för miljön. I skriftskolorna talar man om skapelsen och om människors ansvar för att ta hand om den. I konfirmandundervisningen är det också möjligt att fundera på miljöångest. Flaskor och burkar återvinns på konfirmandläger och i ungdomsarbetet.

I församlingens information har miljöfrågor lyfts fram bland annat i sociala medier och nyhetsartiklar. Under 2024 har det getts sex pressmeddelanden om miljöfrågor. I sociala medier har miljöfostran, naturen och naturandlighet lyfts fram cirka 50 gånger. I trycksakerna strävar man efter att använda miljövänliga produkter och processer. Digital marknadsföring föredras framför tryckt material.

Församlingen har minskat på pappersförbrukningen. Allt flera meddelanden och brev skickas elektroniskt och kommunikationsexperten har uppmanat till att från fall till fall överväga om det lönar sig att trycka broschyrer eller om elektroniska broschyrer eller reklam vore tillräckliga eller till och med bättre alternativ. I musikarbetet återvinns noter och en del av noterna finns i digital form på en surfplatta.

Övervaktmästaren ansvarar för att följa upp den lokala energiförbrukningen. Övervaktmästaren ser till att belysningen och apparaterna släcks i vårt kyrkorum och att samfälligheten informeras om eventuella fel i fastigheterna eller i uppvärmningen av dem. Övervaktmästaren ser också till att avfallet återvinns på behörigt sätt och att avfallslagen följs. Under 2024 började man återvinna plast i församlingens kontorslokaler i Kyrktian och det har kommit bra igång.

I volontärarbetet instrueras man att använda engångskärl, papper och andra material sparsamt. Kråksångens körsångare tar med sig egna muggar till körövningarna. Handarbetsklubben Symamseller använder återvunnet material. De stöder missionsarbetet och den internationella diakonin med sina försäljningsintäkter.

Diakonikunderna hänvisas till Esbo domkyrkoförsamlings loppmarknad, där de kan få återvinna kläder och hushållsartiklar gratis. Diakoniarbetet tar också i mån av möjlighet emot återvinna kläder och skickar dem vidare till Unelman kammari.

Församlingen deltar i det internationella miljö- och klimatarbetet genom att årligen stödja Finska Missionssällskapets Miljöbank. Med Miljöbankens stöd planteras träd och förbättras livsmedelstryggheten och tillgången till rent vatten i åtta länder på tre kontinenter.

Församlingens representant deltog i verksamheten av den kyrkliga samfällighetens miljöarbetsgrupp. Hen var också medlem i rikskyrkans delegation för miljöfrågor.

3.3 Espoonlahden seurakunta

Församlingens miljömål för budgetåret 2024 var:

- Pappersavfallet och det övriga avfallet ska sorteras och avfallsmängden ska målmedvetet minskas (bl.a. avsevärd minskning av tryckta säsongsbroschyrer)
- Närproducerad mat och överskottslivsmedel används bland annat i diakonimåltiderna
- Övriga åtgärder som framgår av Esbo kyrkliga samfällighets miljöprogram (och som är förenliga med ISO-standarden) ska vidtas

I fråga om projekten som genomfördes under 2024 nämndes också att ett miljötema var att delta i utvecklingen av naturandligheten.

Espoonlahden seurakuntas miljögärningar 2024 beskrivs nedan enligt arbetsområde.

Barnarbete:

- Sortering av plastskräp på Esbo svenskas sida.
- Återvinning vid Estmalmens kapell.
- Dagklubbens skogsutflykter.
- Barnen har fått undervisning i återvinningsmedvetenhet.
- Familjeklubbens kvällsmåltid på torsdagar, ingen separat matsäck endast för klubbdeltagarna.

Familjearbete:

- Minskning av papperskopior och matsvinn.

Ungdomsarbete:

- Återvinningen är äntligen i skick i Sode (plastfraktion erhållen utöver de övriga).
- Om vi serverar mat till de unga serverar vi i regel vegetarisk mat.
- Klubbarna ger undervisning i att återvinna.
- Vi undviker svinn när det gäller mellanmål i JunnuSode.
- Klubbedarna och andra volontärer instrueras att använda tillbehören i skåpen innan man köper nytt.
- Skriftskolans brev har endast skickats per post till dem som separat begärt det (elektroniskt till de övriga, informationen efterfrågas på anmälningsblanketten).
- I lägerverksamheten är man ute och lär sig att respektera naturen och att glädja sig och njuta av den.
- Till teamdagar o.d. arbetsuppgifter dit flera åker reser man i mån av möjlighet tillsammans och i fullpackade bilar.

Kyrkobetjäningens team:

- Tvättmedlens miljövänlighet
- Mängden tvättmedel som används
- Minimering av svinn

- Vattensparande
- Möjliggörande av återvinning vid verksamhetsställena
- Minskning av papper
- Återvinning av möbler och kärl från andra verksamhetsställen

Diakoni:

- HU:s återvinningsrådgivare besökte klubben för äldre för att berätta om avfallssortering och det har ordnats virtuella skogspromenader.
- Utskrivning med eftertanke, släckning av belysning.
- Vegetarisk mat i olika situationer och utnyttjande av svinn.
- Användning av kollektivtrafik och elcykel samt samåkning för att undvika privatbilism.
- Sortering av avfall, vägning och minskning av bioavfall i livsmedelsdistributionen.
- Byte av plastpåsar till varukorgar och flergångskassar.
- Deltagande i Jordens dag och miljödagen.
- Ökning av kunskapen om och perspektiven på återvinning och miljö samt minskning av miljöångesten.
- Val av rulltrappor som redan är i rörelse, återanvändbara matlådor, elektronisk kommunikation.
- Bistånd vid förmedling av återvunna produkter.

Förkunnelse:

- Utskrivning med eftertanke, släckning av belysning.
- Användning av kollektivtrafik och elcykel samt samåkning.
- Sortering av avfall.
- Deltagande i Jordens dag.
- Elektronisk kommunikation.
- Vår- och höstutflykter i närområdet för vuxna med kollektivtrafik och samåkning, med egna kaffemuggar för att minska antalet engångskärl.

Evenemang med miljötema under 2024 var:

- Earth Hour lö 23.3 (gemensam för hela samfälligheten), Jordens dag (22.4), vars evenemang var lö 20.4, Finska naturens dag lö 31.8 och Världsmiljödagen (5.6), vars evenemang var lö 5.10.

Bild: Korgar för utdelning av mat i Esbovikens kyrka, bild Eija Harju

3.4 Espoon tuomiokirkkoseurakunta

Församlingens miljömål för 2024 var:

- Den kristnas ansvar som skapelsens beskyddare är det viktigaste miljömålet, såväl i församlingens förkunnelse som i beslutsfattandet.
- Varje arbetsområde genomför sin plan för miljöfostran.
- Församlingen bygger upp en synlig roll som aktiv miljöpåverkare.

På församlingens evenemang serveras alltid också vegetarisk mat. Som helhet är cirka 25–30 procent av den mat som serveras vegetarisk mat. Matsvinnet som uppstår vid församlingens tillställningar vägs och dokumenteras. I förhållande till antalet besökare har matsvinnet varit litet. Besökarna får anvisningar om matsvinn och avfallssortering. Kyrkobetjäningen ansvarar för att minska matsvinnet och sortera det.

På församlingens områden och i kapellen har man ordnat olika evenemang med naturtema med varierande antal deltagare. Viktiga evenemang har varit Skapelsens söndag, Earth Hour och Rättvis handel-veckan, som alla församlingar i Esbo deltar i. Även arbetsområdena har ordnat evenemang med natur-/miljötema, och t.ex. ungdomsarbetet har haft två ungdomskvällar där man diskuterat ämnena och gjort grupparbeten.

Man håller på att öka antalet laddningsstationer för elbilar vid kapellen. När man förflyttar sig mellan arbetslokalerna rekommenderas samåkning.

Diakoniarbetet gynnar med sina ekonomiska bidrag återvinningscentralen och Unelman kammari, som är en loppmarknad och mötesplats. Inom mathjälpen prioriteras utnyttjandet av svinnsmat i samarbete med Manna-apu ry. På läger och utflykter har man till exempel ordnat naturpilgrimsvandringar. Församlingens internationella arbete har beaktat återvinning i sin

verksamhet. Betoningen på skapelsen, som hör till den moderna missionsteologin, har dock knappt beaktats annars än indirekt av samarbetsparterna.

Musikarbetet har ordnat konserter och evenemang med naturtema för barn och vuxna, till exempel Earth Hour-konserten och De vackraste julsångerna i skogen. Konserterna har övergått till elektroniska programblad som är tillgängliga via QR-kod. Festivalen Radalla innehöll ett program för samhällsansvar, där man åtog sig att prioritera ekologiskt hållbara val i ordnandet av festivalen, till exempel genom att i första hand använda kollektivtrafik. I genomförandet av SyysMatti-marknaden lyftes miljötemat fram starkare än tidigare.

Man strävar efter att inkludera miljöfostrans perspektiv i de olika delområdena av församlingens fostringsarbete. Miljöfostran genomförs till exempel genom att ordna verksamhet utomhus, göra utflykter i den närliggande naturen samt använda natur- och återvinningsmaterial för pyssel. Man lär barnen också att återvinna. Klubbarna har sånger, ramsor och andakter med naturtema. Tuomiokirkkoseurakunta har tillsammans med de övriga församlingarna i Esbo förbundit sig att genomföra skriftskolorna enligt Grön skriba-principerna. Grön skriba-programmet har ännu inte genomförts i sin helhet, men principerna följs redan i väldigt många skriftskolor åtminstone delvis. Särskilt i fråga om skriftskolorna är målet att prioritera närliggande lägergårdar. På grund av tillgången till lägerurer ligger dock en stor del av skriftskolorna längre bort, vilket leder till långa lägertransporter.

Ur miljöarbetets synvinkel har unga gett respons om kapellens återvinningsmöjligheter. Antingen är de inte tillräckliga eller så har kunderna inte informerats tillräckligt tydligt om dem.

I kontorsarbetet har målet varit att minska pappersförbrukningen. Informationsförvaltningen kan centraliserat se uppgifterna om församlingens förbrukning av utskriftspapper per skrivare.

*Bilder: Informationstavlan i matsalen i Aurorakapellet "Ta bara så mycket mat som du orkar äta" och kärlets returvagn.
Bilder Kirsi Salo*

3.5 Leppävaaran seurakunta

Församlingens miljömål för budgetåret 2024 var en matkultur i enlighet med en hållbar utveckling, odling av ängsskiftet och lådodling på kyrkans gård.

Indikatorerna för bedömning av hur miljömålen har uppnåtts var mängden matsvinn.

Våren 2024 förrättades en syn i kyrkans omgivning i vilken Sanna Kuula, Kalervo Salo, Heikki Lehti och Seija Hatakka deltog. De bekantade sig med kyrkans område tillsammans och funderade på tomtens möjligheter. Det planeras ett ängsområde (på grund av jordmånen är detta inte möjligt), en sinnesträdgård, en naturandlig stig och dess tillgänglighet samt en skogskyrka på klipporna. I den sistnämnda är avsikten att använda stenar från stenfoten av Bergans kapell. Arbetet inleddes alltså enligt målen.

Teamet för fostran och småbarnspedagogik:

I ett av Päivä kirkonmäellä-evenemangen ordnades bytesbord för barnens leksaker och kläder. Under ett annat Päivä kirkonmäellä-evenemang ordnades en pysselverkstad tillsammans med diakonin. I den egna verksamheten har serveringen under Safkaa ja seura-kvällarna varit vegansk. Dessutom var temat för familjelägren miljön, vilket beaktades i all lägerverksamhet. Dag- och familjeklubbarna fortsätter att genomföra natur- och miljöteman som tidigare.

Ungdomsarbete:

Det planerade evenemanget för rättvis handel och jippot för insamling av skräp genomfördes inte. Under Rättvis handel-veckan ordnades inga evenemang. Rättvis handel-temana syntes på de ungas Instagram-konto. Under evenemangen och ungdomskvällarna har serveringen varit vegetarisk eller vegansk. Man deltog också i planeringen av evenemanget Sov en natt utomhus.

Kyrkobetjäningen:

Lådodlingen genomfördes, men församlingsmedlemmarna kunde ännu inte vara med. I kaffeserveringen har man också tagit i bruk vegetarisk mjölk. Vi har inte fått information om hur återvinningen och uppdateringen av kärlen förverkligats i skrivande stund.

Familjernas sommarkafé använde kartong-, plast- och bioåtervinning utomhus.

Matsvinnet inom diakonin har blivit mycket litet.

På Earth Hour-dagen dämpades belysningen i lokalerna.

Serviceteamet:

Vi lyckades minska matsvinnet i våra egna evenemang. För serveringen skaffades livsmedel i större partier och inte längre som enskilda förpackningar. På kundmötena marknadsfördes matkultur i enlighet med en hållbar utveckling.

Missionsteamet:

Anskaffningen av cykelställningar till alla verksamhetsställen har anhängiggjorts. Kyrkan har fått en laddningsstation för elbilar. Man har påmint om att det finns möjlighet att få fler elassisterade tjänstecyklar. Drygt hälften av teamets mötesservering har varit vegansk. Teamet har förbundit sig att följa årsklockan för miljöevenemangen till den del som den lätt kan kopplas till verksamheten.

Bild: Odlingsslådor på Alberga kyrkas gård, bild Kerttuli Boucht

3.6 Olarin seurakunta

Olarin seurakuntas miljömål för budgetåret 2024 var att minska koldioxidavtrycket, särskilt vid serveringar och upphandlingar.

Åtgärder: Matsvinnet under evenemangen har följts upp genom vägning. Samtidigt har man vidareutvecklat god praxis för att minska på svinnet.

Tallrikssvinnet är mycket litet, endast några kilo per måltid. Med undantag av brunch brukar man i Olars dosera maten till kunderna enligt deras önskemål – detta torde för sin del minska både matsvinnet och öka hygieniseringen. Man kan naturligtvis hämta mer mat.

Mat från Mattby kapell och kyrkans luncher såldes hem till människorna. Serveringsduglig mat har också serverats vid andra evenemang som ordnas under de närmaste dagarna. Mat från diakoniluncherna har förpackats i enskilda förpackningar och frysts. Diakoniarbetarna har delat ut matportioner till dem som behöver dem. Samarbetet med Gateau Iso Omena-kaféet har fortsatt – därifrån fick våra volontärer hämta svinbröd och -bullar till församlingens olika evenemang. Produkterna serverades på diakoniluncher och i församlingens två gratiskaféer.

På diakoniluncherna övergick man till att öka mängden vegetarisk mat så att var tredje måltid var vegetarisk, dvs. 1/3 av måltiderna var vegetarisk mat. Måltider ordnades två gånger i veckan under verksamhetsperioden. Vi föredrar ekologiskt i allt, även kött. Av huvudrätterna var också en tredjedel fisk och kyckling och resten nötkreatur eller gris. Skördesäsongstänkandet är en naturlig grund för valet av grönsaker. Lunchen som serveras på evenemang för barn och familjer har varit vegetarisk, till exempel på Chapples evenemang. Samtidigt har det varit möjligt för barn och familjer att bekanta sig med vegetarisk och vegansk mat. I Chapple har priset på lunchen varit en frivillig betalning till Kyrkans Utlandshjälp.

Förhandsanmälan hjälper till att förutse matkonsumtionen, och till exempel avgiftsbelagda bruncher i Chapple-lokalen, seniorfödelsedagar och julluncher som ordnats i kyrkan samt församlingarnas gemensamma julfest har haft förhandsanmälan. Det har förekommit kaffesvinn i någon mån vid större tillställningar, som mest 3–4 liter per tillställning. Kaffe har stora miljökonsekvenser och i framtiden kan man i synnerhet vid kvällstillställningar ännu utveckla praxisen för kaffeservering för att minska

svinnet. Under året har man lyckats minska tesvinnet och i synnerhet den rikliga användningen av tepåsar genom att börja bjuda på draget te särskilt i Chapples veckoverksamhet.

Nästan allt kaffe och te som serveras i församlingen är rättvisemärkta produkter, och även i övrigt föredras rättvisemärkta produkter, ekologiska produkter och närproducerad mat. Vegansk mat har också serverats. I serveringen inom den kontinuerliga verksamheten har man funderat på måttfullhet – till exempel har man strävat efter att endast bjuda på antingen sött eller salt men inte båda.

Mattby kapells Minikirppis-verksamhet är återvinning där man säljer donerade kläder och hushållsartiklar för småpengar till förmån för församlingens missionsarbete i Estland. Loppisen drivs genom volontärarbete. Man ville förnya Chapple-loppisarna i Iso Omena. De ordnades endast en gång och datumet bestämdes tillsammans med köpcentret på en dag då köpcentret ordnade en återvinningsdag vid namnet Kieppi med betoning på återanvändning och måttlighet. Även köpcentrets second hand-affärer deltog i dem. Det var ett populärt loppisevenemang, så det fortsätter. Frivilliga stickade Moder Teresa-täckan av återvunnet garn för utdelning via FRK till världens katastrofområden och yllesockor för att doneras vidare. Diakonikunderna fick också värdecheckar till återvinningscentralen.

Den förbränningsmotordrivna paketbilen som användes av församlingen togs ur bruk redan förfjol, i mars 2023. Det rekommenderas aktiv samåkning bland annat på teamdagar som hålls längre bort och även till arbetsmöten som hålls på olika ställen. Teams-kanalen används för att sammanställa samåkningslistor. De innehavarspecifika resekorterna som användes gemensamt användes också. Man kan dock inte längre ladda värde på dem, eftersom HRT meddelade att innehavarspecifika resekort slopas. Det är inte säkert att parkera och förvara cyklar vid Olars kyrka – de har blivit stulna. Detta kan påverka viljan att cykla till kyrkan.

Större Teams-möten har slopats. De har kanske inte längre upplevts som så meningsfulla efter coronatiden. Teams gör det dock fortfarande möjligt att hålla hybridmöten. Däremot sköts mindre arbetsmöten behandligt i Teams, liksom till exempel deltagande i webinarier.

Energieffektiviteten i fastigheternas belysning hade förbättrats redan tidigare, rörelsedetektorljusen togs i bruk i kyrkan i största delen av lokalerna i början av 2025. I ISO 14001-auditeringen bekantade man sig också med församlingens återvinningssystem. De konstaterades vara bra. Olars kapell är fortfarande ett undantag – där finns ingen avfallsåtervinning på grund av att församlingens verksamhet i fastigheten har tystnat av skäl som beror på fastighetsägaren.

Miljöperspektivet har som vanligt lyfts fram i församlingens småbarnspedagogik, i skolelevers och ungas verksamhet både ur ett återvinningsperspektiv och med tanke på naturfostran och stärkandet av relationen till naturen. I Chapple-ungdomslokalen bryts till exempel strömmen från spelmaskinerna när de inte används, och barn och unga styrs också till att spara energi och återvinna avfall. Alla skriftskolor är gröna skribor och 2024 var redan 50 procent av de varma måltiderna som serverades på Esbo lägergårdar vegetariska rätter.

Miljörelaterad kommunikation har under året bl.a. förekommit i inlägg i sociala medier. Till exempel ett systematiskt omnämnande av rättvisemärkt kaffe och te vid alla evenemang i Chapple-lokalen är mycket bra praxis.

På Esbo stifts 20-årsjubileumsdag firades skapelsens söndag i alla församlingar, även i Olars. På kyrkans framgård planterades ett äppelträd som biskopen donerat som Hoppets träd. Dagen erbjöd en möjlighet att lyfta fram miljöfrågor. Dessutom har man vid Mattby kapell ordnat gudstjänster utomhus under sommaren och i Matteus skogskyrka och i Olars kyrka har sommarens kyrkkaffe serverats på gården. Redan att vara utomhus stärker relationen till naturen och lyfter på ett naturligt sätt fram miljön i den gemensamma diskussionen och uppmärksamheten.

3.7 Tapiolan seurakunta

Församlingens miljömål för 2024 var:

- Vi beaktar miljöplanen när vi planerar verksamheten. Till verksamhetsplanen fogar vi säsongsmässiga evenemang med anknytning till natur-, miljö- och energiteman. Sådana är bland annat det ekumeniska initiativet Skapelsens tid (1.9–4.10), gudstjänstliv i naturmiljön, Earth Hour och energiparveckan.
- Vi minskar matsvinnet.
- I arbetsgemenskapen föredrar vi kollektivtrafik, att samåka, cykla och gå.

Indikatorer för bedömning av hur miljömålen har uppnåtts var:

- Indikatorerna i samfällighetens miljösystem.

Utöver dessa ställde varje team upp ett eget miljömål.

Tapiolan seurakunta har ordnat verksamhet med miljötema för personer i olika åldrar. Genom evenemang som ordnats utomhus har vi velat stärka människornas relation till naturen och miljöansvar. I gudstjänstlivet har vi ordnat bönestunder, mässor och stadspilgrimsvandringar med naturtema. På Kristi himmelfärdsdag ordnade vi traditionellt en mäsas i Amfi. På hösten ordnades en familjemässa med skördetema, varefter ett äppelträd planterades på kyrkans gård för att fira Esbo stifts 20-årsjubileum.

I diakoniarbetet har miljöfrågorna beaktats genom att verksamhet ordnats utomhus. På hösten ordnades fyra Aamupäivä Tapionpuistossa-evenemang. De anställda och volontärer ordnade program såsom gymnastik, spel och riksha-turer samt serverade munkar och kaffe. Verksamheten nådde invånare i olika åldrar i centrum. Evenemanget för att ta ut äldre personer ("Vie vanhus ulos") som ordnades under äldreveckan var lyckat och nådde cirka 120 personer. Diakonikunderna har beviljats betalningsförbindelser till Kierrätyskeskus som bidrag. Även kläder och möbler har återvunnits via diakoniarbetet.

Miljömedvetenhet och miljöansvar har lyfts fram vid flera tillfällen. Evenemanget Jordens dag ordnades tillsammans med Esbo stad och Finska Missionssällskapet 22.4. Efter valborg ordnade församlingens unga och miljöarbetsgruppen ett skräpplockningsevenemang i Otnäs. I början av maj firade vi cykelveckan och man fick hämta sin egen cykel till kyrkan för reparation. Cyklisterna serverades munkar och kaffe. I sociala medier uppmuntrade vi människor att cykla i alla åldrar. Under olika evenemang har människor haft möjlighet att åka med församlingens cykelriksha. På sommaren ordnade miljöarbetsgruppen två gånger talko för främmande arter i Silverlundsområdet. Vi samlade totalt 10 säckar jättebalsamin. Med hjälp av inlägg i sociala medier ökade vi människornas medvetenhet om den främmande arten. Under julen gjordes två videor om teman med anknytning till julfreden och miljön i församlingens sociala medier. Videorna hade många tittare.

Kyrkans kafé Valo serverar sopplunch en gång i veckan. Man strävar efter att dimensionera matmängden så att den är lämplig och knappt något matsvinn uppstår. Om det blir mat över serveras den till andra grupper under samma dag. Avfall som uppkommer i kyrkan sorteras och återvinns. I framtiden kunde man fästa uppmärksamhet vid människors sorteringskompetens.

Under 2024 fick de anställda en laddningsstation för elbilar på kyrkans gård. Vi föredrar samåkning och uppmuntrar till cykling. Detta mål stöddes av samfällighetens deltagande i cykelutmaningen. Trots

detta ökade de anställdas antal kilometer med egen bil i arbetsuppgifterna något jämfört med ett år sedan. År 2024 var de 12 277 km och 2023 11 678 km.

I Hagalunds kyrkofastighet förbrukades 184 079 kWh el 2024. Det är lite mer än året innan (174 909 kWh), men betydligt mindre än före den grundliga renoveringen (uppskattning av elförbrukningen 2019 är 365 000 kWh).

Bedömning av miljömålen enligt team

Förkunnelse:

Genom stads- och naturpilgrimsvandringar vill man stärka församlingsmedlemmarnas förståelse för skapelsen som Guds gåva och människans ansvar för den. Under den ekumeniska skapelsen ordnas en bönestund.

Bedömning:

- Skapelsen nämns ofta i gudstjänsternas och bönestundernas böner.
- Under pilgrimsvandringar och retreatar är naturen konkret närvarande, man ber med den och stannar i den, även genom meditativ fotografering.
- När den ekumeniska skapelsens tid började hölls en pilgrimsvandring mitt i stadsnaturen och en kvällsmässa när helgen började.
- På avslutningsdagen för skapelsens tid, Sankt Franciscus minnesdag, hölls en bönestund.

Tjänster:

Vi arbetar aktivt för att uppnå målen för Tapiolan seurakuntas miljögrupp. Vi utvidgar sorteringen på kyrkofastigheten så att vi också samlar in förpackningsplast. Vi ser till att kaffe och te som används i kyrkan är rättvisemärkt kaffe och te.

Bedömning:

- Det har funnits ett eget insamlingskärl för förpackningsplast vid sopstationen hela året. Vi använder huvudsakligen rättvisemärkt kaffe och te, men ibland är det problematiskt att få dem från livsmedelspartiaffären.

Medlemskap:

Medlemskapsteamet har som mål att fördjupa miljömedvetenheten och skapelsegemenskapen hos människorna i församlingens område. Här utnyttjar teamet internationella och nationella temadagar, såsom Earth Hour och cykelveckan. Inom serveringen främjar vi användningen av rättvisemärkta, ekologiska och närproducerade livsmedel.

Bedömning:

- Det har ordnats flera evenemang med miljötema. Under cykelveckan ordnades service av cyklar och Cykling i alla åldrar-dagarna, och i sociala medier uppmuntrades människor att cykla. Medlemskapsteamet har strävat efter att bjuda på vegetarisk, etisk, bland annat rättvisemärkta produkter och närproducerad mat. Evenemang med miljötema skapar en positiv bild av församlingens verksamhet och ökar miljömedvetenheten bland personer i olika åldrar.

Fostran:

Evenemang i anslutning till miljöplanen, miljö och ansvar som härrör från kalenderåret (såsom Ansvarsveckan) syns i de ungas verksamhet, andakter, skolbesök och skriftskolor. På de ungas veckoslutsläger serveras vegetarisk mat.

Bedömning:

- Målen har uppnåtts i övrigt, men på de ungas läger har det förutom vegetarisk mat även funnits fisk- och köttmat på de ungas önskan. Det upplevs att blandkost är mer mättande.

Småbarnspedagogik:

Vi ökar mängden verksamhet utomhus.

Bedömning:

- Vi ordnade en utomhusfamiljeklubb (Familjeklubb i rörelse – Liikkuva perhekerho) i samarbete med Esbo svenska församling på två lördagar, 6.4 och 25.5, på Silkesängen. Dagklubben vistades utomhus nästan varje gång. På familjelägren och familjernas vårutflykt ordnades program utomhus och sommarfamiljeklubben gjorde två utflykter utomhus (invånarparkbesök och utomhusmusiklekskola samt picknick på Silkesängen). På fadderdagen 2.6 var vårt andra evenemang utomhus. Vi genomförde också änglastigar utomhus under Ljusveckan och alla helgons dag.

Kommunikation:

Aktuell kommunikation om värderingar, miljögärningar och miljöevenemang i församlingens miljöplan.

Bedömning:

- Grundläggande kommunikation har ordnats om lokala miljöevenemang och naturpilgrimsvandringar. Det kommunicerades aktivt om Esbo församlingars och samfälligheters miljöcertifikat (ISO 14 001) via flera kanaler.

Bild: Jättebalsamin är en vanlig men invasiv främmande art som lätt sprider sig, bild kommunikationstjänster

4. Beskrivning av miljöarbetet vid den kyrkliga samfällighetens ämbetsverks serviceenheter 2024

4.1 Enheten för ämbetsverkets ledning

Miljömålen för enheten för ämbetsverkets ledning för budgetåret 2024 var verksamhet enligt miljösystemet och extern auditering av systemet. Båda målen uppnåddes. Det genomförda miljöarbetet beskrivs i denna rapport och den externa auditeringen genomfördes i början av året.

Verksamheten och främjandet av målen enligt det miljöprogram som godkänts av gemensamma kyrkorådet har framskridit inom alla delområden och i alla enheter och församlingar. Många av målen har uppnåtts snabbare än den ursprungliga tidtabellen eller så framskrider de enligt den fastställda tidtabellen. Alla förpliktande krav som följer av att lagstiftningen ändras beaktas och tas under beredning utöver programmets mål.

Samfällighetens miljöarbetsgrupp sammanträdde åtta gånger. Alla miljöarbetsgruppens möten genomförs som hybridmöten.

Från ledningens enhet har utvecklingschefen och säkerhetschefen båda bekantat sig med kraven i 14001-standarden och den process som certifikatet förutsätter. De har styrt processen för att underhålla systemet inom hela organisationen.

Bild: Överlåtelse av ISO 14001-certifikat 27.4.2024, bild Outi Jaakkola.

4.2 De största miljökonsekvenserna och identifiering av miljörisker

De största miljökonsekvenserna av samfällighetens verksamhet orsakas av fastigheter, uppvärmning, el och fastigheternas grundliga renoveringar och underhåll. Upphandlingar, såsom livsmedelsupphandlingar, bränslen, transporter och rörlighet, utgör de näst största konsekvenserna. Den ökade användningen av datateknik är också en del av den totala belastningen.

De största möjliga miljöriskerna kan realiseras och det är särskilt viktigt att upprätthålla beredskapen för nödsituationer inom krematorieverksamheten, begravnings- och fastighetstjänsterna eller behandlingen av avloppsvatten. En eventuell miljöskada kan orsakas av störningar i processen, skador eller fel på apparater eller system. För att förebygga att riskerna realiseras är det viktigt med introduktion, hantering av brådskan och arbetsmängden för att undvika fel, rätt slags hantering av farliga ämnen, iakttagande av anvisningar, användning av skydd och upprätthållande av operativa instruktioner för arbets- och nödsituationer, myndighetsinspektioner och övning.

Enligt en bedömning som gjorts under 2022–2023 är ingen av de ovan nämnda eventuella riskerna outhärdlig eller betydande till sin risknivå. För att hantera miljöriskerna har de ansvariga enheterna utarbetat en verksamhetsplan och en tidtabell samt utsett en ansvarig instans. Om omfattningen av de identifierade miljöriskerna har bedömts vara ringa, de bör beaktas eller om det inte finns någon risk, följs situationen upp.

Vid serviceenheterna vid samfällighetens ämbetsverk förs en verksamhetshandbok som fungerar som processbeskrivning, kvalitetssystem och verktyg för introduktion. Med hjälp av dessa kan man hantera risker i anslutning till hanteringen av bl.a. cisterner och bränslen, farligt avfall, kemikalier, avloppsvatten och städmedel.

4.3 CO₂-utsläpp enligt Kyrkostyrelsens utsläppsräknare

Kyrkostyrelsen har under 2024 berett en CO₂-utsläppsräknare för församlingarna för att skapa en enhetlig beräkningsmetod för församlingarnas koldioxidutsläpp. Målet med kyrkans klimatprogram är att kyrkans och de enskilda ekonomiska församlingsenheternas koldioxidutsläpp ska minska med 80 procent från nivån år 2019 fram till 2030.

Enligt styrgruppen som utarbetat räknaren gäller kyrkans mål alla livscykelutsläpp från upphandling av material, produkter och tjänster inom kyrkans verksamhet enligt scope 1, 2 och 3. I räknaren avses med dessa alla direkta växthusgasutsläpp som orsakas av församlingsenhetens verksamhet (scope 1), produktionen av köpt och förbrukad energi (scope 2) samt alla andra indirekta växthusgasutsläpp som uppkommit till följd av församlingsenhetens verksamhet, men som inte ägs eller innehas av den ekonomiska församlingsenheten (till exempel utsläpp från upphandlingars primärproduktion samt utsläpp från resor och transporter, scope 3).

Kyrkans utsläppsräknare har beretts i samarbete med Finlands miljöcentral och grundar sig på de utsläppsfaktorer som SYKE använder. Uppskattningarna av upphandlingskategoriernas koldioxidavtryck grundar sig på de genomsnittliga koldioxidavtrycken från produkter på den finländska marknaden och motsvarar inte nödvändigtvis det verkliga koldioxidavtrycket från en enskild upphandling.

I räknaren används församlingens upphandlingar i euro som basuppgift och dessa uppgifter baserar sig på Kyrkans servicecentrals upphandlingar i euro. Om två produkter eller tjänster har samma pris, men i verkligheten har olika CO₂-utsläpp, är det enligt räknaren med tanke på utsläppen ingen skillnad vilkendera som köps, dvs. koldioxidavtrycket är detsamma. Om det på motsvarande sätt bara finns en produkt eller tjänst som köps, men den kan köpas billigare än tidigare, minskar CO₂-utsläppen i räknaren. Produkter eller tjänster som är förmånligare i euro har dock i verkligheten inte nödvändigtvis lägre koldioxidutsläpp, snarare tvärtom. Inflationens inverkan på utsläppsberäkningen har inte förklarats på ett heltäckande sätt.

De siffror som fås via räknaren och som beskriver koldioxidutsläppen från Esbo kyrkliga samfällighets verksamhet måste därför tolkas med förbehåll och med beaktande av de ovan beskrivna begränsningarna. Siffrorna kan bearbetas för hand genom att man går igenom de faktiska inköpen per konto- och upphandlingspost och redigerar SYKE:s utsläppsfaktorer för varje upphandling i varje grupp närmare den verkliga utsläppssituationen. Denna redigering har dock inte ansetts vara meningsfull.

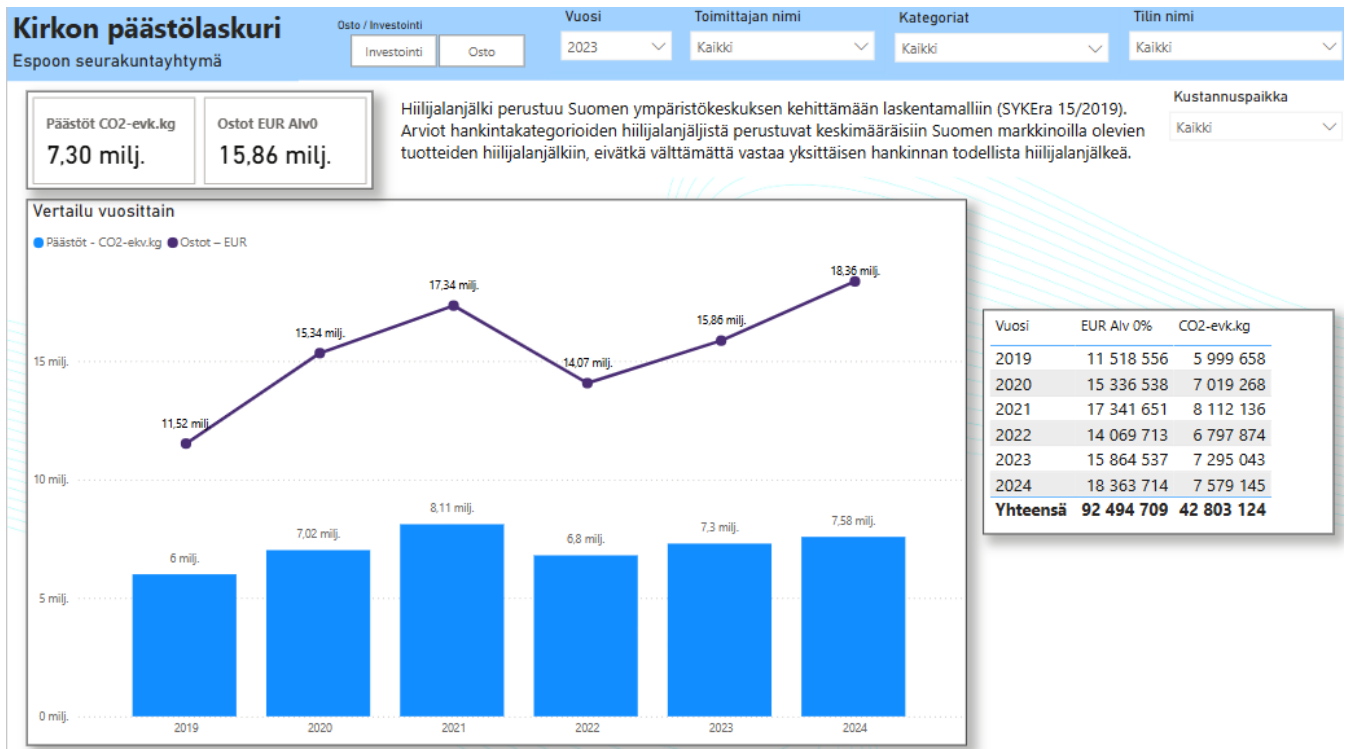

Bild: Esbo kyrkliga samfällighets CO₂-utsläpp 2019–2024 enligt Kyrkans utsläppsräknare

4.4 Servicecentralen

Servicecentralens miljömål för 2024 var att utveckla den elektroniska ärendehantering, skaffa ekologisk kontorsutrustning i mån av möjlighet och återvinna ergonomiprodukter för kortvariga behov.

Teman som utvecklas på hela samfällighetens nivå som lyftes fram i den externa auditeringen 2024 var

- kravet på att organisationen ska bevara vederbörlig dokumenterad information som bevis på behörighet och
- observation om att ge anvisningar om att i uppgiftsbeskrivningarna anteckna kompetensbehov som är väsentliga med tanke på miljö- och riskhanteringen (t.ex. hetarbetscertifikat, utbildning i underhåll av avloppsreningsverk). I anslutning till detta konstaterades det som ett eventuellt utvecklingsobjekt i auditeringen att ett enhetligt registreringsförfarande saknas för utbildningar i hantering av miljöfrågor.

Båda ovan nämnda ärenden gäller hela organisationen och genomförandet av dem splittras i praktiken på olika håll i organisationen som en del av den operativa ledningen av församlingarna och serviceenheterna.

Utifrån den externa certifieringsauditeringen 2024 inkluderades en punkt om miljöfrågor i introduktionsanvisningen för hela personalen. En ny del som inkluderades i introduktionsdagen gäller den kyrkliga samfällighetens miljösystem. Båda förfarandena fortsätter i framtiden. Samfällighetens miljöarbetsgrupp har också berett introduktionsmaterial med miljötema. Materialet publiceras på det interna intranätet efter att det färdigställts.

4.4.1 Kundgränssnitt, elektronisk ärendehantering och e-tjänster

Servicecentralens centralregister, bokningstjänster och gravkontorets kunder utträttar till största delen ärenden elektroniskt eller per telefon, och största delen av dokumentbeställningarna görs elektroniskt. Från och med början av 2024 har det varit möjligt att boka dop elektroniskt med stark autentisering. Via den elektroniska doptidsbokningen bokades 160 dop i församlingarnas lokaler och 146 hemdop.

Inom förvaltningstjänsterna fungerar ärendehantering elektroniskt, men tills vidare har det saknats ett elektroniskt arkiv för varaktig förvaring och material som ska förvaras i över tio år har skrivits ut. Beredningen av upphandlingen av ett elektroniskt arkiv som lämpar sig för varaktig förvaring har kommit långt och efter upphandlingen kan man avstå från utskrifter för arkivering. Ett helt papperslöst kontor i samfälligheten kräver framför allt att de elektroniska verksamhetssätten förankras. Materialet som behövs vid organens möten är tillgängligt för de förtroendevalda endast i elektronisk form i dokumentportalen.

När man avtalar om bokningar och kyrkliga förrättningar i anslutning till lokalerna ger servicecentralen inga anvisningar om hur miljöaspekterna ska beaktas, till exempel i anslutning till sorteringen av avfall vid verksamhetsstället. Om sådana anvisningar finns ges de på plats av verksamhetsställets personal.

4.4.2 Utbildningar, kompetens- och utbildningsregister

I den externa auditeringen 2024 framkom en observation om registrering av personalens kompetens i miljöfrågor och utbildningshistoria. Enheterna och församlingarna har diskuterat frågan internt i sina egna ledningssyner och interna auditeringar. Ett centraliserat kompetens- eller utbildningsregister är inte en fungerande lösning i den kyrkliga samfällighetens organisations- och ledningsstruktur. Enheterna och församlingarna följer upp och registrerar personalens kompetens och utbildning lokalt på det sätt som bäst lämpar sig för deras egen verksamhet. Genomförandesätten varierar från Excel-tabeller till utbildningsplaner som behandlas av församlingsråden. Även i fråga om uppgiftsbeskrivningarna varierar praxisen; om uppgiften innehåller kompetensbehov eller -krav i anslutning till miljöfrågor har man strävat efter att anteckna den nödvändiga kompetensen eller kompetensförutsättningen i beskrivningen, men praxisen kan variera.

4.4.3 Upphandlingsanvisningar

Servicecentralen ansvarar för den kyrkliga samfällighetens stadgesamling och bland annat för att innehållet i upphandlingsstadgan och resereglementet är uppdaterat. Det finns inget centraliserat upphandlingsväsende eller styrning av upphandlingar. Genomförandet av konkurrensutsättningar och upphandlingar splittras i praktiken mellan församlingarna och serviceenheterna. Upphandlingsstadgan tar inte ställning till miljökriterierna, men det rekommenderas att de används om det är relevant med tanke på den produkt eller tjänst som ska upphandlas. Enheten arbetar också med att uppdatera tillämpningsanvisningen för upphandlingsstadgan. En punkt om beaktande av miljökonsekvenserna av upphandlingar kan eventuellt också läggas till i tillämpningsanvisningen.

I beslutsförslagsunderlag ingår som standardpunkt en miljökonsekvensbedömning och det rekommenderas att den används om det ärende som presenteras har miljökonsekvenser.

4.4.4 Rörlighet, distansarbete och -möten

Det finns inga bindande anvisningar för nödvändig rörlighet i anslutning till skötseln av arbetsuppgifterna som omfattar hela organisationen. Det gällande resereglementet tar inte ställning till miljökonsekvenserna av olika färdssätt och det ges inga anvisningar om hur de förtroendevalda ska röra sig. För längre tjänsteresor rekommenderas kollektivtrafik och andra färdssätt än flygning, om det är möjligt eller ändamålsenligt med tanke på helheten.

Laddningsstationerna för elbilar som byggts på samfällighetens fastigheter är också tillgängliga för personalen och laddningsstationer finns redan i anslutning till flera lokaler. Möjligheten till distansarbete har minskat behovet av att röra sig, arbets- och tjänsteresor samt rörligheten under arbetsdagarna.

Samfällighetens personal har deltagit i kilometertävlingen kilometrikisa.fi som uppmuntrar till cykling, och för första gången också i tävlingen talvikilometrikisa.fi som uppmuntrar till vintercykling. Användningen av tjänstecykelförmånen har utvecklats enligt följande:

	2022	2023	2024
Personer som utnyttjat förmånen	15	23	29

Avtalsperioden för Esbo församlingars skriftskoletransporter under sommaren har omfattat åren 2022–2024 och ett optionsår. En ny konkurrensutsättning blir aktuell på våren 2025. I kriterierna kommer man att beakta hur den materiel som trafikföretagen använder påverkar miljön och klimatet.

4. 5 Ekonomi- och informationsförvaltningstjänster

4.5.1 Ekonomitjänster

Ekonomitjänsterna hade två miljömål för 2024: antalet nätfakturaleverantörer hålls så högt som möjligt och vid försäljningsfakturerings främjas nätfakturerings i alla system. Den indikator som används för att bedöma hur målen har uppnåtts är nätfakturornas andel av alla fakturor.

Målet har uppnåtts väl. År 2024 fanns det 17 056 inköpsfakturor. Deras behandling har elektrifierats nästan helt. Över 99 procent av faktureringen genomförs som nätfakturerings. En automatisk styrning av konteringen togs i bruk i februari 2024, vilket har effektiviserat och påskyndat faktureringsprocessen. Försäljningsfakturorna till kunderna skickas också som nätavgifter, särskilt skriftskoleavgifter. Avgifter för begravnings, gravskötsel och släktutredningar faktureras på traditionellt sätt. Detta gäller största delen av fakturorna till privata hushåll. Det huvudsakliga fakturerings sättet för företag är nätfakturerings.

Upphandlingarnas eurobelopp har ökat. Inflationen förklarar det ökade eurobeloppet.

Placeringsstadgan ses över vart tredje år. Enligt den gällande stadgan är även alternativa placeringar tillåtna, vilket för sin del har gjort det möjligt att placera även i olika objekt som omfattas av den gröna

omställningen. Uppdateringen av stadgan har beretts av ekonomi- och strategikommissionen under 2024.

4.4.2 Informationsförvaltningstjänster

Informationsförvaltningstjänsternas miljömål för budgetåret 2024 var återvinning av apparatur och minskning av antalet utskrifter till följd av säkerhetsutskrivning. De indikatorer som användes för att bedöma hur målet uppnåts var antalet återvinningsbara apparater och antalet utskrifter.

Utvecklingsriktningen för båda målen har varit positiv.

Informationsförvaltningstjänsterna konkurransutsätter och levererar i samarbete med sina avtalspartner mobila enheter, datorer och tillhörande kringutrustning, multifunktions- och utskrivningsutrustning, teleoperatörs-, system- och programtjänster till församlingarna och serviceenheterna. Enheten har arbetat långsiktigt för att beakta ansvarsfrågorna.

Samarbetsparterna förutsätts agera ansvarsfullt. Detta är tydligare i fråga om apparater, men vid köp av tjänster är det svårt att kontrollera eller säkerställa ansvarsfullheten i leverantörernas och alla aktörers verksamhetssätt i olika underleverantörskedjor. Man måste förlita sig på leverantörernas beskrivningar. I praktiken har alla leverantörer redan själva ett eget miljö- eller ansvarsprogram eller certifikat med hjälp av vilka de visar att deras verksamhet är ansvarsfull. Det finns ingen anledning att kräva att leverantörerna förbinder sig till samfällighetens miljösystem.

Informationsförvaltningens upphandlingar stöder sig på arkitekturlösningar inom kyrkans informationsförvaltning och på Hansels gemensamma upphandlingar och avtal som samfälligheten har anslutit sig till eller kan ansluta sig till. En situation där en kyrklig samfällighet skiljer sig från kyrkans IKT-lösningar eller fungerar som en ensam ö är inte ett realistiskt alternativ av funktionella, ekonomiska, arkitekturella eller miljömässiga skäl.

De egna datorhallstjänsterna har slopats och man har övergått till virtuella miljöer som tjänsteleverantörerna erbjuder och upprätthåller. Helheten grundar sig på leasingavtal och licenser. En liten mängd egna produkter har köpts till samfälligheten.

De senaste årens målmedvetna arbete har resulterat i många betydande förändringar. Antalet utskrifter minskar till följd av att säker utskrivning tas i bruk. Apparaternas livscykler är redan nu så långa som är möjligt med tanke på funktionen och bland annat produkternas kompatibilitet. En förlängning av livscykeln från nuläget bedöms inte längre resultera i något mervärde med tanke på skyddet av miljön, eftersom nackdelen kan vara att apparaterna går sönder och föråldras och att det därmed uppstår ett behov av att skaffa ny utrustning. Till följd av utvecklingen av distansverktygen och det omfattande ibruktageandet har arbetssätten blivit snabbare och arbets- och tjänsteresorna minskat, vilket också har varit en klar arbetstidsbesparing.

4.6 Fastighetstjänster

Samfällighetens strategi Kyrkan i Esbo 2023–2030 fastställer riktlinjer och indikatorer för fastigheter och lokaler samt för verksamheten och resurserna. Ett centralt mål är att tillhandahålla och upprätthålla tillräckliga lokaler, men dock så att den kyrkliga samfällighetens ekonomi tål både fastigheternas renoveringsbehov och de årliga underhållskostnaderna. Sedan 2019 har man strävat

efter att främja samfällighetens program för minskning av antalet fastigheter. Minskningen av antalet fastigheter och lokaler har framskridit, men inte i den takt som strategin förutsätter.

Fastighetstjänsternas miljömål för budgetåret 2024 var:

- Elproduktionen konkurrensutsätts 2024. Produktionsformer som godkänns enligt miljösystemet är sol-, vind-, vatten- och kärnkraft samt nya produktionsformer.
- En granskning av hela vattenförsörjningen på Klockarmalmens område inleds och avsikten är att hitta nya hållbara lösningar på situationen.
- Energiförbrukningen och mängden avfallsfraktioner följs upp aktivt och vi strävar efter att minska båda.
- Fastighetsbeståndets kolneutralitet eller fossilfrihet avgörs genom miljösystemet och resursfördelningen till de godkända investeringsobjekten i budgeten. Användningen av förnybara energiformer ska i mån av möjlighet utökas, i synnerhet när objekt totalrenoveras.

Det allmänna målet är att upprätthålla god miljömedvetenhet i församlingarna och samfällighetens enheter. Målen fastställas i enlighet med de riktlinjer som anges i miljösystemet och miljöprogrammet. I underhållets årliga reparationsverksamhet strävar man alltid efter hållbara lösningar som är enhetliga med miljöansvaret.

4.6.1 Byggverksamhet

Projekt och investeringsbehov som syftar till att stävja klimatförändringen, främja en hållbar utveckling och bevara den biologiska mångfalden bedöms, schemaläggs och genomförs inom ramen för samfällighetens långsiktiga byggplan och årliga budget, dvs. tillgängliga investerings-, driftsekonomi- och personalresurser. De prioriteras inte framför andra projekt enbart på grund av miljöaspekterna.

I alla projektförslag beskrivs miljökonsekvenserna i anslutning till förslaget. Den egentliga miljökonsekvensbedömningen (MKB) som lagen förutsätter sker i behovsutrednings- eller projektplaneringsskedet och vid behandlingen av nödvändiga tillstånd i samarbete med staden. I anbudsbegäranden fastställs de åtgärder som krävs av anbudsgivarna och till exempel hur entreprenören ska sörja för avfallshanteringen. I planeringsskedet fastställs miljökonsekvenserna i anslutning till byggnadsmaterial och tillåtna metoder och till exempel hur träden i projektets entreprenadområde ska skyddas. I möbleringen strävar man efter att utnyttja samfällighetens egna återvunna möbler så mycket som möjligt.

De ombyggnadsprojekt och renoveringar som genomförts under 2024 har beskrivits mer detaljerat i den verksamhetsberättelse som publicerats i samband med samfällighetens bokslut för 2024.

Ett exempel på hur miljöfrågor beaktas i byggandet är de förfaringssätt som iakttagits i samband med servicebyggnaden på Klockarmalmens begravningsplats. I entreprenaden användes utsläppsfria grävmaskiner och vibrationsvältar.

Bilder: Grundrenoveringen av Vällskog gård blev klar. Bilder Teemu Rantala och Mikko Jaakola.

4.6.2 Underhåll

Enligt utredningen är nyvärdet på Esbo kyrkliga samfällighets fastighetsbestånd cirka 162,5 miljoner euro (uppskattning 2/2025), så kalkylmässigt uppstår det årligen en betydande mängd ny reparationsskuld. Uppskattningen av reparationsskuldens storlek är cirka 97 miljoner euro. Om fastighetsbeståndet inte minskas kommer skötseln av totalrenoveringsskulden att innebära investeringsbehov på cirka 10 miljoner euro per år åtminstone under den följande tioårsperioden.

År 2024 togs tre nya elbilar i bruk för fastighetsunderhållets behov.

För att göra fastighetsunderhållet smidigare utvidgades antalet underhållsområden för Esbo kyrkliga samfällighets objekt från tre till fyra. Förfarandet har minskat korskörningen mellan objekten och förtydligat tillvägagångssätten.

4.6.3 Underhåll av gårdar och utomhusområden

Samfälligheten har 26 fastighetsgårdar och utomhusområden, varav största delen underhålls av serviceproducenter. Sommarunderhållet av lägergårdarna sker under sommaren som eget arbete, men vintertid utförs det av serviceproducenten. Sommarunderhållet av Klockarmalmens begravningskapell och domkyrkans församlingshem sköts av serviceproducenten och vinterunderhållet av personalen på den närliggande begravningsplatsen. Alla andra objekt sköts av serviceproducenter året runt.

Vid skötseln av grönområdena iaktas klassificeringen av underhållet av grönområdena RAMS 2020 och den allmänna arbetsbeskrivningen för underhållet VKT 2021. Genom att utnyttja dessa mångsidigt på fastigheternas utomhusområden kan man styra underhållet i en mer hållbar och miljövänlig riktning. För alla områden har egna skötselkartor utarbetats för sommar- och vinterunderhållet. Dessutom har man utarbetat objektspecifika skötselkort som innehåller bland annat uppgifter om träd, växter, buskplanteringar och ytkonstruktionernas antal kvadratmeter på varje fastighetsgård. Dessa uppdateras vid behov. Detta gör det möjligt att i varje område också främja åtgärder som syftar till att öka den biologiska mångfalden.

Fastighetstjänsterna övervakar att serviceproducenternas verksamhet är avtalsenlig. För att underlätta tillsynen har man skapat gruppen Ulkoalueiden kunnossapito (Underhåll av

utomhusområden, Teams), via vilken personalen kan förmedla aktuell information om skicket på objektets utomhusområden och till exempel om behov av akut halkbekämpning.

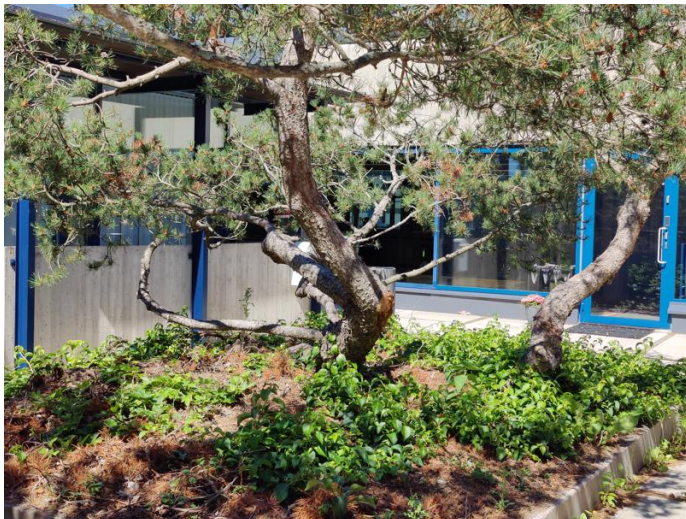

Bild: Växtlighet på Hagalunds kyrkas innergård, bild Kerttuli Boucht

4.6.4 Uppvärmning och energiförbrukning

Samfällighetens ämbetshus på Kyrkogatan 1 tog i bruk ett solelsystem i samband med byggnadens takrenovering. Under 2025 och 2026 utreds i vilken mån det är möjligt eller ändamålsenligt att installera motsvarande system i andra fastigheter. I skyddade byggnader är det i regel inte tillåtet att installera ett solpanelsystem om byggnadens utseende inte möjliggör detta på grund av skyddsperspektivet. I en del av objekten torde man först bli tvungen att utreda takkonstruktionernas styrka; de nuvarande takkonstruktionerna tål inte nödvändigtvis solpanelernas vikt utan att hela taket först renoveras.

Användningen av Hila lägergård upphörde 2021. Oljepannan har tagits ur bruk och det finns ingen egentlig lägerverksamhet i Hila. Rivningsarbetet inleds i mars 2025. Bastur får fortfarande användas på egen hand.

Oljecisternerna i anslutning till Klockarmalmens begravningsplats är viktiga med tanke på samfällighetens beredskap för undantags- och störningssituationer. Oljecisternernas kapacitet har halverats, men cisternerna spelar också en viktig roll som bränslecistern för begravningsplatsens arbetsmaskiner. Den andra cisternen tas ur bruk och fylls på. I samband med den grundliga renoveringen av byggnaderna i Klockarmalmen har man tillfälligt varit tvungen att återta oljeuppvärmningen, eftersom kapaciteten i byggnadernas elanslutning inte räcker till för både renoveringsprojektet och förbrukningen av luft-vattenvärmepumpar. Oljepannan tas ur bruk när elanslutningens kapacitetshöjning fås från elöverföringsbolaget.

I samband med de grundliga renoveringarna strävar man efter att inom ramen för möjligheterna och de tillgängliga resurserna inkludera olika förändringar som främjar besparingar i energi, el och vattenförbrukning. I projekten som gällde servicebyggnaden på Klockarmalmens begravningsplats, Vällskog gård och Hvittorp mötes- och kurscentrum har man skapat beredskap för solelsystem.

Uppföljningen av inomhusluftens kvalitet och temperatur i Vällskogs Väentupa, Hagalunds kyrka, Alberga kyrka och Aurorakapellet sker på distans med programmet Freesi. I alla objekt används husteknisk fjärrövervakning, men i ovan nämnda objekt är uppföljningen noggrannare i fråga om inomhusluftens kvalitet och temperatur.

Bild: Inspektion av säkerhetssystem vid Hvittorps lägergård i anslutning till ISO 14001-auditeringen, bild Eija Harju

Bild: Extern auditering av avloppsreningsverket i Klockarmalmén, bild Eija Harju

4.6.5 El, belysning och laddningsstationer för elbilar

Byggandet av laddningsinfrastrukturen för elbilar har framskridit enligt den lagstadgade tidtabellen vid de objekt där lagen förpliktar till att bygga laddningsstationer. Före utgången av 2024 finns det sammanlagt 52 färdiga laddningsstationer, varav 9 är snabbladdningsstationer (Kyrkogatan 1, Esbovikens kyrka, Alberga kyrka, Olars kyrka, Hagalunds kyrka, Hvittorp, Vällskog, Uttu, Klockarmalmens begravningskapell, Kapellet's begravningskapell och Södris kapell). Under 2025 byggs det nya laddningsstationer, och dessutom utreds för vilka andra objekt än de som lagen förutsätter det eventuellt vore ändamålsenligt att bygga laddningsberedskap/laddningsstationer. Alla användare laddar sin bil på egen bekostnad med undantag av Esbo kyrkliga samfällighets egna servicebilar.

Belysningen byts stegvis ut mot apparater och system som förbrukar mindre. Under 2024 moderniserades utomhusbelysningen i Olars kyrka. Under 2025 görs en utredning av var det är möjligt att ändra belysningen till LED-lampor och vilka andra energibesparingsåtgärder som kan vidtas samtidigt vid respektive objekt.

4.6.6 Vattenförbrukning och behandling av avloppsvatten

Den kyrkliga samfällighetens vattenförbrukning följs upp med kameror som installerats i vattenmätarna. Via dem kan man upptäcka eventuellt läckage eller vattenförbrukning som avviker

från det normala. Största delen av de avvikelser som hittills observerats har orsakats av vårdslös användning.

Samfälligheten har egna avloppsreningsverk på Vällskogs lägergård och Klockarmalmens begravningsplats. Planen för att förnya Vällskogs system har färdigställts och systemet förnyas under 2025. Avloppsvattnet från fastigheterna (något över 20 fastigheter) i området är också i kontakt med verket på Klockarmalmens begravningsplats. I Klockarmalmen har Esbo stad tills vidare inte utvidgat den kommunala avloppsvattenhanteringen till området. Tidtabellen för ärendet är öppen.

Upprätthållandet av båda systemen kräver noggrann uppföljning och flera personers arbete flera gånger i veckan. Kvaliteten på reningsprocessen för avloppsvatten följs upp genom att ta prover flera gånger om året. Underhållet av reningsverket förutsätter att man omsorgsfullt sätter sig in i systemets funktion och ger introduktion i uppgifterna.

Även på Hila lägergård finns en sluten tank. Här fanns ett avloppsreningsverk före 2021. Då lägergårdsverksamheten upphört töms den nuvarande tanken på Hila-området efter behov.

4.6.7 Avfallshantering

De avfallsmängder som samlas in i den normala verksamheten i lokalerna följs upp och man har strävat efter att dimensionera antalet insamlingskärl och deras storlek enligt detta. Storleken på sopskjulen utomhus begränsar hur många eller hur stora sopkärl man kan ha på respektive fastighet.

Ur församlingarnas synvinkel är det viktigt hur man ger anvisningar till användare som besöker deras lokaler, församlingsmedlemmar, personer som hyr lokaler eller cateringföretag. Fastighetstjänsterna ansvarar för anskaffningen av ändamålsenliga avfallskärl till objekten och för tömningsintervallen. På slutanvändarnas begäran byter man vid behov sopkärlens förhållande till varandra, om till exempel mängden blandavfall har minskat i och med att mängden återvinningsbart avfall, i synnerhet återvinningen av plast, har ökat. Då kan storleken på de övriga avfallskärlen minskas.

Av tre års uppföljning framgår att den totala återvinningsgraden av avfall i samfälligheten har stigit från 61 procent till 72 procent. Den totala mängden blandavfall har förblivit oförändrad. Den totala avfallsmängden har ökat, men den ökade och noggrannare återvinningen och de förbättrade möjligheterna att samla in olika avfallsfraktioner har ökat återvinningen av avfallet.

4.6.8 Läger- och kursgårdsverksamhet, livsmedelsanskaffningar och renhållning

Till läger- och kursgårdsverksamheten hör Mötes- och kurscentret Hvittorp, Vällskog verksamhetscenter och den kyrkliga samfällighetens ämbetsverks städ- och cateringtjänster.

Alla verksamhetsställen använder rättvisemärkt kaffe och te i den egna verksamheten. I livsmedlen prioriteras inhemska produkter (cirka 70 % av livsmedelsinköpen) och ekologiska produkter används i mån av möjlighet. Hvittorp använde cirka 32 procent (7850 kg) ekologiska produkter vid matlagningen och användningen av ekologiska produkter ökade med 13 procent jämfört med året innan, vilket är en betydande ökning. Över 50 ekologiska produkter används kontinuerligt (27 ekologiska produkter år 2023), som är bland annat mjölk, surmjölk, yoghurt, havredryck, ägg, tofukub, vetemjöl, olika frön, potatismjöl, rågmjöl, havregryn, fyrkornsflingor, rågflingor, boveteflingor, fruktmüsli, kaffe, te, socker, rågbröd, makaroni, linser, frukt (banan, mandarin, äpple), russin, ättika, honung, ketchup, tomatpuré och citronsaft. Hvittorp är en Ekorestaurang och Vällskog anslöt sig från början av 2024 till

Ekorestaurangerna. Vällskogs procentandel av ekologiska produkter var 15,8 procent (2855 kg) under det första uppföljningsåret (2024), vilket är en god nivå. I Vällskog används som ekologiska produkter bl.a. mjölk, surmjölk, yoghurt, kokosmjölk, bitsocker, havregryn, vetemjöl, pasta, ägg, tomatkross, tomatpuré, kaffe, havredryck, müsli och solrosfrö. Den kyrkliga samfällighetens ämbetsverk använder några ekologiska produkter, bland annat kaffe, te, havregryn, vetemjöl och ibland frukt (mandarin, banan, äpple).

Det serveras inga köttprodukter i kaffeserveringar som ordnas av den kyrkliga samfällighetens ämbetsverk. Även vid servering som riktar sig till förtroendevalda serveras i allmänhet vegetarisk mat. Vid kaffeserveringen har man fäst uppmärksamhet vid åtgången och minskat på bjudningen så att det knappt uppstår något svinn. På läger- och kursgårdarna har man övergått till mer vegetarisk mat. På församlingarnas veckoslutsläger är en måltid alltid vegetarisk. Många läger har endast önskat vegetarisk mat till veckoslutsläget, och då förverkligas önskemålet.

Inom skriftskolearbetet har det önskats att 50 procent av maten på de veckolånga skriftskolelägren är vegetarisk mat. Detta genomfördes för första gången på skriftskoleläger sommaren 2023 så att lunchen eller middagen var vegetarisk mat och köttpålägg utelämnades från frukosten. År 2024 fortsatte man på samma sätt med betoning på grönsaker och menyn bearbetades jämfört med föregående sommar enligt de ungas önskemål genom att byta några vegetariska rätter mot något som smakade bättre.

På lägergårdarna har man fäst uppmärksamhet vid matsvinnet och minskningen av det i samarbete med församlingarnas lägerledare.

Vid städningen av mötes- och kurscentret Hvittorp, Vällskogs verksamhetscenter och den kyrkliga samfällighetens ämbetsverk används så lite kemikalier som möjligt. Den dagliga städningen är kemikaliefri. Användningen av kemikalier ersätts med testat och certifierat ozonerat vatten.

Vid den kyrkliga samfällighetens ämbetsverk ordnades en gemensam städdag i maj. Ämbetsverkets personal städade tillsammans, avlägsnade överflödiga föremål från rummen och förråden samt bekantade sig med återvinning. På talkodagen serverades vegetarisk mat och delvis ekologisk mat. Utöver den övriga nyttan är städdagen är ett gemenskapligt och trevligt evenemang.

Återvinningen och sorteringen har förbättrats ytterligare på alla verksamhetsställen.

Naturstigen Trollvandringen har ordnats i omgivningen kring Vällskogs lägergård som en del av naturandlighetsprojektet. Naturstigen med sina olika innehåll är ett sätt att skapa möjligheter att lugna ner sig i naturen, vilket särskilt unga generationer upplever som viktigt. Vällskogs lägergård ligger i utkanten av Noux nationalpark och är mycket bra för detta syfte.

Läger- och kursgårdsverksamheten och förvaltningstjänsternas utbildningstjänster har tillsammans ordnat utbildningar som stärker personalens yrkeskompetens. Utbildningarna är avsedda för köks- och lokalvårdspersonal. För kökspersonalen ordnades utbildningar i yrkesköksstädning och hållbar och ansvarsfull mathushållning. I oktober ordnades en utbildning för lokalvårdare om städningens standarder och metoder samt ytmaterial. Personal deltog också i yrkesmässor inom sin bransch, bland annat MiniClean (städbranschen), Gastro Helsinki (mässan för hotell-, restaurang- och matbranschen) och Ateria 2024 (yrkesdag inom offentlig måltidsservice och avtalsmåltider), där temat var klokt ansvarsarbete.

Bild: Hvittorps lägergårds externa ISO 14001-auditering, bild Eija Harju

Livsmedelsupphandlingar ur hela samfällighetens synvinkel och samordning av livsmedelsupphandlingar

Esbo kyrkliga samfällighets fastighetstjänster deltar i ramavtalet om upphandling av livsmedel och non-food-produkter som konkurrensutsatts av Hansel. I den gemensamma upphandlingen har man beaktat ansvarsfullhet på ett mångsidigt sätt och i denna upphandling förverkligas förutom ekonomiskt och socialt ansvar även miljöansvar. Den genomförs bl.a. som hållbara livsmedelsupphandlingar så att man i produktkraven för livsmedelsupphandlingar har främjat goda odlingsmetoder med tanke på miljön, livsmedelssäkerheten, näring samt djurens välbefinnande och hälsa, och dessutom finns det krav som främjar en hållbar matförsörjning och ekologisk hållbarhet.

I livsmedelsupphandlingsavtalet har man beaktat främjandet av den biologiska mångfalden bland annat genom att välja ekologiska produkter och certifierade (MSC, ASC) fiskprodukter i den konkurrensutsatta produktkorgen. Primärproduktionens metoder har beaktats till exempel i mjölkprodukter genom konkurrensutsättning av vanligt producerad mjölk (Naseva), mjölk från frigående kor och ekologisk mjölk. Dessutom har man beaktat produktval som stävjar klimatförändringen (växtproteiner), Rättvis handel och hantering av svinn. Man möjliggör också användning av mindre livsmedelsföretags produkter (avtalet är inte ett ensamrättsavtal).

Bild: Köket på Hvittorps lägergård, bild Eija Harju

Renhållningsartiklar ur hela samfällighetens synvinkel och samordning av upphandlingen av renhållningsartiklar

Esbo kyrkliga samfällighets fastighetstjänster deltar i det ramavtal som Hansel konkurrensutsatt även i fråga om anskaffning av renhållningsartiklar. I upphandlingarna beaktar Hansel bland annat trygga och goda avtalsvillkor samt miljöansvar, socialt och ekonomiskt ansvar. Miljöansvaret beaktas bland annat så att avtalsprodukterna belastar miljön så lite som möjligt, så många avtalsprodukter som möjligt är miljömärkta, växthusgasutsläppen från beställningstransporterna minimeras och mängden avfall som bildas av förpackningarna minimeras samt återvinning främjas.

Bild: Extern auditering av avfallshantering vid Hvittorps lägergård, bild Eija Harju

4.7 Begravningsväsendet

Den kyrkliga samfälligheten har fem begravningsplatser som alla på grund av sitt läge, sin närmiljö och sin storlek har olika möjligheter och begränsningar med tanke på miljöaspekterna. Därför kan förfaringssätten inte vara exakt likadana på alla begravningsplatser. De viktigaste förfaringssätten och processerna är dock desamma på alla begravningsplatser. Församlingarnas begravningsplatser i Esbo lyfts också fram som platser för stillhet och naturandlighet även för dem som inte har anhöriga på begravningsplatserna.

Begravningsväsendets miljömål för budgetåret 2024 var att beakta miljöfrågor i arbetsplaneringen på begravningsplatserna, fokusera på att i enlighet med miljösystemet minska bränsleförbrukningen och leta upp användbara elverktyg i stället för att använda förbränningsmotorer.

Gravvårdsfondens miljömål för 2024 var att hitta metoder för hur skötselblommorna och gräsmattorna vid skötselgravarna ska gödslas med naturenliga gödselmedel till minst 90 procent före år 2025 i enlighet med miljösystemets mål.

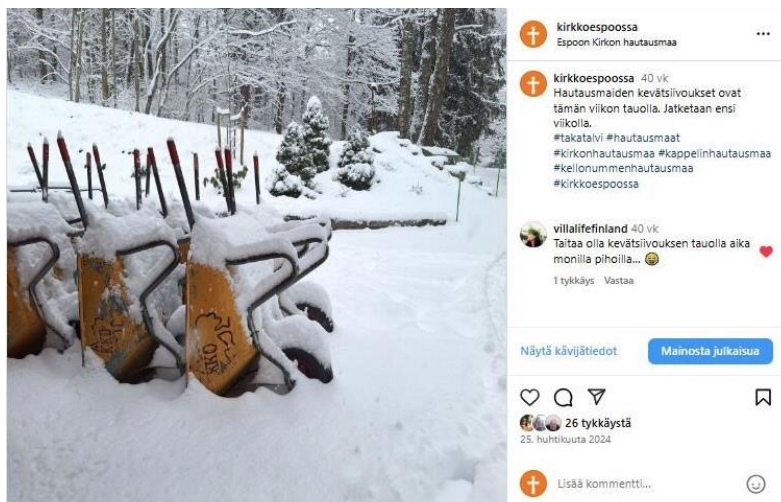
4.7.1 Allmän skötsel av begravningsplatser

Enligt den nya kyrkolagen ska en skötselplan för begravningsplatsen göras upp för varje begravningsplats. Planerna färdigställdes under 2024 och kommer att behandlas av förvaltningen under 2025. I skötselplanerna beskrivs nivåerna på den allmänna skötseln i varje område enligt det allmänna skötselklassificeringssystemet samt gränsytorerna mellan de anhörigas och den kyrkliga samfällighetens skötselansvar.

Optimeringen av bevattningen fortsätter utifrån tidigare års erfarenheter. Klockarmalmens begravningsplats utgör cirka hälften av samfällighetens alla begravningsplatser. Trädgårdsavfallet från Klockarmalmen återvinns till fullo i begravningsplatsernas mullproduktion. Trädgårdsavfallet från Hagalunds och Gräsa urnlundar sköts av en entreprenör som levererar det till behandlingsanläggningen för återvinning. På Kyrkans och Kapellet begravningsplatser är det inte möjligt att utnyttja trädgårdsavfall i mullproduktionen på grund av bristande personalresurser.

Man fortsätter att öka gräsmattans strålängd på begravningsplatsernas oanvända områden och kantområden. Utöver de tidigare begravningsplatserna i Kapellet och Klockarmalmen har försöket utvidgats till att gälla även Kyrkans begravningsplats. Växtligheten får utvecklas i en ängsliknande riktning. Försöken har haft en positiv inverkan på mikroorganismerna i områdena. Möjligheterna att utvidga försöket utreds per växtperiod. Glesare beskärningsintervall frigör arbetstid och resurser för andra arbeten på begravningsplatserna. Man har fått de invasiva främmande arterna under god kontroll, men situationen måste följas upp noggrant för att man ska kunna reagera om de observeras igen.

Främmande arter som påträffas på Klockarmalmens begravningsplats är lupin, pilört, skräp och häggmispel. Växterna avlägsnas genom grävning. Områden som erövrats av främmande arter beskärns varje vecka eller trimmas regelbundet, varvid målet är att förtvina växtligheten.

4.7.2 Avfallshantering på begravningsplatserna

Inom avfallshanteringen på begravningsplatserna ligger tyngdpunkten på att optimera avfallskärlens tömningsintervall och styra de anhörigas beteende med olika kommunikationsmedel. Det har visat sig vara svårt att påverka besökarnas vanor på begravningsplatserna. Det är arbetsamt och tidskrävande att samla in och sortera ljusavfall från gravar och minnesplatser. Helt eller delvis brända ljus ska återvinnas som energiavfall. LED-ljus är de mest skadliga för miljön.

De anhörigas blomsterhäften måste återvinnas som blandavfall på grund av metall- och plastdelarna i dem. Bioavfall komposteras endast i Klockarmalmen och utnyttjas på begravningsplatsen som växtunderlag. Vinterns sandningssand utnyttjas efter vintern för att reparera körfälten på begravningsplatsens underhållsområden.

4.7.3 Gravskötsel

För enskilda gravars del belastas miljön mest av planteringen av ettåriga sommarblommor på gravarna och deras skötsel. Anskaffningen av blommor konkurrensutsätts utifrån de skötselavtal som de anhöriga ingått. Blomsterbona innehåller naturligt gödsel och konstgödsel som löses upp långsamt. Blomsterbon och skötselgravar med gräsmatta är det enda området där konstgödsel fortfarande används. Naturliga gödselmedel som löses upp långsamt finns tills vidare inte på marknaden. Marknaden övervakas aktivt för att hitta ekologiska gödselmedel som löses upp långsamt.

4.7.4 Krematoriet

Krematoriets rökgaser filtreras för att avlägsna skadliga utsläpp. År 2024 hittades en ny beprövad partner för underhållet av krematoriet som fick ugnarna och filterutrustningen att fungera ändamålsenligt. Hösten 2024 gjorde Esbo stad en miljörevision av krematoriet och där konstaterades att verksamheten är förenlig med miljötillståndet. I revisionsrapporten gavs en korrigeringsuppmaning som gällde bränsletankningsstationen och dess eventuella avrinningsområden, om en olycka eller störning skulle inträffa vid påfyllningen. Detta kommer att granskas och korrigeras på ett ändamålsenligt sätt under 2025.

Krematoriets bränsle är lätt brännolja. Den faktor som påverkar bränsleförbrukningen mest är att kremeringen koncentreras och att så många kremeringar som möjligt schemaläggs efter varandra efter att ugnen har värmts upp. Detta förfaringssätt skyddar ugnarna och förlänger deras livslängd.

I enlighet med målen i miljöprogrammet följer man upp erfarenheterna från andra ekonomiska församlingsenheters krematorier av användningen av biobaserade bränslen för uppvärmning av krematorieugnar. Två ekonomiska församlingsenheter i Finland har övergått till att använda biobrännolja och har goda erfarenheter av det. Med tanke på detta skulle det vara möjligt att även i Esbo övergå till att använda biobrännolja i krematoriet, men kostnaderna för en enskild kremering skulle enligt en preliminär uppskattning stiga med cirka 15 procent.

4.7.5 Begravningsväsendet maskiner

Utbyte av små- och arbetsmaskiner till eldrivna maskiner framskrider enligt den tidtabell som budgeten har möjliggjort och när maskinerna uppnår sin naturliga bytesålder. Hela maskinbeståndet kan inte bytas ut mot eldrivna maskiner. Effekten av de tillgängliga eldrivna småmaskinerna räcker inte till för de arbeten som behövs på begravningsplatserna. Inte heller stora eldrivna maskiner har tillräcklig effekt för det arbete som behövs på begravningsplatserna, till exempel snöskottning, sandning eller förflyttning av gravstenar och andra tunga material.

Om man vill öka antalet eldrivna maskiner betydligt jämfört med den nuvarande nivån, skulle det förutsätta en betydande årlig ökning av anslagen för detta ändamål eller att motsvarande sparobjekt söks någon annanstans i den kyrkliga samfällighetens ekonomi.

Andelen eldrivna småmaskiner av alla småmaskiner har ökat från 35 procent till 48 procent under 2022–2024.

Bild: Laddare och ackumulatorer för eldrivna maskiner på Kapellet's begravningsplats, bild Eija Harju

4.7.6 Green Flag Award till Klockarmalmens begravningsplats för tredje gången 2024

I Finland har man redan i flera års tid belönat grönområden som upprätthållits på ett högklassigt sätt med Green Flag Award-utmärkelser. Internationella Green Flag Award är ett prissystem som identifierar kvaliteten på underhåll och förvaltning av grönområden. Prissystemet administreras av den engelska Keep Britain Tidy-organisationen, i Finland av Grönmiljöförbundet rf. Priset har beviljats Klockarmalmens begravningsplats tre gånger, 2022, 2023 och 2024.

Enligt bedömningsutlåtandet 2024 är Klockarmalmens begravningsplats (*citat*) "en värdefull, icke-brådslande, välskött och mångskiktad helhet med många funktioner och värderingar som är väl förenliga med varandra. Ett fint exempel på underhållet är samordningen av traditionella skönhetsvärden och naturens mångfald, ett stort område och yrkeskunnig personal".

4.7.7 Skötsel av skogar

Den kyrkliga samfälligheten har två skogsfastigheter; 254 ha i Esbo och Kyrkslätt och 116 ha i Bjärnå. År 2004 skyddade den kyrkliga samfälligheten sin skog på 90 ha i Vällskog och 50 ha i Kyrkslätt. I utbyte mot skyddsbesluten fick man Bjärnå skogslägenhet av staten som markbyte. Av de skogar som för närvarande ägs av samfälligheten har 50 ha skyddats via Metso-programmet i 20 år, och dessutom finns det cirka 4,5 ha tidigare skyddade områden i Esboområdet. För närvarande är 15 procent av skogarnas sammanlagda areal skyddade områden.

Samfällighetens skogar sköts av Södra Skogsreviret rf. Organisationen har god och långvarig kännedom om de skogar som ägs av samfälligheten.

I Kyrkslätt och Esbo övergick man från början av 2022 till ett mellansteg med avseende på de skogar som ägs av Esbo kyrkliga samfällighet. Skötseln av skogarna på dessa figurer ändras från skötsel av ekonomiskogar till skötsel genom kontinuerlig beståndsvård. Under denna tioårsperiod 2022–2031 utförs skogsavverkning som gör det möjligt att övergå till metoden för kontinuerlig beståndsvård under följande tioårsperiod och i framtiden. För att genomföra detta är avverkningsmängderna under denna planperiod relativt stora.

Under 2024 gjordes planenliga avverkningar på cirka 15 hektar i Klockarmalmen, och efter dessa åtgärder lämpar sig dessa områden för kontinuerlig beståndsvård. På grund av fåglarnas häckningsperiod kan avverkningar göras högst fram till den 14 april.

I skogarna i Vällskogsområdet finns figurer där det kommer att vara utmanande att övergå till kontinuerlig beståndsvård. Under trädbeståndet på figuren i fråga finns ingen ny underväxt. Sådana områden är känsligare för stormskador och sjukdomar, särskilt granbarkborre eller rotröta. Tyvärr har båda redan observerats i skogarna i området.

Till Vällskog ansöktes om tillstånd för miljöåtgärder för avverkning enligt skogsbruksplanen. Tillståndet beviljades i början av 2025. Avverkningarna kan inledas tidigast vintern 2025–2026 och de genomförs så att områdets naturvärden skyddas. I området har man observerat bl.a. flygekorre, grön sköldmossa,

brunpudrad nållav, ett värdefullt vattendragsobjekt, starrkärr, skogsfräken-grankärr, korallrot, örtkärr, grävlingbo eller rävlya och ugglebo samt fåglars spelområden. En tillräckligt bred skyddszon lämnas runt vattendragen. Rotstående träd och rötträd samt landskapsträd lämnas kvar.

Kirjanpainajien tuhoamia kuusia kaadetaan Otaniemessä

Otaniemen kappelin kiinteistön alueelta joudutaan kaatamaan pystyyn kuolleita kuusia. Työmaa-alue sijoittuu Servin Majan tie 5:n paikkeille sekä kappelin kiinteistön alueelle. Metsänhoitotyöt alkavat torstaina 31.10.2024 aamuyhdeksän aikoihin. Töiden on suunniteltu kestävän kaksi päivää. Puiden kaatamisesta huolehtii hevosmetsäuriryitys.

30.10.2024 16.05

Skogsplaneperioden för skogen i Bjärnå (2016–2025) håller på att ta slut. Den nya planen bereds före utgången av 2025. Skogsbruksplanen har gjorts upp under 2024 och den lämnas till förvaltningen för behandling våren 2025.

4.7.8 Stöd för den biologiska mångfalden

Den kyrkliga samfällighetens naturområdets och skogars naturvärden har kartlagts i fråga om växtlighet och organismer. Till exempel på Klockarmalmens begravningsplats har man avsiktligt lämnat kvar torrakor (område med murkna träd) och risbon. Det finns också flera insektshotell på begravningsplatserna. Kommunikationen om ämnet har också systematiskt utökats.

4.8 Kommunikation

Kommunikationsenheten hade två miljömål för budgetåret 2024 och båda uppnåddes till fullo.

- Genomförande av miljöbokslutet för 2023 och beredning av miljöbokslutet för 2024 i samarbete med församlingarnas och samfällighetens ämbetsverks serviceenheter. Rapporten färdigställdes i april 2024. Den publicerades på samfällighetens ämbetsverks externa webbplats och interna intranät och antecknades dessutom för kännedom i alla samfällighetens och församlingarnas förvaltningsorgan under 2024.
- Månatlig produktion av nyheter, artiklar eller innehåll i sociala medier med miljötema. Även detta mål uppnåddes till fullo. En sammanställning av de publikationer som kommunikationstjänsterna berett finns i kapitel 8 i denna rapport.

Indikatorerna är att av ovan nämnda mål uppnås / inte uppnås.

År 2024 riktades 14 meddelanden till medierna via STT-meddelandetjänsten. Temana för meddelandena var bland annat plantering av träd i Tanzania, Earth Hour, vårpromenad på den nya

pilgrimsruten, ISO 14001-certifikat till Esbo kyrkliga samfällighet, Green Flag Award-utmärkelse till Klockarmalmen för tredje gången i rad och skador som orsakats av granbarkborre i närheten av Otnäs kapell. Meddelandenas språk var förutom finska även svenska och några gånger engelska.

På Esbo församlingars Youtube-kanal publicerades sju videor och poddar på finska och svenska med temana natur-, miljö- och internationellt ansvar. Teman var bland annat pilgrimsvandringen i Noux natur, internationella Jordens dag, kampanjen Träd för barnen, ISO 14001-certifikatet, cykling i Esbo och vegetariska måltider.

Överlägset mest innehåll med anknytning till natur, miljö, hållbar utveckling och internationellt ansvar publicerades på Esbo församlingars Facebook-konto (Espoon seurakunnat) och på Instagram-kontot för Kyrkan i Esbo (Kirkko Espoossa). På dessa kanaler delades till exempel videor, poddar, blogginlägg, evenemangslänkar, tips om ekofasta och stillhet i naturen, information och fotografier. På våra sociala medier berättade vi till exempel om pilgrimsvandringen i Noux natur, Jordens dag, Klockarmalmens Green Flag Award-utmärkelse, ISO 14001-certifikatet, Trollvandringen – naturvandring, Earth Hour och Rättvis handel samt deltagande i Världen i byn, festivalen för hållbar utveckling. Totalt gjorde vi 43 olika lyft med miljötema i anslutning i Esbo församlingar i nyhetsflödet och videorna på Facebook och Instagram. Det gjorde vi även på LinkedIn-plattformen i anslutning till den kyrkliga samfällighetens miljöarbete, i synnerhet när det gäller erhållandet av ISO 14001-certifikatet som den första ekonomiska församlingsenheten i Finland.

Innehållet som delades på webbplatsen Esboförsamlingar.fi och till medierna via STT behandlade i stora drag samma ämnen.

En stor del av det digitala innehåll med miljötema som publicerades på våra kanaler producerades av Esbo församlingars webb- och sociala medier-redaktionen.

4.9 Gemensamt församlingsarbete

Det gemensamma församlingsarbetets miljömål för budgetåret 2024 var att värna om relationen till naturen, till exempel öka utomhusvistelsen eller uppmuntra till det i den egna verksamheten och inom det egna ansvarsområdet, att ansvara för koordineringen av församlingarnas gemensamma naturandlighetsprojekt (9/2023–2/2024) samt att lansera evenemangsansvisningar som beaktar miljöaspekten i församlingsarbetet.

Man har värnat om relationen till naturen och ökat friluftslivet inom församlingsarbetets olika ansvarsområden genom miljöfostran, verksamhet i naturen och olika projekt.

I församlingarnas gemensamma projekt för naturandlighet bereddes och skapades olika självständiga platser och verksamhetsformer för naturandlighet. Trollvandringen, som genomförs inom ramen för

projektet för naturandlighet, går genom Vällskog gård och ruttens innehåll har utformats för att skapa en relation till naturen. Trollvandringen är en 2,4 km lång rutt i berättelsestil och på den följer man fiktiva figurer, trollen Petja och Pohto. Trollen ger anvisningar och hjälper vandraren att observera naturen och fundera på sitt eget liv vid 12 kontroller. Anvisningen för ruttan finns i brevlådan på Vällskog gård och i appen CityNomad. [Citynomadi](https://citynomadi.com/fi/map?route=3c6ff218b54769dd00b6bc7697d13689)

<https://citynomadi.com/fi/map?route=3c6ff218b54769dd00b6bc7697d13689>

Linnais – ruttan vid Esbo gamla kyrka för en från Linnais herrgård till Esbo domkyrka i det gamla kulturlandskapet. Ruttan presenterar de historiska byggnadernas fasor längs Kungsvägen. Den cirka 13 km långa ruttan kan traskas på en gång eller i delar och under ruttan för stegen rytm vandraren till en annan tid. Vandringen tar dig långt bort från vardagen, långt från presterande och mål. Anvisningen för ruttan finns i CityNomad-appen. [Citynomadi](https://citynomadi.com/fi/map?route=3c6ff218b54769dd00b6bc7697d13689)

<https://citynomadi.com/fi/map?route=3c6ff218b54769dd00b6bc7697d13689>

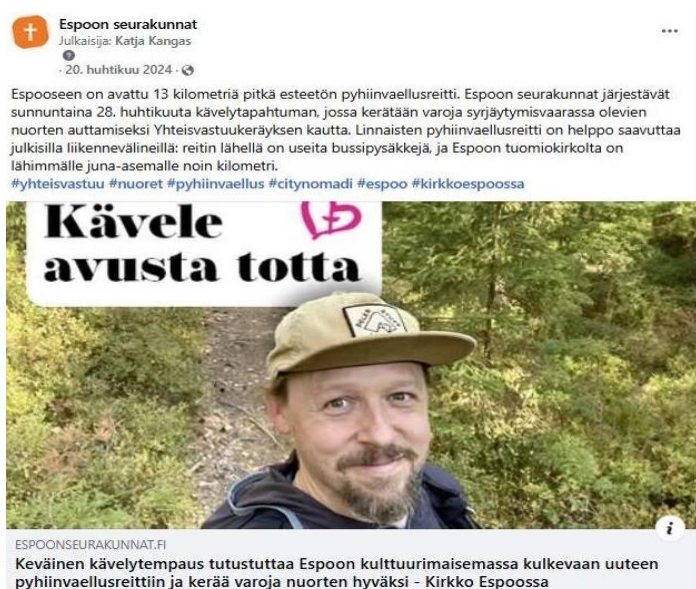

Bild: Symbol för pilgrimsvandring och bl.a. kontrollmärke för Trollvandringen – naturvandring

Respekt för naturen och miljöfostran är etablerade verksamhetssätt inom småbarnspedagogiken och barn- och ungdomsarbetet. I synnerhet i scoutarbetet sker en stor del av verksamheten utomhus. Uppskattningen för naturen och vistelse utomhus förverkligas också i specialdiakonin och handikapparbetet när man gör utflykter i den närliggande naturen samt i lägerverksamheten.

Målet med projektet Låt klassen lysa, som genomförs i samarbete mellan Esbo stads sektor för fostran och lärande och Esbo kyrkliga samfällighet, är att stödja de sociala färdigheterna hos barn i Esbo samt främja gemenskap och välbefinnande. www.luokkaloistamaan.fi I det treåriga projektet (2024–2027) deltar elever i årskurs 4–5 från 25 skolor i Esbo. I genomförandet av projektet Låt klassen lysa genomförs utomhusvistelsen särskilt under lägergårdsdagarna. De ramar och utomhusutrymmen som lägergården erbjuder möjliggör pedagogisk verksamhet i naturen samt stöder gemenskapen och välbefinnandet.

I skriftskolorna följs Kyrkostyrelsens Grön skriba-anvisningar oberoende av på vilket sätt skriftskolan genomförs. [Grön skriba - evl.fi](http://Grön%20skriba%20-%20evl.fi) Syftet med Grön skriba-anvisningarna är att stärka den kristna miljöfostran, ekoteologin och en hållbar livsstil i skriftskolan och i hjälpledarverksamheten. Skriftskole-

och hjälpledarverksamhetens övergripande tänkesätt som uppmuntrar till en hållbar livsstil beskrivs som ett grönt handavtryck. Fingrarna i det gröna handavtrycket, dvs. de olika delfaktorerna, är:

- Naturupplevelser och känslor
- Skapelsens helighet och spiritualitet
- Kunskap och teologi
- Ekologiska hållbarhetsgärningar
- Sociala hållbarhetsgärningar

Varje skriftskola uppfyller minimikravet för grönt konfirmandarbete. I alla skriftskolor förverkligas upplevelsen av naturens helighet när man söker sig till naturen genom att stanna upp, meditera och vandra i naturen. Miljöfrågor och den kristna människans ekologiska ansvar upprätthålls i arbetet med skapande och skapelsen. Ekologiska hållbarhetsgärningar genomförs särskilt i samarbete med lägergårdsverksamheten. Skriftskolorna kan enkelt följa Grön skriba-anvisningarna om att bjuda på vegetarisk mat, avfallssortering och användning av miljövänliga kemikalier vid de egna lägergårdarna, eftersom Esbo församlingars lägergårdsverksamhet är förenlig med Grön skriba-anvisningarna. När det gäller skriftskolor som genomförs på utomstående lägergårdar är det svårare att försäkra sig om att Grön skriba-anvisningarna följs vad gäller ekologiska hållbarhetsgärningar. Sociala hållbarhetsgärningar genomförs i arbetet mot en tryggare atmosfär samt i arbetet för att stärka det globala ansvaret och olika typer av påverkan och delaktighet.

I läroanstaltsarbetet vid Aalto-universitetet och Omnia har man strävat efter att svara på teman som blivit aktuella och viktiga bland studerandena: möjligheterna att bevara naturandligheten, stillheten och lugnet och hoppet trots att klimatförändringen framskrider. Verksamhet har ordnats för studerandegrupper i närmiljön, till sjöss och på lägergårdarna.

I det gemensamma diakoniarbetet genomfördes miljöarbetet i synnerhet i samarbete med Esbo församlingars övriga mathjälpsaktörer och Esbos vuxensocialarbete. I mathjälpsverksamheten, såsom matsvinnbutiken Puoti i Mannatalo förenas den mathjälp som människorna behöver och användningen av svinmat. [Mannapuoti toimii Espoossa kuin kauppa ilman kassaa - Kirkko ja kaupunki](#)

Med hjälp av anslaget för mission och internationell diakoni 2024 finansierades följande miljöprojekt via Finska Missionssällskapet: Vi förbättrar mat- och vattensäkerheten i Bolivia, Vi utvecklar ett miljövänligt jordbruk i Kina och Trädplanta i Tanzania för varje barn som föds i Esbo. Information om kampanjen Trädplanta för barn i Esbo finns här [Träd för barn – Kyrkan i Esbo](#) Projektet Träd för barn publicerades 2024 kring skogsdagen den 21 mars, och under året planterades trädplantor i Morogoros stift i Tanzanias lutherska kyrka under kampanjen Green October.

Det gemensamma församlingsarbetet beredde två anvisningar för församlingarna för bedömning av verksamhetens miljökonsekvenser: Anvisningar för att minimera läger- och utflyktsverksamhetens miljökonsekvenser och anvisningar för att bedöma och minska miljökonsekvenserna av evenemang. Anvisningarna finns på både finska och svenska på samfällighetens intranät. Anvisningarna hjälper till att planera och genomföra evenemang och verksamhet på ett så miljövänligt sätt som möjligt.

Samfälligheten har också finansierat katastrofunderstöd för platser som drabbats av klimatförändringen, till exempel återuppbyggnad efter översvämningar.

Esbo svenska församling

Publicerat av Agneta Gestrin

· 14 mars 2024 ·

Ett 🌱 - en symbol - hopp - framtid - och en 🍌 från Esbo församlingar till varje nyfödd i Esbo.

[#esbosvenskaförsamling](#) [#finskamissionssällskapet](#) [#tanzania](#) [#klimatförändring](#) [#ansvar](#) [#trädplantering](#)

ESBOFÖRSAMLINGAR.FI

Ett träd för varje nyfödd Esbobaby – Esbo församlingar planterar träd i Tanzania - Esbo församlingar

Espoon seurakunnat toimivat neljällä mantereella – 1,77 miljoonaa euroa kansainväliseen apuun ja lähetystyöhön

Espoon seurakunnat jakoivat 1,77 miljoonan euron määrärahan lähetystyöhön ja kansainväliseen apuun. Viiden järjestön kautta espoolaiset kantavat globaalia vastuuta ja toimivat Euroopan lisäksi Aasiassa, Afrikassa ja Etelä-Amerikassa. Yhteistyökumppanit jakavat Espoon seurakuntien arvot ja sitoutuvat toiminnassaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen.

21.3.2024 16.39

5. Utfallet av målen i miljöprogrammet 2024

5.1 Församlingsarbetet

Miljöprogrammets gemensamma mål för församlingsarbetet är:

1. Församlingarnas miljöfostran sköts i enlighet med de uppdaterade planerna för miljöfostran.
2. I skriftskolorna beaktas och genomförs miljöansvaret i enlighet med riktlinjerna för Grön skriba 2019.
3. Miljöansvaret beaktas i läger- och evenemangsplaneringen.
4. Man ökar mängden vegetarisk mat och genomför försök och samarbetsprojekt i anslutning till utnyttjandet av svinmat. Alla enheter, församlingar och verksamhetsställen minskar matsvinnet. En intern kommunikationskanal skapas för utdelning och nyttoanvändning av svinmat.
5. Församlingarna uppmuntrar och utmanar sina medlemmar i sin kommunikation och verksamhet till klimatarbete och kolneutralitet genom att också samarbeta med andra församlingar, städer, organisationer och andra intressentgrupper.

Indikator	Målnivå																												
Miljöplaner	Färdigställs under 2022. <i>Alla församlingar har en miljöplan som omfattar åren 2023–2025, likaså det gemensamma församlingsarbetet.</i>																												
Skriftskolornas miljöansvar (Grön skriba)	Av skriftskolorna följer 100 % riktlinjerna för Grön skriba. <table><tr><th>Församling</th><th>Antal skriftskoleläger 2024 (st.)</th><th>Kriterierna för Grön skriba uppfylls (st.)</th><th>Andel %</th></tr><tr><td>ES</td><td>10</td><td>10</td><td>100</td></tr><tr><td>ET</td><td>23</td><td>23</td><td>100</td></tr><tr><td>EL</td><td>12</td><td>12</td><td>100</td></tr><tr><td>LE</td><td>9</td><td>9</td><td>100</td></tr><tr><td>O</td><td>10</td><td>10</td><td>100</td></tr><tr><td>TA</td><td>11</td><td>11</td><td>100</td></tr></table> <i>Församlingarnas gemensamma läger: Leppävaara och Tapiola ett gemensamt läger, Olari och Tapiola ett gemensamt läger och Espoonlahti och Tuomiokirkkoseurakunta ett gemensamt läger. Även där uppfylldes kriterierna. Även i skriftskolor i stadsform uppfylls kriterierna även om de inte ingår i ovan nämnda siffror.</i>	Församling	Antal skriftskoleläger 2024 (st.)	Kriterierna för Grön skriba uppfylls (st.)	Andel %	ES	10	10	100	ET	23	23	100	EL	12	12	100	LE	9	9	100	O	10	10	100	TA	11	11	100
Församling	Antal skriftskoleläger 2024 (st.)	Kriterierna för Grön skriba uppfylls (st.)	Andel %																										
ES	10	10	100																										
ET	23	23	100																										
EL	12	12	100																										
LE	9	9	100																										
O	10	10	100																										
TA	11	11	100																										
Lägrens och evenemangens miljöansvar	En checklista för miljöansvar blir tillgänglig för dem som utför lägerarbete före utgången av 2023. <i>Anvisningarna har färdigställts och publicerats på det interna intranätet.</i>																												

Indikator	Målnivå																																
	Behovet av en checklista för miljöansvaret för dem som utför evenemangsarbete bedöms i samband med en helhetsgranskning av miljöprogrammets genomförande ungefär i mitten av programmet. <i>Anvisningarna för beredning av miljövänliga evenemang har färdigställts och godkänts i januari 2024. Anvisningarna har publicerats på det interna intranätet.</i>																																
Mängden matsvinn/svinnmat (överbliven, ätbar mat) och mängden matavfall (oätbar mat)	Mängden matsvinn som uppstått 2024 mäts och halveras fram till 2030. Tidtabellen kan påskyndas till 2026. <i>Beredningen av ärendet och mätningen har framskridit. Församlingarna har fått tabeller för mätning av matsvinnet och livsmedelsavfallet och mätungsverksamheten har inletts. Nedan följer några exempel på siffrorna för 2024.</i> <table><tr><th>2024</th><th>Matsvinn = tallriksavfall eller överbliven mat 2024</th><th>Genomsnittligt svinn/pers.</th></tr><tr><td>Tuomiokirkkoseurakunta</td><td>93 kg</td><td>4–6 gr/pers. (Aurora)</td></tr><tr><td>Övriga församlingar</td><td>matsvinnet är litet, mätning används i en del objekt</td><td>vanligtvis cirka +/- 10 gr/pers.</td></tr><tr><td>Hvittorp</td><td>2 395 kg</td><td>kan inte ännu mätas</td></tr><tr><td>Vällskog</td><td>962 kg</td><td>kan inte ännu mätas</td></tr><tr><td>Esbovikens matutdelning</td><td>butikernas matsvinn</td><td></td></tr><tr><td>Oätbart avfall (t.ex. skal, sump m.m.)</td><td>sorteras som bioavfall</td><td></td></tr></table> <i>I fortsättningen strävar man efter att spegla mängden svinn mot antalet matgäster. Ett stort antal besökare orsakar alltid proportionellt sett mer svinn än ett litet antal. Tuomiokirkkoseurakuntas och lägergårdarnas svinn/person är lägre än andra motsvarande matserviceproducenters svinn.</i>	2024	Matsvinn = tallriksavfall eller överbliven mat 2024	Genomsnittligt svinn/pers.	Tuomiokirkkoseurakunta	93 kg	4–6 gr/pers. (Aurora)	Övriga församlingar	matsvinnet är litet, mätning används i en del objekt	vanligtvis cirka +/- 10 gr/pers.	Hvittorp	2 395 kg	kan inte ännu mätas	Vällskog	962 kg	kan inte ännu mätas	Esbovikens matutdelning	butikernas matsvinn		Oätbart avfall (t.ex. skal, sump m.m.)	sorteras som bioavfall												
2024	Matsvinn = tallriksavfall eller överbliven mat 2024	Genomsnittligt svinn/pers.																															
Tuomiokirkkoseurakunta	93 kg	4–6 gr/pers. (Aurora)																															
Övriga församlingar	matsvinnet är litet, mätning används i en del objekt	vanligtvis cirka +/- 10 gr/pers.																															
Hvittorp	2 395 kg	kan inte ännu mätas																															
Vällskog	962 kg	kan inte ännu mätas																															
Esbovikens matutdelning	butikernas matsvinn																																
Oätbart avfall (t.ex. skal, sump m.m.)	sorteras som bioavfall																																
Rapportering om gemensamma temadagar och evenemang	Alla församlingar planerar tillsammans minst tre evenemang med klimattema eller ansluter sig till ett riksomfattande eller lokalt evenemang / år. <i>De gemensamma evenemangen som genomfördes 2024 beskrivs nedan. Beskrivningar av lokala evenemang finns i kapitel 3. Information om användningen av rättvisemärkta produkter ges vid serverings- och bufféborden året runt. Frågan lyfts också fram till exempel i kommunikationen i sociala medier.</i> <table><tr><th>Församling</th><th>Earth Hour</th><th>Finska naturens dag och skapelsens söndag</th><th>Rättvis handelsveckan</th></tr><tr><td>ES</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr><tr><td>ET</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr><tr><td>EL</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr><tr><td>LE</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr><tr><td>O</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr><tr><td>TA</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr><tr><td>YV</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr></table>	Församling	Earth Hour	Finska naturens dag och skapelsens söndag	Rättvis handelsveckan	ES	x	x	x	ET	x	x	x	EL	x	x	x	LE	x	x	x	O	x	x	x	TA	x	x	x	YV	x	x	x
Församling	Earth Hour	Finska naturens dag och skapelsens söndag	Rättvis handelsveckan																														
ES	x	x	x																														
ET	x	x	x																														
EL	x	x	x																														
LE	x	x	x																														
O	x	x	x																														
TA	x	x	x																														
YV	x	x	x																														

Indikator	Målnivå
Urvalskriterierna som används vid konkurrensutsättning av lägergårdar och -transporter, deras genomförande och övervakning av användningen	Urvalskriterierna har skapats och används till 100 % efter 2022. Kriterierna tillämpas inte på specialläger. <i>Miljökriterierna har beaktats i konkurrensutsättningen av externa lägergårdspplatser, som fastighetstjänsterna ansvarar för. Nästa konkurrensutsättning infaller 2025.</i> <i>Miljökriterierna har beaktats i det avtal om lägertransporter under sommaren som omfattar åren 2022–2024 + ett optionsår. Ett kriterium är bland annat att den utrustning som används ska ha en modern teknik (årsmodell 2012 eller senare). Det gemensamma församlingsarbetet ansvarar för genomförandet av konkurrensutsättningen.</i>

Espeen seurakunnat
Julkaisija: Katja Kangas
19. huhtikuu 2024

"Maan päivään" liittyviä tapahtumia seurakunnissa:
 La 20.4. klo 10-13 Espoonlahden kirkolla lapsille toimintaa, kirpputori, kahvila ym. Mukana Suomen ympäristöyhdistyksen Espoon osasto.
 Ma 22.4. klo 18 -19.30 Tapiolan kirkolla keskustellaan ja kuullaan globaaleista ja paikallisista ympäristönäkökulmista. Tilaisuus toteutetaan yhteistyössä Suomen Lähetysseuran ja Espoon kaupungin kanssa. Paikalla ovat yhteisöasiantuntija Mikko Pyhtilä Suomen Lähetysseurasta ja kestävän kehityksen erityisasiantuntija Suvi Jäntti Espoon kaupungilta.
 #maanpäivä2024 #ilmasto #ilmastoteko #ekoteologia #ympäristö #espoo #espoonlahti #tapiola #kirkkoespoossa

Näytä kävijätiedot ja mainokset

Mainosta julkaisua

KIRKKO ESPOOSSA⁺
KYRKAN I ESBO

PÄÄSEE
YÖPYMÄÄN
TELASSA,

Espeen seurakunnat

31.8. Espoo-päivän ja Suomen luonnon päivän kunniaksi Velskolassa on mahdollisuus yöpyä teltassa, tai vaikka riippumatossa. Jos omaa telttaa ei löydy, sellaisen saa lainaksi. Ilmoittautuminen Nuku yö ulkona -tapahtumaan on avoinna 18.8. asti. Lue lisää espoonseurakunnat.fi

#kirkkoespoossa #velskola #nukuyöulkona
 #suomenluonnonpäivä #espoopäivä #visitespoo
 #nuukio Näytä vähemmän

Espeen seurakunnat - Alkuperäinen i

5.2 Fastigheter

Miljöprogrammets mål för fastighetstjänsterna är:

1. Före utgången av 2025 har det fattats ett beslut om att avstå från fastigheter eller lokaler som ägs av den kyrkliga samfälligheten eller hyrs av den kyrkliga samfälligheten eller församlingarna, så att det sammanlagda antalet kvadratmeter i dessa lokaler är minst 7 000 m². Tidtabellen skärps om det gemensamma kyrkorådet beslutar att föreslå detta för gemensamma kyrkofullmäktige. *(Precisering i anslutning till detta som kommit efter att miljösystemet godkänts: Enligt strategin Kyrkan i Esbo 2023–2030 som godkänts av gemensamma kyrkofullmäktige borde ovan nämnda beslut fattas före utgången av 2023.)*
2. I uppvärmningssystemen i samfällighetens fastigheter övergår man till fossilfri energi före 2030. Direkt eluppvärmning slopas.
3. Anskaffningen av el konkurrensutsätts. Godtagbara produktionsformer är koldioxidfria/kolneutrala produktions sätt. Som koldioxidneutrala produktionsformer betraktas sol-, vind-, vatten- och kärnkraft samt nya produktionsformer.
4. Nivån på fastighetsbeståndets miljöbelastning utreds och årliga åtgärder fastställs för att minska miljöbelastningen.
5. Åtgärder för att förbättra fastigheterna inom ramen för den långsiktiga bygnadsplanen, fastighetstjänsternas årliga driftsekonianslag och investeringsbudgeten.
6. Vid städning används miljövänliga produkter alltid när det är möjligt.

Indikator	Målnivå
Beslut om att avstå från fastigheter och lokaler	Minst 7000 m² avstås från före utgången av 2025. Tidtabellen skärps om det gemensamma kyrkorådet beslutar att föreslå detta för gemensamma kyrkofullmäktige. <i>Tidtabellen har skärpts från det ursprungliga så att det ursprungliga målåret som fastställts i strategin är 2023.</i> <i>Fram till 12/2024 har det fattats beslut om att avstå från sammanlagt 5 956 m² av församlingarnas lokaler utan tilläggsvillkor. Siffran inkluderar inte avstående från lokaler som använts av samfällighetens ämbetsverk.</i>
Konditionsbedömningar av de fastigheter som den kyrkliga samfälligheten äger och inte tänker avstå från har gjorts före utgången av 2023.	Bedömningarna har gjorts före utgången av 2023. Målet gäller inte bostäder, lägergårdar, placeringsfastigheter, fastigheter som byggts eller renoverats efter 2011–2012 eller fastigheter som samfälligheten avstår från. <i>Målet har uppnåtts till fullo. Under 2019–2022 gick man igenom 21 objekt, 69 objekt under 2023. Rapporterna visar att det i samfällighetens fastigheter finns en betydande totalrenoveringsskuld. Under 2024 gjordes inga nya konditionsbedömningar och det finns inget behov av nya bedömningar. I renoveringarnas planeringsskede har man vid behov gjort noggrannare undersökningar på objektet.</i> <i>Antalet konditionsbedömningar i förhållande till alla fastigheter med beaktande av ovan nämnda avgränsning: 100 %</i>

Indikator	Målnivå
Fossilfria uppvärmningssystem	100 % fossilfri energi senast 2030. <i>Målet kommer att uppnås enligt tidtabellen och har redan uppnåtts i största delen av samfällighetens fastigheter.</i> <i>De objekt som ligger i Esbo stads område är med några undantag anslutna till fjärrvärmenätet. Fortums kraftverk i Esbo har avstått från att använda fossila bränslen 4/2024 med undantag av eventuella förbrukningstoppar.</i> <i>Jordvärmesystem togs i bruk 2024 vid Vällskog lägergård, Väentupa, Herrgården och Hvittorps huvudbyggnad. Oljeuppvärmningen som användes för att jämna ut förbrukningstopparna avlägsnades helt och hållet och ersattes genom att öka antalet jordvärmebrunnar och -pumpar och genom att ta i bruk en elpanna. På Vällskogs lägercentrum återstår eluppvärmning tills vidare i tre byggnader.</i> <i>Villans uppvärmningssystem är en luft-vattenvärmepump och oljeuppvärmning. Oljeuppvärmningen slopas när byggnaden genomgår en grundlig renovering.</i> <i>För domkyrkans och förrättningskapellet del inleddes under 2024 en planering för att ändra uppvärmningssystemet från oljeuppvärmning till fjärrvärme. Genomförandet sker 2025–2026.</i> <i>Dalsvikshuset har oljeuppvärmning som kan ersättas med jordvärme eller en luft-vattenvärmepump. Projektet ingår i den långsiktiga byggplanen, men tidpunkten för genomförandet har inte säkerställts. Målet strider mot den gällande strategin såtillvida att Tuomiokirkkoseurakunta har fattat beslut om att avstå från byggnaden. Enligt den kyrkliga samfällighetens strategi riktas inte längre investeringar till objekt för vilka ett beslut om avstående har fattats, utan endast underhåll som upprätthåller byggnaden. Å andra sidan kan ändringen av uppvärmningssystemet öka objektets attraktivitet om man beslutar att sälja fastigheten.</i> <i>Renoveringen av servicebyggnaden på Klockarmalmens begravningsplats har framskridit och blir klar under 2025. Det nuvarande luft-vattenvärmepumpsystemet i servicebyggnaden utvidgas och ett eget luft-vattenvärmepumpsystem byggs i begravningskapellet. Under 2025 görs ett nytt eget uppvärmningssystem för begravningskapellet.</i> <i>Uppvärmningssystemet vid Ingas prästgård är jordvärme.</i> <i>Servicebyggnaden på kyrkans begravningsplats och Sockenstugan har eluppvärmning. I samband med ändringen av domkyrkans uppvärmningssystem görs en reservering för anslutning av dessa byggnader till fjärrvärmenätet.</i>
El-, vatten- och värmeförbrukning	Samfällighetens årliga totalförbrukning minskar. <i>Förbrukningsuppgifterna beskrivs i tabellen i slutet av dokumentet.</i>
Fördelning av elproduktionsformer	Den el som används produceras med 100 % koldioxidfria produktionsformer före 2024. <i>Fördelning av elproduktionsformerna under avtalsperioderna 2020–2024 och 2025–2028: 100 % koldioxidfri (vind-, vatten-, sol- och kärnkraft). Fördelningen av</i>

Indikator	Målnivå
	<i>produktionssätten varierar beroende på förhållandena och produktionskapaciteten.</i>
Återvinning och sortering av avfall	Möjligheterna att återvinna och sortera avfall har förbättrats och mängden blandavfall har halverats fram till 2030. <i>Förbrukningsuppgifterna beskrivs i tabellen i slutet av dokumentet.</i>

Bild: En av Alberga kyrkas laddningsstationer, bild Kerttuli Boucht

5.3 Begravningsväsendet

Miljöprogrammets mål för begravningsväsendet är:

1. Energiförbrukningen och utsläppen minskas när småmaskiner och fordon förnyas.
2. Möjligheterna att övergå till att använda förnybar brännolja i krematoriets ugnsystem utreds.
3. Vid skötseln av begravningsplatser och urnlundar övergår man till naturliga metoder som stärker biodiversiteten.

Indikator	Målnivå																																								
Bränsleförbrukningen minskar.	Förbrukningen minskar tills miniminivån har uppnåtts. <i>Siffrorna beskriver de köpta mängderna. Under 2023 köptes ingen bensin, eftersom man ännu använde de mängder som köpts under 2022.</i>																																								
	<table><tr><th>Bränsle</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Dieselförbrukning (liter)</td><td>23 671</td><td>28 369</td><td>21 150</td></tr><tr><td>Bensinförbrukning (liter)</td><td>1923</td><td>0</td><td>1400</td></tr></table>	Bränsle	2022	2023	2024	Dieselförbrukning (liter)	23 671	28 369	21 150	Bensinförbrukning (liter)	1923	0	1400																												
	Bränsle	2022	2023	2024																																					
	Dieselförbrukning (liter)	23 671	28 369	21 150																																					
Bensinförbrukning (liter)	1923	0	1400																																						
Procentuell andel elmotorer.	90 % täckning 2023, om fungerande ersättande eldrivna lösningar erbjuds. <i>I siffran ingår i första hand småmaskiner som används vid skötseln av begravningsplatser, såsom klippare, sågar, blåsmaskiner, men inte till exempel bormaskiner.</i>																																								
	<table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Totalt antal småmaskiner st.</td><td>137</td><td>152</td><td>118</td></tr><tr><td>Eldrivna småmaskiner st.</td><td>34</td><td>56</td><td>57</td></tr><tr><td>Andel eldrivna maskiner</td><td>35 %</td><td>37 %</td><td>48 %</td></tr></table>		2022	2023	2024	Totalt antal småmaskiner st.	137	152	118	Eldrivna småmaskiner st.	34	56	57	Andel eldrivna maskiner	35 %	37 %	48 %																								
		2022	2023	2024																																					
	Totalt antal småmaskiner st.	137	152	118																																					
Eldrivna småmaskiner st.	34	56	57																																						
Andel eldrivna maskiner	35 %	37 %	48 %																																						
Antal fordon med låga utsläpp. I granskningen ingår också församlingar och andra serviceenheter vid samfällighetens ämbetsverk.	Antalet ökas enligt normal bytescykel om eller när det finns nya lämpliga alternativ. <i>Bilarna är leasingbilar som skaffats antingen via församlingarna eller fastighetstjänsterna. Systemet för uppföljning av bilanvändningen och antalet körda kilometer används i fastighets- och begravnings-tjänsterna vid samfällighetens ämbetsverk. Begravningsväsendet har två bilar och fastighetstjänsterna fyra bilar. År 2024 ersattes två gasbilar vid samfällighetens ämbetsverk med tre elbilar.</i> <i>Leppävaaran seurakunta fick en elbil 2024, Espoonlahti ska få sin år 2025. Tuomiokirkkoseurakunta torde skaffa en elbil när man får en laddningsstation till Kyrktians parkeringsplats.</i>																																								
	<table><tr><th>2024</th><th>ES</th><th>ET</th><th>EL</th><th>LE</th><th>O</th><th>TA</th><th>YV</th></tr><tr><td>Total mängd</td><td></td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td></td><td></td><td>6</td></tr><tr><td>Bensin</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Diesel</td><td></td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr><tr><td>El</td><td></td><td></td><td>1</td><td>1</td><td></td><td></td><td>4</td></tr></table>	2024	ES	ET	EL	LE	O	TA	YV	Total mängd		1	1	1			6	Bensin								Diesel		1					2	El			1	1			4
	2024	ES	ET	EL	LE	O	TA	YV																																	
	Total mängd		1	1	1			6																																	
Bensin																																									
Diesel		1					2																																		
El			1	1			4																																		

Indikator	Målnivå																								
Vid skötseln av begravningsplatser och urnlundar övergår man till naturliga metoder som stärker biodiversiteten.	Antalet gräsklippningar minskas på oanvända områden på begravningsplatserna och områden utanför begravningsplatser som sköts av begravningsväsendet. Målnivå: Grässtråns längd är ≥ 10 cm. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td><i>Antal potentiella områden som sköts som ängar eller enligt ett glesare beskärningsintervall</i></td><td>8 st.</td><td>9 st.</td><td>11 st.</td></tr><tr><td><i>Antal områden som sköts som ängar</i></td><td>3 områden</td><td>3 områden</td><td>4 områden</td></tr><tr><td><i>Antal områden som sköts enligt ett glesare beskärningsintervall</i></td><td>3 områden</td><td>6 områden</td><td>7 områden</td></tr></table> Inom växtskyddet övergår man gradvis till naturliga metoder. Man avstår gradvis från konstgödsel och tillför gradvis naturliga gödningsmedel. Målnivå: Före utgången av 2025 har metoderna tagits i bruk till 90 % i de områden där det är möjligt. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td><i>Totalt antal objekt som kräver icke-naturliga metoder</i></td><td><i>resten av begravningsplatsernas gräsmarker</i></td><td><i>resten av begravningsplatsernas gräsmarker</i></td><td><i>resten av begravningsplatsernas gräsmarker</i></td></tr></table> <i>Innan det nya förfarandet tas i bruk ska det först fattas ett separat administrativt tillåtande beslut om övergången till varje förfaringssätt som beskrivs i målet.</i>		2022	2023	2024	<i>Antal potentiella områden som sköts som ängar eller enligt ett glesare beskärningsintervall</i>	8 st.	9 st.	11 st.	<i>Antal områden som sköts som ängar</i>	3 områden	3 områden	4 områden	<i>Antal områden som sköts enligt ett glesare beskärningsintervall</i>	3 områden	6 områden	7 områden		2022	2023	2024	<i>Totalt antal objekt som kräver icke-naturliga metoder</i>	<i>resten av begravningsplatsernas gräsmarker</i>	<i>resten av begravningsplatsernas gräsmarker</i>	<i>resten av begravningsplatsernas gräsmarker</i>
	2022	2023	2024																						
<i>Antal potentiella områden som sköts som ängar eller enligt ett glesare beskärningsintervall</i>	8 st.	9 st.	11 st.																						
<i>Antal områden som sköts som ängar</i>	3 områden	3 områden	4 områden																						
<i>Antal områden som sköts enligt ett glesare beskärningsintervall</i>	3 områden	6 områden	7 områden																						
	2022	2023	2024																						
<i>Totalt antal objekt som kräver icke-naturliga metoder</i>	<i>resten av begravningsplatsernas gräsmarker</i>	<i>resten av begravningsplatsernas gräsmarker</i>	<i>resten av begravningsplatsernas gräsmarker</i>																						
Utredning om byte av bränsle i krematoriet.	Gjord före utgången av 2025. Om ändringen genomförs torde kremeringspriserna behöva höjas. <i>Utredningen görs upp enligt tidtabellen för målet. Ärendet utreds i samarbete med andra krematorier i Finland. Om erfarenheterna på annat håll visar att användningen av biobaserade bränslen visar sig vara funktionellt och ekonomiskt ändamålsenlig, utreds vad ändringen skulle innebära för Esbo kyrkliga samfällighets krematorieverksamhet. Bränslebyte förutsätter investeringar i förnyelse av ugnar och processer, fastställande av godtagbart biobränsle, säkerställande av ursprunget för det bränsle som används och säkerställande av tillgången på bränsle. Ändringarna skulle innebära högre driftskostnader för krematorieverksamheten och leda till en kännbar höjning av kremeringspriserna.</i>																								

5.4 Skogar och grönområden

Miljöprogrammets mål för skogar och grönområden är:

1. Man avstår från små mark- och skogsområden i Esbo och Kyrkslätt genom markbyte eller försäljning.
2. Den kyrkliga samfällighetens skogar sköts i enlighet med gällande skogsskötselplaner.
3. Fastställande av målnivåer för skötseln av grönområden.

Indikator	Målnivå												
Genomförande av skogsskötselplanen.	Verksamhet enligt planen. <i>Skogsskötselplan för Esbo och Kyrkslätt för åren 2022–2031; godkänd av gemensamma kyrkofullmäktige 15.12.2021</i> <i>Årliga skötselåtgärder enligt skötselplanen 2024: planenliga avverkningar har gjorts i Klockarmalmén, tillstånd för miljöåtgärder har ansökts för Vällskogs områden</i> <i>Skogsskötselplan för Bjärnåområdet 2016–2025; godkänd av gemensamma kyrkofullmäktige 23.9.2015</i> <i>Årliga skötselåtgärder 2024: ingen avverkning, men skötsel och gallring av plantbeståndet.</i>												
Fastställande av målnivåer för skötseln av grönområden.	Skötselnivåerna har fastställts för alla fastigheter före utgången av 2026. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td><i>Antal godkända skötselplaner st.</i></td><td>0</td><td>0</td><td>26</td></tr><tr><td><i>Objekt och datum för godkännande st.</i></td><td>0</td><td>0</td><td>26</td></tr></table> <i>Gårdsområdena på andra områden än begravningsplatser sköts av utomstående aktörer. Skötseln konkurrensutsattes 2023 så att skötselperioden inleddes 1.2.2024.</i> <i>Grönremsan i anslutning till Kalajärvi kapell har sedan 2020 skötts som äng. Även vid Köklax kapell har man skött ett område som äng sedan 2020. Församlingsmedlemmarnas och kundernas respons följs upp.</i>		2022	2023	2024	<i>Antal godkända skötselplaner st.</i>	0	0	26	<i>Objekt och datum för godkännande st.</i>	0	0	26
	2022	2023	2024										
<i>Antal godkända skötselplaner st.</i>	0	0	26										
<i>Objekt och datum för godkännande st.</i>	0	0	26										

5.5 Stödtjänster och involvering av personalen

Miljöprogrammets mål för stödtjänster och personalens delaktighet är:

1. Elektronisk distribution av sammanträdesmaterial vid alla förvaltningsorgans möten.
2. Iakttagande av principerna för ansvarsfull placeringsverksamhet. Inga direkta investeringar görs i bolag som producerar fossila bränslen.
3. Utredning av möjligheterna att utnyttja de finansieringsalternativ för miljöprojekt som finns tillgängliga via Kyrkostyrelsen eller andra externa finansieringskällor.
4. Priser och avgifter kan höjas för att finansiera miljömålen.
5. Samarbete med Esbo stad i miljöprojekt där målen i församlingarnas och den kyrkliga samfällighetens och stadens program för hållbar utveckling är likartade och där samarbete i praktiken är möjligt. Man kan också samarbeta med andra aktörer.
6. Fastställande av praxis för distansarbete samt principerna för deltagande på distans och situationer som möjliggör detta.
7. Mindre rörlighet när det är ändamålsenligt och möjligt utan att minska på arbetsuppgifterna.
8. Beaktande av miljöbelastningen av produkter eller tjänster som ska upphandlas. Gemensamma upphandlingar föredras i situationer där föremålet för upphandlingen används i hela organisationen. Återvinning, återanvändning av produkter och material rekommenderas i mån av möjlighet.
9. Behovet av miljöutbildningar beaktas i personalens utbildningsplaner.
10. Stöd för förfaranden med hjälp av vilka personalen kan påverka och delta i fastställandet och förverkligandet av sin arbetsmiljö och de lokala miljömålen.

Indikator	Målnivå
Andel sammanträdesmaterial som förvaltningsorganen delar ut elektroniskt.	Genomförs till 100 % år 2023. <i>Förvaltningsorgan, vars distribution av sammanträdesmaterial inte genomförs elektroniskt till 100 %: 0 st.</i> <i>Samtliga officiella förvaltningsorgans sammanträdesmaterial i samfälligheten distribueras via dokumenthanteringssystemet. Materialet skickas i pappersform endast på begäran eller till exempel endast till ordföranden och sekreteraren.</i>
Fördelning av placeringar.	Antal fonder som klassificerats som ansvarsfulla (ESG) i förhållande till hela portföljen. <i>Antal fonder som förvaltas av kapitalförvaltare och som klassificerats som ansvarsfulla (ESG) i förhållande till hela portföljen: 100 %</i> <i>Antal rent miljöklassificerade fonder som investerar i miljön i portföljen: 2 st. (Hållbar skog och trä, Renewable Energy & Infrastructure). Därtill en separat placering i objektet Förnybart jordbruk. Inga förändringar jämfört med 2022 och 2023.</i> <i>Fonder som uppfyller ESG-kriterierna: miljö, samhällsansvar och god förvaltningssed (Environmental, Social, Governance). Enligt Esbo kyrkliga samfällighets placeringsstadga förutsätts kapitalförvaltare ha samma förfaringsätt och tolkningar i ansvarsfrågor som Kyrkans pensionsfond har definierat. Ansvarsanalys - evl.fi</i>

Indikator	Målnivå																																																																																																
Finansiering av miljöprojekt från externa finansieringskällor.	Ansökts alltid när det varit ändamålsenligt eller kriterierna uppfyllts. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Finansiär</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>Ansökt finansiering (€)</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>Erhållen finansiering (€)</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>Användningsändamål</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr></table>		2022	2023	2024	Finansiär	-	-	-	Ansökt finansiering (€)	-	-	-	Erhållen finansiering (€)	-	-	-	Användningsändamål	-	-	-																																																																												
	2022	2023	2024																																																																																														
Finansiär	-	-	-																																																																																														
Ansökt finansiering (€)	-	-	-																																																																																														
Erhållen finansiering (€)	-	-	-																																																																																														
Användningsändamål	-	-	-																																																																																														
Miljörelaterade samarbetsprojekt som genomförts med staden eller andra aktörer och de resultat som uppnåtts.	Man deltar i samarbetsprojekt om de möjliggör en verklig win-win-situation för båda parter. Beskrivs ovan i de texter som beskriver församlingarnas och serviceenheternas miljöarbete.																																																																																																
Distansarbetspraxis.	Målnivån och principerna har fastställts före utgången av 2021. Målet har uppnåtts till fullo. Anvisningen har uppdaterats 5/2020 och i den beaktas personer utan arbetstid, anställda samt hybridarbete.																																																																																																
Utsläppssnål mobilitet ökar.	Beloppet på de kilometerersättningar som årligen betalas till personalen (€). Totala resekostnader på hela samfällighetens nivå 2024: 508 920 € <table><tr><th>Matkakustannukset 2024 (€)</th><th>Yleishallinto</th><th>Seurakunnat (hlökunta)</th><th>Seurakunnat (muut)</th><th>Yhteinen seurakuntatyö</th><th>Kiinteistöpalvelut</th><th>Hautaus-toimi</th><th>Yhteensä</th></tr><tr><td>Matkakustannukset ml. mahdolliset yöpymiskustannukset</td><td>41 610</td><td>310 566</td><td>86 559</td><td>41 290</td><td>17 365</td><td>11 530</td><td>508 920</td></tr><tr><td>Henkilökunta (hlöä)</td><td>62</td><td>333</td><td>ei tietoa</td><td>45</td><td>40</td><td>24</td><td>--</td></tr><tr><td>Kustannukset / työntekijä</td><td>671</td><td>933</td><td>--</td><td>918</td><td>434</td><td>480</td><td>687</td></tr></table> <table><tr><th>Matkakustannukset 2023 (€)</th><th>Yleishallinto</th><th>Seurakunnat (hlökunta)</th><th>Seurakunnat (muut)</th><th>Yhteinen seurakuntatyö</th><th>Kiinteistöpalvelut</th><th>Hautaus-toimi</th><th>Yhteensä</th></tr><tr><td>Matkakustannukset ml. mahdolliset yöpymiskustannukset</td><td>22 049</td><td>257 224</td><td>101 859</td><td>37 404</td><td>17 842</td><td>9 887</td><td>446 265</td></tr><tr><td>Henkilökunta (hlöä)</td><td>61</td><td>342</td><td>ei tietoa</td><td>44</td><td>40</td><td>23</td><td>--</td></tr><tr><td>Kustannukset / työntekijä</td><td>361</td><td>752</td><td>--</td><td>850</td><td>446</td><td>430</td><td>568</td></tr></table> <table><tr><th>Matkakustannukset 2022 (€)</th><th>Yleishallinto</th><th>Seurakunnat (hlökunta)</th><th>Seurakunnat (muut)</th><th>Yhteinen seurakuntatyö</th><th>Kiinteistöpalvelut</th><th>Hautaus-toimi</th><th>Yhteensä</th></tr><tr><td>Matkakustannukset ml. mahdolliset yöpymiskustannukset</td><td>40 649</td><td>246 735</td><td>101 070</td><td>33 742</td><td>10 720</td><td>7 408</td><td>440 324</td></tr><tr><td>Henkilökunta (hlöä)</td><td>63</td><td>344</td><td>ei tietoa</td><td>47</td><td>29</td><td>23</td><td>--</td></tr><tr><td>Kustannukset / työntekijä</td><td>645</td><td>717</td><td>--</td><td>718</td><td>370</td><td>322</td><td>554</td></tr></table> Kolumnen Församlingar (övriga) innehåller också körresor avsedda för bl.a. församlingsmedlemmar och personal. Systemet för uppföljning av resekostnader möjliggör uppföljning per kilometer, men all rörlighet kan inte registreras via systemet. Personalen använder också flitigt lokaltrafiken för att röra sig, även med sina egna personliga biljetter.	Matkakustannukset 2024 (€)	Yleishallinto	Seurakunnat (hlökunta)	Seurakunnat (muut)	Yhteinen seurakuntatyö	Kiinteistöpalvelut	Hautaus-toimi	Yhteensä	Matkakustannukset ml. mahdolliset yöpymiskustannukset	41 610	310 566	86 559	41 290	17 365	11 530	508 920	Henkilökunta (hlöä)	62	333	ei tietoa	45	40	24	--	Kustannukset / työntekijä	671	933	--	918	434	480	687	Matkakustannukset 2023 (€)	Yleishallinto	Seurakunnat (hlökunta)	Seurakunnat (muut)	Yhteinen seurakuntatyö	Kiinteistöpalvelut	Hautaus-toimi	Yhteensä	Matkakustannukset ml. mahdolliset yöpymiskustannukset	22 049	257 224	101 859	37 404	17 842	9 887	446 265	Henkilökunta (hlöä)	61	342	ei tietoa	44	40	23	--	Kustannukset / työntekijä	361	752	--	850	446	430	568	Matkakustannukset 2022 (€)	Yleishallinto	Seurakunnat (hlökunta)	Seurakunnat (muut)	Yhteinen seurakuntatyö	Kiinteistöpalvelut	Hautaus-toimi	Yhteensä	Matkakustannukset ml. mahdolliset yöpymiskustannukset	40 649	246 735	101 070	33 742	10 720	7 408	440 324	Henkilökunta (hlöä)	63	344	ei tietoa	47	29	23	--	Kustannukset / työntekijä	645	717	--	718	370	322	554
Matkakustannukset 2024 (€)	Yleishallinto	Seurakunnat (hlökunta)	Seurakunnat (muut)	Yhteinen seurakuntatyö	Kiinteistöpalvelut	Hautaus-toimi	Yhteensä																																																																																										
Matkakustannukset ml. mahdolliset yöpymiskustannukset	41 610	310 566	86 559	41 290	17 365	11 530	508 920																																																																																										
Henkilökunta (hlöä)	62	333	ei tietoa	45	40	24	--																																																																																										
Kustannukset / työntekijä	671	933	--	918	434	480	687																																																																																										
Matkakustannukset 2023 (€)	Yleishallinto	Seurakunnat (hlökunta)	Seurakunnat (muut)	Yhteinen seurakuntatyö	Kiinteistöpalvelut	Hautaus-toimi	Yhteensä																																																																																										
Matkakustannukset ml. mahdolliset yöpymiskustannukset	22 049	257 224	101 859	37 404	17 842	9 887	446 265																																																																																										
Henkilökunta (hlöä)	61	342	ei tietoa	44	40	23	--																																																																																										
Kustannukset / työntekijä	361	752	--	850	446	430	568																																																																																										
Matkakustannukset 2022 (€)	Yleishallinto	Seurakunnat (hlökunta)	Seurakunnat (muut)	Yhteinen seurakuntatyö	Kiinteistöpalvelut	Hautaus-toimi	Yhteensä																																																																																										
Matkakustannukset ml. mahdolliset yöpymiskustannukset	40 649	246 735	101 070	33 742	10 720	7 408	440 324																																																																																										
Henkilökunta (hlöä)	63	344	ei tietoa	47	29	23	--																																																																																										
Kustannukset / työntekijä	645	717	--	718	370	322	554																																																																																										

Indikator	Målnivå																																												
Miljökriterier används vid konkurrensutsättningen av upphandlingar. Man söker sätt att minska miljöbelastningen från små upphandlingar.	Antalet First Card-inköp minskar med 50 % före utgången av 2025. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Totalt antal First Card-inköp på hela samfällighetens nivå</td><td>180 540 €</td><td>164 183 €</td><td>181 706 €</td></tr><tr><td>Andel First card-inköp av alla inköp av material och förnödenheter^{*)}</td><td>4 %</td><td>4 %</td><td>4 %</td></tr><tr><td>Inköp av material och förnödenheter på hela samfällighetens nivå</td><td>4,6 milj. €</td><td>4,7 milj. €</td><td>4,6 milj. €</td></tr><tr><td>Inköp av tjänster på hela samfällighetens nivå</td><td>9,7 milj. €</td><td>10,4 milj. €</td><td>11,1 milj. €</td></tr></table> ^{*)} Det är inte meningsfullt att jämföra det totala antalet köp av tjänster med det totala antalet köpta tjänster, eftersom största delen av köpen av tjänster grundar sig på ramavtal. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Andel miljöcertifierade produkter av de upphandlingar av kontorsmaterial som konkurrensutsatts och genomförts centraliserat i hela samfälligheten</td><td>39 %</td><td>*)</td><td>*)</td></tr><tr><td>Totalt antal upphandlingar av kontorsmaterial</td><td>32 111 €</td><td>*)</td><td>*)</td></tr><tr><td>Andel miljöcertifierade produkter av den totala mängden</td><td>12 646 €</td><td>*)</td><td>*)</td></tr></table> ^{*)} Uppgifter finns inte tillgängliga hos leverantören på grund av systemändringen 2023. Andel inköp utanför EU av alla First Card-upphandlingar 0 % från och med 2022. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Antal First Card-inköp utanför EU i hela samfälligheten</td><td>4 308 € ≈ 2,4 %</td><td>1 862 € = 1,1 %</td><td>257 € = 0,01 %</td></tr></table> Målet ingår i programmet för att främja att varor inte beställs från länder utanför Europa, om motsvarande produkter också finns tillgängliga närmare. First Card-inköp från utlandet har gjorts bland annat för att skaffa Facebook-reklam, noter och bl.a. programlicenser.		2022	2023	2024	Totalt antal First Card-inköp på hela samfällighetens nivå	180 540 €	164 183 €	181 706 €	Andel First card-inköp av alla inköp av material och förnödenheter ^{*)}	4 %	4 %	4 %	Inköp av material och förnödenheter på hela samfällighetens nivå	4,6 milj. €	4,7 milj. €	4,6 milj. €	Inköp av tjänster på hela samfällighetens nivå	9,7 milj. €	10,4 milj. €	11,1 milj. €		2022	2023	2024	Andel miljöcertifierade produkter av de upphandlingar av kontorsmaterial som konkurrensutsatts och genomförts centraliserat i hela samfälligheten	39 %	*)	*)	Totalt antal upphandlingar av kontorsmaterial	32 111 €	*)	*)	Andel miljöcertifierade produkter av den totala mängden	12 646 €	*)	*)		2022	2023	2024	Antal First Card-inköp utanför EU i hela samfälligheten	4 308 € ≈ 2,4 %	1 862 € = 1,1 %	257 € = 0,01 %
	2022	2023	2024																																										
Totalt antal First Card-inköp på hela samfällighetens nivå	180 540 €	164 183 €	181 706 €																																										
Andel First card-inköp av alla inköp av material och förnödenheter ^{*)}	4 %	4 %	4 %																																										
Inköp av material och förnödenheter på hela samfällighetens nivå	4,6 milj. €	4,7 milj. €	4,6 milj. €																																										
Inköp av tjänster på hela samfällighetens nivå	9,7 milj. €	10,4 milj. €	11,1 milj. €																																										
	2022	2023	2024																																										
Andel miljöcertifierade produkter av de upphandlingar av kontorsmaterial som konkurrensutsatts och genomförts centraliserat i hela samfälligheten	39 %	*)	*)																																										
Totalt antal upphandlingar av kontorsmaterial	32 111 €	*)	*)																																										
Andel miljöcertifierade produkter av den totala mängden	12 646 €	*)	*)																																										
	2022	2023	2024																																										
Antal First Card-inköp utanför EU i hela samfälligheten	4 308 € ≈ 2,4 %	1 862 € = 1,1 %	257 € = 0,01 %																																										
Miljöutbildningar.	Varje anställd har bekantat sig med principerna för miljöansvar ur synvinkeln för sitt eget arbete före utgången av 2023. Under 2024 genomfördes utbildningen Hållbar och ansvarsfull matservice två gånger i samarbete med Keuda. Målgruppen var cateringtjänster, lägergårdarnas personal, kockar, husmödrar och vaktmästare. Man har deltagit i miljörelaterade utbildningar som ordnats av utomstående aktörer på det sätt som uppgifterna och ansvarsområdena förutsätter. Teman för utbildningarna eller webinarierna har bland annat varit utbildning i energiledning av fastigheter, utbildning för skötare av avloppsreningsverk (årligen), seminariet om inomhusklimat (årligen), FinnBuild-mässan (vartannat år), Kyrkans miljödagar, vegetarisk och ekologisk mat, städning, miljöfostran och ansvarsfullhet. Personalen deltar dessutom regelbundet i de certifikatutbildningar som krävs i arbetsuppgifterna.																																												

Indikator	Målnivå
	<i>Samfällighetens utbildningsarbetsgrupps och den operativa ledningens riktlinjer för miljöutbildningarnas tyngdpunkt 2024 var miljöteologi. Den önskade utbildningsserien kunde dock inte genomföras, eftersom det inte fanns föreläsare till ämnesområdena. Ett evenemang kunde ha genomförts, men det fanns inte tillräckligt många deltagare.</i>
Personalens möjlighet att påverka.	I arbetsgemenskapen behandlas miljöteman årligen. <i>Miljötemat tas regelbundet upp vid församlingarnas stora arbetsmöten och enheter. Frågor med anknytning till temat tas också regelbundet upp bland annat på samfällighetens ämbetsverks infokaféevenemang, i sociala medier och på intranätet (Sissi).</i>

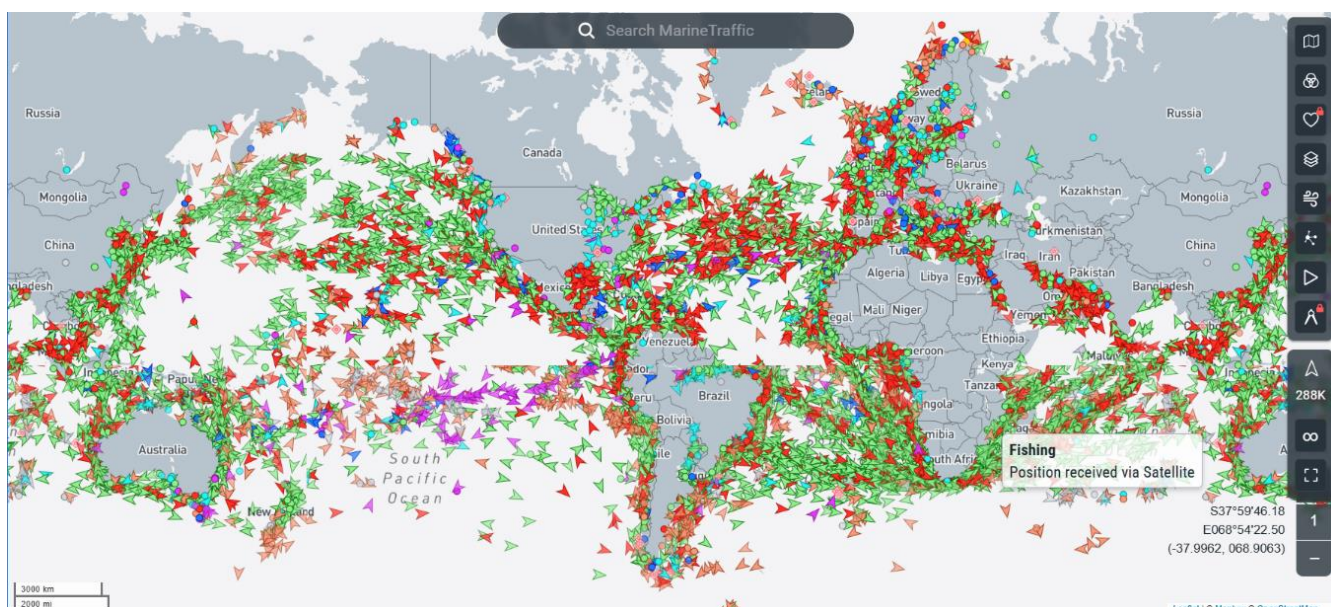

Bild: Skärmdump av fartygstrafiken på webbplatsen marinetraffic.com 17.4.2025. Röda och gröna fartyg är frakt-, bränsle- eller frakttrafik.

5.6 Informationsförvaltningen

Miljöprogrammets mål för informationsförvaltningen är:

1. Användning av apparater och produkter med Energy Star- och TCO-certifikat.
2. Förlängning av livscykeln eller leasingperioderna för de produkter som används.
3. Leverantörerna förutsätts ha ett eget miljösystem eller en beskrivning av hur verksamhetens miljökonsekvenser har beaktats. Leverantörerna ska också förbinda sig till verksamhet enligt målen i den kyrkliga samfällighetens miljöprogram, om den kyrkliga samfälligheten själv har kunnat påverka kriterierna för konkurrensutsättningen.
4. Andelen webbmöten och -utbildningar ökas. Utbildningar som samfälligheten själv genomfört eller beställt spelas in från fall till fall för att det ska vara möjligt att följa evenemanget i efterhand.
5. Säkerhetsutskrivning tas i bruk och antalet färg- och svartvita utskrifter minskas vid samfällighetens alla verksamhetsställen.
6. All elektronikutrustning och allt elektroniskrot återvinns som elektronikavfall.

Indikator	Målnivå															
Energy Star- och TCO-certifikat för apparater och produkter	Genomförs till 100 %. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Andel Energy Star-certifikat</td><td>100 %</td><td>100 %</td><td>100 %</td></tr><tr><td>Andel TCO-certifikat</td><td>100 %</td><td>100 %</td><td>100 %</td></tr></table> <i>Siffrorna beskriver endast apparater som anskaffats, levererats och underhålls centraliserat av informationsförvaltningen och grundar sig på leverantörernas beskrivningar av produkternas CO₂-avtryck. Församlingarna och enheterna har själva kunnat skaffa annan utrustning till sin personal, varvid uppgifterna om antal, ursprung, miljövänlighet och eventuell återvinning saknas. Ansvaret för att återvinna dessa ligger hos enheterna och församlingarna.</i>		2022	2023	2024	Andel Energy Star-certifikat	100 %	100 %	100 %	Andel TCO-certifikat	100 %	100 %	100 %			
	2022	2023	2024													
Andel Energy Star-certifikat	100 %	100 %	100 %													
Andel TCO-certifikat	100 %	100 %	100 %													
Produkternas livscykel	Livscykeln förlängs om det är ändamålsenligt med tanke på helheten. <table><tr><th></th><th>Tidigare livscykel</th><th>Nuvarande livscykel</th></tr><tr><td>Datorer</td><td>3</td><td>4</td></tr><tr><td>Telefoner</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>Multifunktionsapparater</td><td>4</td><td>upp till 7–10</td></tr><tr><td>Skärmar</td><td>5+</td><td>5–10</td></tr></table> <i>Inga förändringar 2024 jämfört med tidigare. I praktiken är alla produkter som skaffats via informationsförvaltningen leasingutrustning. Skärmarna löses in när leasingtiden går ut, eftersom skärmarnas livslängd i allmänhet är klart längre än leasingavtalstiden.</i>		Tidigare livscykel	Nuvarande livscykel	Datorer	3	4	Telefoner	2	3	Multifunktionsapparater	4	upp till 7–10	Skärmar	5+	5–10
	Tidigare livscykel	Nuvarande livscykel														
Datorer	3	4														
Telefoner	2	3														
Multifunktionsapparater	4	upp till 7–10														
Skärmar	5+	5–10														

Indikator	Målnivå																																				
Leverantörernas och samarbetspartnernas miljöutredningar	100 % före utgången av 2025. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Partnerna har en miljöutredning eller ett miljöcertifikat</td><td>70 %</td><td>70 %</td><td>80 %</td></tr></table> Ansvars- och miljöinformation från leverantörer och samarbetspartner fås bäst från fysiska produkter och apparater. Det är svårt att bedöma programmens och plattformarnas miljökonsekvenser och frågor i anslutning till dem står inte under den kyrkliga samfällighetens inflytande; till exempel miljökonsekvenserna av Kirjuri, evl.fi-e-posten, hela kyrkans Microsoft-produkters och Kyrkans servicecentrals (Kipa) system bestäms utifrån Kyrkostyrelsens avgöranden och val.		2022	2023	2024	Partnerna har en miljöutredning eller ett miljöcertifikat	70 %	70 %	80 %																												
	2022	2023	2024																																		
Partnerna har en miljöutredning eller ett miljöcertifikat	70 %	70 %	80 %																																		
Antal webbmöten och -utbildningar, andel och arkivering	Andelen distansdeltagande i möten och utbildningar ökas varje år. Utfallsuppgifter om antalet Teams-möten finns tillgängliga på hela kyrkans nivå med hjälp av Kyrkostyrelsens uppföljning. Antalet möten har beräknats utifrån deltagarna, dvs. om det finns flera personer upprepas antalet möten på motsvarande sätt. <table><tr><th>År</th><th>Antal Teams-möten</th><th>Deltagare pers.</th><th>Teams-möten/pers. i genomsnitt</th></tr><tr><td>2021</td><td>13 180</td><td>413</td><td>32</td></tr><tr><td>2022</td><td>22 446</td><td>462</td><td>49</td></tr><tr><td>2023</td><td>16 783</td><td>461</td><td>36</td></tr><tr><td>2024</td><td>17 433</td><td>507</td><td>34</td></tr></table> <table><tr><th>Utbildningar som ordnas av samfällighetens ämbetsverk</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Webbutbildningar</td><td>21</td><td>12</td><td>4</td></tr><tr><td>Närutbildningar</td><td>39</td><td>53</td><td>32</td></tr><tr><td>Webbutbildningarnas andel av alla utbildningar</td><td>35 %</td><td>18 %</td><td>12 %</td></tr></table>	År	Antal Teams-möten	Deltagare pers.	Teams-möten/pers. i genomsnitt	2021	13 180	413	32	2022	22 446	462	49	2023	16 783	461	36	2024	17 433	507	34	Utbildningar som ordnas av samfällighetens ämbetsverk	2022	2023	2024	Webbutbildningar	21	12	4	Närutbildningar	39	53	32	Webbutbildningarnas andel av alla utbildningar	35 %	18 %	12 %
År	Antal Teams-möten	Deltagare pers.	Teams-möten/pers. i genomsnitt																																		
2021	13 180	413	32																																		
2022	22 446	462	49																																		
2023	16 783	461	36																																		
2024	17 433	507	34																																		
Utbildningar som ordnas av samfällighetens ämbetsverk	2022	2023	2024																																		
Webbutbildningar	21	12	4																																		
Närutbildningar	39	53	32																																		
Webbutbildningarnas andel av alla utbildningar	35 %	18 %	12 %																																		
Antal utskrifter	Säker utskrivning är möjlig före utgången av 2025. Församlingarna och enheterna kan ännu ha några enskilda skrivare som enheterna och församlingarna ansvarar för. De möjliggör inte säker utskrivning och de mängder som skrivits ut via dem kan inte inkluderas i de siffror som beskrivs nedan. Det totala antalet utskrifter minskar med 30 % före utgången av 2023. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Antalet sidor som skrivits ut med säkerhetsskrivare, skrivare togs i bruk på olika håll under 2022 året runt.</td><td>673 005</td><td>975 944</td><td>890 253</td></tr><tr><td>Förändring jämfört med siffrorna för 2021, då endast gamla skrivare användes i hela samfälligheten. Från och med början av 2023 har hela samfälligheten endast använt nya säkerhetsskrivare centraliserat.</td><td>-42 %</td><td>-18 %</td><td>-25 %</td></tr></table>		2022	2023	2024	Antalet sidor som skrivits ut med säkerhetsskrivare, skrivare togs i bruk på olika håll under 2022 året runt.	673 005	975 944	890 253	Förändring jämfört med siffrorna för 2021, då endast gamla skrivare användes i hela samfälligheten. Från och med början av 2023 har hela samfälligheten endast använt nya säkerhetsskrivare centraliserat.	-42 %	-18 %	-25 %																								
	2022	2023	2024																																		
Antalet sidor som skrivits ut med säkerhetsskrivare, skrivare togs i bruk på olika håll under 2022 året runt.	673 005	975 944	890 253																																		
Förändring jämfört med siffrorna för 2021, då endast gamla skrivare användes i hela samfälligheten. Från och med början av 2023 har hela samfälligheten endast använt nya säkerhetsskrivare centraliserat.	-42 %	-18 %	-25 %																																		

Indikator	Målnivå								
	Genom informationsförvaltningens åtgärder kan man inte längre påverka antalet utskrifter. Antalet utskrifter påverkas av användarna, dvs. de antingen höjer eller sänker antalet utskrifter genom sina egna beslut. Det vore viktigt att den förnyelse av kyrkans image som inleddes 2024 förblir elektronisk och inte leder till att antalet utskrifter och trycksaker ökar på grund av material och broschyrer med ett nytt utseende.								
Återvinningsandel av elektronikavfall	Målvärde: 100 % före utgången av 2022. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Återvinningsprocent för elektronikavfall</td><td>90 %</td><td>95 %</td><td>95 %</td></tr></table> Målet att återvinna alla apparater till 100 procent är inte realistiskt. I praktiken återvinns all utrustning i enlighet med villkoren i leasingavtalen. Fungerande skärmar levereras till återvinningscentralen, icke-fungerande till krossning. Möss kan inte återvinnas. Bläckpatronerna återvinns av samarbetspartnern. Det är möjligt att effektivisera insamlingen av separata apparater från församlingarna och serviceenheterna, men ansvaret för detta är splittrat över hela organisationen. De delar som innehåller farligt avfall vidarebefordras avfallssamarbetspartnern för behandling och bortskaffande.		2022	2023	2024	Återvinningsprocent för elektronikavfall	90 %	95 %	95 %
	2022	2023	2024						
Återvinningsprocent för elektronikavfall	90 %	95 %	95 %						

5.7 Kommunikation

Miljöprogrammets mål för kommunikationen är:

1. En kontinuerlig kommunikation om miljö och hållbar utveckling produceras och upprätthålls i enlighet med årsklockan för miljökommunikationen.
2. Den kyrkliga samfällighetens miljöbokslut upprättas årligen.
3. Användning av miljömärkta produkter vid kommunikationsupphandlingar.
4. Av samarbetspartnerna förutsätts en utredning om företagets, produktens och tjänstens miljökonsekvenser, ett miljösystem eller en beskrivning av hur verksamhetens miljökonsekvenser har beaktats.
5. Församlingsmedlemmarna erbjuds en digital prenumeration av Kirkko ja kaupunki i stället för en papperstidning.

Indikator	Målnivå																
Miljökommunikation	Årsklocka i bruk. <table><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Årsklockan uppgjord</td><td>ja</td><td>ja</td><td>ja</td></tr><tr><td>Åtgärder enligt årsklockan har fastställts</td><td>se nedan</td><td>se nedan och bilagor</td><td>se nedan och bilagor</td></tr><tr><td>Avvikelser från den planerade årsklockan</td><td>inga</td><td>inga</td><td>inga</td></tr></table>		2022	2023	2024	Årsklockan uppgjord	ja	ja	ja	Åtgärder enligt årsklockan har fastställts	se nedan	se nedan och bilagor	se nedan och bilagor	Avvikelser från den planerade årsklockan	inga	inga	inga
	2022	2023	2024														
Årsklockan uppgjord	ja	ja	ja														
Åtgärder enligt årsklockan har fastställts	se nedan	se nedan och bilagor	se nedan och bilagor														
Avvikelser från den planerade årsklockan	inga	inga	inga														
Antal artiklar och meddelanden som publicerats i extern och intern kommunikation	Minst tre artiklar med miljötema och tre meddelanden / år. <i>Flera tiotal. Målet har överskridits under alla år sedan 2022. Särskilt mängden och formerna av extern miljörelaterad kommunikation har ökat. Artiklar och meddelanden publicerades varje månad under hela året. Sammanfattningar, exempel och länkar till innehåll i sociala medier och på webben finns i bilagan till kapitel 8. Sammanställningen innehåller särskilt publikationer som beretts med miljöaspekten som ledande tema, men också några andra publikationer med anknytning till klimat- och miljötemat. Dessutom har man informerat om Esbo församlingars byggprojekt och deras miljömål, till exempel om att uppvärmningssystemet ändras och att man därigenom avstår från fossila bränslen.</i> <i>I sammanställningen ingår publicerade webbinnehåll, innehåll i sociala medier och publikationer av Kirkko ja kaupunki-webbmedier. Alla meddelanden som publicerats på webbplatsen har också skickats som mediedistribution via STT.</i> https://www.sttinfo.fi/uutishuone/69819767/espoon-seurakuntayhtyma																
Årligt miljöbokslut	Gjorts årligen, full täckning 2026. <i>Miljöbokslut enligt den kyrkliga samfällighetens miljösystem 2021–2030 och ISO 14001-standarden har publicerats för 2022, 2023 och 2024.</i>																

Indikator	Målnivå																				
Miljömärken för kommunikationsupphandlingar	<table><tr><th colspan="4">Tryckta produkter 100 % från och med 2021, övriga produkter 100 % år 2022.</th></tr><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Andel miljömärkta tryckta produkter av alla använda tryckta produkter</td><td>99 %</td><td>99 %</td><td>99 %</td></tr><tr><td>Andel miljömärkta produkter av alla andra produkter</td><td>20 %</td><td>20 %</td><td>20 %</td></tr></table>	Tryckta produkter 100 % från och med 2021, övriga produkter 100 % år 2022.					2022	2023	2024	Andel miljömärkta tryckta produkter av alla använda tryckta produkter	99 %	99 %	99 %	Andel miljömärkta produkter av alla andra produkter	20 %	20 %	20 %				
Tryckta produkter 100 % från och med 2021, övriga produkter 100 % år 2022.																					
	2022	2023	2024																		
Andel miljömärkta tryckta produkter av alla använda tryckta produkter	99 %	99 %	99 %																		
Andel miljömärkta produkter av alla andra produkter	20 %	20 %	20 %																		
Samarbetspartnernas miljöutredningar	100 % år 2023. <i>Ingen förändring jämfört med tidigare år. Bland annat beaktas miljöperspektivet i tryckningen av julkalendern.</i> <i>Samarbetspartner av vilka miljöutredning krävs: Sanomapaino</i> <i>Ansvar: https://www.sanomapaino.fi/sanomapaino-3/: "I produktionen används förnybara och helt återvinningsbara råvaror samt oskadliga tryckfärger. Av produktionens biprodukter kan 94 procent styras till återvinning och 6 procent till nyttoanvändning. Vi använder endast ansvarsfullt producerat papper. Vid anskaffning av tryckpapper iaktas koncernens principer för pappersinköp. Skogscertifieringen stöds som ett godtagbart sätt att bedriva hållbart skogsbruk, så vid inköp prioriterar vi certifierat papper."</i>																				
Andel digitala prenumerationer av tidningen Kirkko ja kaupunki	<table><tr><th colspan="4">Minst 20 % digitala prenumerationer 2023.</th></tr><tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Antal prenumerationer (Esboregionens andel)</td><td>80 000</td><td>80 000</td><td>80 000</td></tr><tr><td>Antal digitala prenumerationer (Esboregionens andel) (indikatorn slopas efter 2024)</td><td>123</td><td>0</td><td>inte möjlig</td></tr><tr><td>Andel digitala prenumerationer av alla prenumerationer (Esboregionens andel) (indikatorn slopas efter 2024)</td><td>0,15 %</td><td>0 %</td><td>0 %</td></tr></table> <i>Direktionen för Kirkko ja kaupunki beslöt under 2023 att avsluta möjligheten till en digital prenumeration på grund av nästan obefintlig efterfrågan. Målet slopas från miljöprogrammet. I stället har man förberett Kirkko ja kaupunki-appen, som har kunnat användas sedan början av 2025.</i>	Minst 20 % digitala prenumerationer 2023.					2022	2023	2024	Antal prenumerationer (Esboregionens andel)	80 000	80 000	80 000	Antal digitala prenumerationer (Esboregionens andel) (indikatorn slopas efter 2024)	123	0	inte möjlig	Andel digitala prenumerationer av alla prenumerationer (Esboregionens andel) (indikatorn slopas efter 2024)	0,15 %	0 %	0 %
Minst 20 % digitala prenumerationer 2023.																					
	2022	2023	2024																		
Antal prenumerationer (Esboregionens andel)	80 000	80 000	80 000																		
Antal digitala prenumerationer (Esboregionens andel) (indikatorn slopas efter 2024)	123	0	inte möjlig																		
Andel digitala prenumerationer av alla prenumerationer (Esboregionens andel) (indikatorn slopas efter 2024)	0,15 %	0 %	0 %																		

6. Indikatorer som följs upp på hela samfällighetens nivå 2024

Indikator	2022	2023	2024	Precisering
Personal	2022	2023	2024	
Heltidsanställda	512	510	506	
Arealer	2022	2023	2024	
Fastigheternas totala areal	550 ha	550 ha	550 ha	Inga förändringar.
Byggd areal totalt	54 279 m ²	54 279 m ²	54 279 m ²	Inga förändringar. Nettoeffekten av rivningen av servicebyggnaden på Klockarmalmens begravningsplats och nybyggnaden beaktas i siffrorna för 2025.
Uppvärmad areal totalt	53 674 m ²	53 674 m ²	53 674 m ²	Kalla utrymmen jordförråd, maskinhall, sopskjul och klockstaplar
Uppvärmad areal / församlingsmedlem	0,3 m ² /pers	0,3 m ² /pers	0,3 m ² /pers	
Uppvärmad areal / anställd	105 m ² /pers	105 m ² /pers	106 m ² /pers	
Uppvärmningsenergi	2022	2023	2024	
Totalförbrukning	6 351 MWh	8 283 MWh	7 895 MWh	Omfattar fjärrvärme, olja och pellet. Pellet har inte behövts för uppvärmning av byggnader efter 2/2024 på grund av ändringen av uppvärmningssystemet, men det har använts för uppvärmning av byggplatsen på Vällskog gård.
Förbrukning av uppvärmningsenergi / uppvärmda utrymmen m ²	0,1 MWh/m ²	0,2 MWh/m ²	0,1 MWh/m ²	
Elenergi	2022	2023	2024	
Totalförbrukning	4 822 MWh	4 686 MWh	4 570 MWh	Elenergi som producerats via solpaneler 2024: 27 MWh
Andel förnybara	100 %	100 %	100 %	
Total elförbrukning / uppvärmd areal	0,1 MWh/m ²	0,1 MWh/m ²	0,1 MWh/m ²	
Total energiförbrukning	2022	2023	2024	
Total energiförbrukning sammanlagt	11 785 MWh	13 575 MWh	12 465 MWh	
Energieffektivitet	0,2 MWh/m ²	0,3 MWh/m ²	0,2 MWh/m ²	Total energiförbrukning per uppvärmd m ²
Andel förnybara energikällor	40–100 %	40–100 %	se precisering, avvikande situation på grund av grundliga renoveringar	Andel förnybara energikällor 2024: Ingas 100 %, Hvittorp 25 %, Klockarmalmen innan den grundliga renoveringen började 50–100 %, 0 % under renoveringen, 100 % när renoveringen är klar, 100 % av objekt som hör till fjärrvärmenätet.
Vattenförbrukning	2022	2023	2024	

Indikator	2022	2023	2024	Precisering
Totalförbrukning	22 571 m ³	21 383 m ³	21 390 m ³	27 objekt. I siffran ingår inte As Oy Ruusutarha eller förbrukningen av Vällskogs eller Hila's egna brunnar. Förbrukningen av Hila och Vällskogs brunnar var 1 156 m ³ . Antalet observerade misstänkta läckor var 73, varav en stor del berodde på användarnas vårdslöshet.
Totalförbrukning/anställd	44,1 m ³ /per s.	44,7 m ³ /per s.	44,6 m ³ /per s.	
Totalförbrukning/församlingsmedlem	0,14 m ³ /per s.	0,14 m ³ /per s.	0,14 m ³ /per s.	Det lönar sig att överväga mätarens ändamålsenlighet. Största delen av vattenförbrukningen sker för församlingsmedlemmarna, men antalet besökare kan inte utredas tillförlitligt för en sådan mätare.
Pappersförbrukning	2022	2023	2024	
Totalförbrukning	1,6 ton	1,2 ton	1,17 ton	Beställda mängder 2023: 500 ris à 2,4 kg, 2024: 490 ris à 2,4 kg
Återvinningsprocent	5–10 %	5 % eller lite över	< 4 %	Utskriftspapprets andel av pappersavfallet exkl. dataskyddsmaterial, vikten av trycksaker (broschyrer, kort, tidningar, reklam osv.) kan inte uppskattas
Trafik	2022	2023	2024	
Resekostnader totalt	440 342 €	446 265 €	508 920 €	
Resekostnader/anställd	554 €/pers.	584 €/pers.	687 €/pers.	Det totala antalet anställda har använts som divisor, även om alla inte har reskostnader
Avfallshantering	2022*)	2023	2024	*) Siffran för 2022, inkl. 10 mån. 1.3.–31.12.2022
Blandavfall	134,5 ton	138,7 ton	138,2 ton	133,0 ton använt som bränsle i avfallsförbränningsanläggningar
Papper	32,3 ton	25,8 ton	27,3 ton	Papprets (A4) andel av detta 1,7 t (2,4 t 2023), dataskyddsmaterialets andel 2,4 t
Plast och förpackningsplast	6,0 ton	8,1 ton	9,2 ton	
Bioavfall	70,0 ton	73,2 ton	76,7 ton	
Farligt avfall	0,4 ton	0,2 ton	0,6 ton	
Träavfall	0,4 ton	0,2 ton	0,1 ton	
Papp och kartong	21,4 ton	21,4 ton	22,5 ton	
Glas	7,8 ton	9,3 ton	9,8 ton	
Metall	3,8 ton	4,5 ton	4,8 ton	
Slamvatten	77,4 ton	200,9 ton	234,0 ton	Avfall från avloppsreningsverk
Total återvinningsgrad	61 %	68 %	72 %	
Nyttoanvändningsgrad	100 %	100 %	100 %	
Totala kostnader	57 674 €	66 702 €	72 572 €	
Total mängd avfall	364,1 ton	456,4 ton	532,1 ton	

Indikator	2022	2023	2024	Precisering
CO ₂	2022	2023	2024	
Totala utsläpp	6,8 milj. CO ₂ -ekv.kg	7,3 milj. CO ₂ -ekv.kg	7,6 milj. CO ₂ -ekv.kg	Källa: Siffrorna från kyrkans utsläppsräknare utan korrigeringar
Totala utsläpp / m ² per uppvärmd m ²	126 CO ₂ - ekv.kg/m ²	136 CO ₂ - ekv.kg/m ²	142 CO ₂ - ekv.kg/m ²	Källa: Siffrorna från kyrkans utsläppsräknare utan korrigeringar

7. Begravningsväsendets miljöindikatorer 2024

Begravningsväsendets indikatorer, alla begravningsplatser	2022	2023	2024	Precisering
Personal	2022	2023	2024	
Heltidsanställda	23 personer	23 personer	24 personer	
Anställda (inklusive heltidsanställda säsongsarbetare)	85 personer	85 personer	86 personer	Därtill 7 st. månadsavlönade. Antal årsverken 45,4. På grund av det stora antalet säsongsarbetare beskriver årsverkerna begravningsväsendets arbetsmängd bättre än antalet personer.
Arealer (begravningsplatser)	2022	2023	2024	
Total areal (begravningsplatsområden)	43 ha	43 ha	43 ha	
Avdelningar som är i bruk				
Areal	18,3 ha	18,3 ha	18,3 ha	
Antal gravar	37 360 st.	37 360 st.	37 360 st.	
Reservavdelningar	2,4 ha	2,4 ha	2,4 ha	
Gångar	3,3 ha	3,3 ha	3,3 ha	
Stödområden	6,6 ha	6,6 ha	6,6 ha	Inkluderar komposteringsområden, servicegårdar och parkeringsområden på begravningsplatser, men inte skogsområden på Klockarmalmens begravningsplats.
Total areal (avdelningar som är i bruk) / avliden	3,9 m ² /avliden	3,9 m ² /avliden	3,8 m ² /avliden	
Byggd areal (byggnader)	2022	2023	2024	
Total areal, byggnader	5 086 m ²	5 086 m ²	5 086 m ²	Den grundliga renoveringen av servicebyggnaden och nybyggnaden på Klockarmalmens begravningsplats blir färdig 2025
Total areal / årsverke	115 m ² /årsverke	115 m ² /årsverke	112 m ² /årsverke	
Energi	2022	2023	2024	
Totalförbrukning (el)	691 MWh	711 MWh	800 MWh	Klockarmalmen värms upp endast med el på grund av byggarbetsplatsen

Begravningsväsendets indikatorer, alla begravningsplatser	2022	2023	2024	Precisering
Totalförbrukning (värme)	217 MWh	374 MWh	282 MWh	Den totala förbrukningen har minskat, eftersom värmeåtervinningen från krematoriets filteranläggning har fungerat ändamålsenligt
Totalförbrukning (el, värme)	908 MWh	1 085 MWh	1 082 MWh	
Bränsle				Siffrorna beskriver de köpta mängderna
Lätt brännolja	58 541 l	58 034 l	40 652 l	Motsvarar 630 MWh (606 MWh 2023)
Dieselloja	23 617 l	28 369 l	21 150 l	
Bensin	1 923 l	0 l	1 400 l	
Bränslen totalt	77 405 l	86 403 l	63 202 l	
Andel förnybara energikällor	25 %	25 %	30 %	Krematorium 0 %, endast eluppvärmning i Klockarmalmen.
Energiförbrukning (el och fjärrvärme) / årsverke	16 MWh/årsverke	28 MWh/årsverke	24 MWh/årsverke	

Begravningsväsendets indikatorer, alla begravningsplatser	2022	2023	2024	Precisering
Vattenförbrukning	2022	2023	2024	
Bevattningsvatten	16 400 m ³	11 986 m ³	9 412 m ³	Vatten för vilket avloppsvattenavgift inte betalas, i Hagalunds urnlund kan bevattningsvattnets andel inte specificeras från den övriga vattenförbrukningen
Avfallshantering^{*)}	2022	2023	2024	
Blandavfall	21,0 m ³	50,6 ton	45,6 ton	
Plast	0 m ³	0,48 ton	0,71 ton	Ljusavfall ska återvinnas som blandavfall på grund av stearinet
Bioavfall	3,2 m ³	12,7 ton	--	
Marksbansstämningar	360 m ³	0 ton	348 m ³	
Obrukbart träavfall	0 m ³	0 ton	5,9 ton	
Metall	2,5 t	0,9 ton	0,2 ton	
Farligt avfall inkl. oljor	1 200 kg	0,181 ton	540 kg	Krematoriets filteravfall och spillolja, tömningen behöver inte göras årligen
Oljehaltigt slam	--	15,4 ton	--	
Övrigt (papper, kartong, glas...)	--	5,9 ton	5,9 ton	
Material som hänförs till begravningsplatser	--	--	--	
Gravvårdar, kantstenar, stegstenar	16,65 ton	0 ton	0 t	

Total avfallsmängd		86,2 ton	60,2 ton	Andelen marksubstanser har utelämnats
Total avfallsmängd / årsverke	3,1 ton	1,0 ton	1,3 ton	

^{*)} Siffrorna för avfallshanteringen kan variera från år till år om det aktuella avfallsslaget inte har lämnats in för vidarebehandling under året i fråga

8. Bilaga: Sammanställning av meddelanden, artiklar och kommunikation i sociala medier om miljöteman som publicerats under 2024

8.1 STT-meddelanden 2024 med temat miljö, natur, internationellt ansvar

14 meddelanden, i vilka temat bland annat var plantering av träd i Tanzania, Earth Hour, vårpromenad på den nya pilgrimsrutten, ISO 14001-certifikat till Esbo kyrkliga samfällighet, Green Flag Award-utmärkelse till Klockarmalmen för tredje gången i rad och skador som orsakats av granbarkborre i närheten av Otnäs kapell. Meddelandenas språk är förutom finska även svenska och ibland engelska.

- Sommarjobba med grönarbete? Esbo kyrkliga samfällighet rekryterar drygt 70 unga vuxna 19.1.2024
- Espoon seurakuntien hautausmaille haetaan 76 kausi- ja kesätyöntekijää 19.1.2024
- Puu jokaiselle espoolaiselle vastasyntyneelle – Espoon seurakunnat istuttaa puita Tansaniaan 14.3.2024
- Ett träd för varje nyfödd Esbobaby – Esbo församlingar planterar träd i Tanzania 14.3.2024
- Espoon seurakunnat mukana Earth Hour -tapahtumassa 21.3.2024
- Espoon seurakunnat toimivat neljällä mantereella – 1,77 miljoonaa euroa kansainväliseen apuun ja lähetystyöhön 21.3.2024
- Keväinen kävelytempaus tutustuttaa Espoon kulttuurimaisemassa kulkevaan uuteen pyhiinvaellusreittiin ja kerää varoja nuorten hyväksi 18.4.2024
- Esbo församlingar får ISO 14001-miljöcertifiering som den första kyrkliga samfälligheten i Finland 3.5.2024
- Espoo parishes become ISO 14001 certified as the first parish union in Finland 3.5.2024
- Espoon seurakunnille ISO 14001 -ympäristösertifiointi ensimmäisenä seurakuntayhtymänä Suomessa 13.5.2024
- Kesäkahviloita, vaelluksia lähiluontoon ja Walk in -terapiaa – Espoon seurakuntien kesä tarjoaa kohtaamispaikkoja 30.5.2024
- Espoo-päivänä pääsee naimisiin, nukkumaan taivasalla ja seikkailemaan hautausmaalla 25.7.2024
- Juhlavuoden kunniaksi 20 perheomenapuuta Espoon hiippakuntaan 14.8.2024
- 20-åriga Esbo stift jubilerar med att plantera äppelträd och får besök från Myanmar 14.8.2024
- Kellonummen hautausmaalle Green Flag Award -palkinto jo kolmantena vuotena peräkkäin 15.8.2024
- Klockarmalmens begravningsplats får utmärkelsen Green Flag Award tredje året i rad 15.8.2024
- Green Flag Award to Kellonummi Cemetery for the third year running 15.8.2024
- Kirjanpainajatoukkien tuhoamia kuusia kaadetaan Otaniemessä 30.10.2024
- Espoon seurakunnilta 25 000 euroa katastrofiapua Lähi-idän konfliktista kärsiville 5.12.2024 (kansainvälinen vastuu)
- Esbo församlingar ger 25 000 euro i katastrofhjälp till offer i Mellanöstern-konflikten 5.12.2024
- Joulukirkkoja, lemmikkien siunaamista ja hautausmailla käyntiä – Espoon kirkot ja kappelit kutsuvat joulunviettoon 13.12.2024

- Julböner, besök på gravgården och välsignelse av husdjur - kyrkorna och kapellen i Esbo kallar till julfirande 13.12.2024

8.2 Videor/podcaster på Youtube

Sju videor och poddar har publicerats på finska och två på svenska med temana natur-, miljö- och internationellt ansvar. Videornas teman var bland annat pilgrimsvandringen i Noux natur, internationella Jordens dag, kampanjen Träd för barnen, ISO 14 001-certifikatet, cykling i Esbo och vegetariska måltider.

Soul Of Espoo: Liikkumista Espoossa ennen ja nyt - Mika Salonoja. Keskustelua pyöräilystä Espoossa. 7.1.2024 <https://youtu.be/qF3Af3PTsKs?si=XTMKmdazp8DcsZlk>

Puita lapsille: Karina ja guavapuu 21.3.2024 https://youtu.be/IBJxtuMtg_U

Puita lapsille: Hussein ja eukalyptuspuu 21.3.2024 <https://youtu.be/F9FDJV13Os8>

Kansainvälinen maan päivä - Earth Day 2024 21.4.2024

<https://youtu.be/drUxoHWqolw?si=oKn243JWockibabJ> Espoon seurakunnille ISO 14001 -ympäristösertifiointi ensimmäisenä seurakuntayhtymänä Suomessa 15.5.2024

<https://youtu.be/jfnza68mL-w>

Träd för barnen: Karina och guavaträdet 12.6.2024 <https://youtu.be/K3kJqbDR8pU>

Träd för barnen: Hussein och eukalyptusträdet 12.6.2024 <https://youtu.be/nuB6qSzPGmY>

Nuukсион pieni luontopyhiinvaellus 13.9.2024 <https://youtu.be/sxV70Diln7Y>

Soul of Espoo: Kasvisruokakonkari Asko Leinonen tekee töitä hautausmailla 20.11.2024

<https://youtu.be/BIXmuRawW50>

Lyft på sociala medier Espoon seurakunnat fb och Kirkko Espoossa IG med teman natur, miljö, internationellt ansvar, hållbar utveckling

Soul Of Espoo: Liikkumista Espoossa ennen ja nyt - Mika Salonoja (podcast, fb) 7.1.2024

Ilmastokonsertti su 14.1. Laaksoalahden kappelilla. Konsertti Itämeren suojelemiseksi, Natura-kvartetti ja Musaico-kuoro. Konsertin tuotto ohjataan lyhentämättömänä WWF:n kautta Itämeren suojeluun. Kirkko Espoossa ig

Ilmastokonsertti su 14.1. klo 15 Laaksoalahden kappelilla. 11.1.2024, Espoon seurakunnat fb

Espoon seurakuntien hautausmailla haetaan 76 kausi- ja kesätyöntekijää 18.1.2024, Espoon seurakunnat fb

Haluatko tehdä kesällä töitä ulkona? Jos olet niin ikään valmis tekemään fyysisiä hommia, niin meillä voi olla töitä juuri sinulle., 19.1.2024, Kirkko Espoossa Ig

Ekopaasto: Lanttu vai mustajuuri? Sesonkijuureksista hyvä ateria ja ekoteko. 17.2.2024 Kirkko Espoossa Ig

Blogg: Espoon tuomiokirkkoseurakunnan pappi, väitöskirjatutkija Vilppu Uomo pohtii blogissaan teologian vaikutusta kansainväliseen ilmastopolitiikkaan. 28.2.2024 Espoon seurakunnat fb

Ekopaasto: La 9.3. Minkä vaatteen tai esineen voit korjata tai kierrättää? Espoon seurakunnat fb

Ekopaasto: Ma 11.3. Kuluta aineettomia asioita: hiljaisuutta, aikaa ja hyviä sanoja toisille. Espoon seurakunnat fb

Ekopaasto: 12.3. Lähde itsekseesi luontoon ihmetellen, aavistellen ja suorittamatta. Espoon seurakunnat fb

Puita lapsille Espoon seurakuntien Puita lapsille -hanke julkistetaan Maailman metsäpäivänä 21.3. Jokaiselle espoolaisvauvalle istutetaan puu Tansaniaan. Puiden istuttaminen ja sitä tukeva ympäristötyö toteutetaan yhdessä Suomen Lähetysseuran kanssa. 15.3.2024 Espoon seurakunnat fb

Ekopaasto: 21.3. Käy lähimetsässä hiljentymässä. Olet osa luomakuntaa. Espoon seurakunnat fb

Ekopaasto: 23.3. Näytä tänään valomerkki ilmaston ja luonnon puolesta. Espoon seurakunnat fb

23.3.2024 Anna tänään tunti luonnolle. Tee jotain luonnon kannalta positiivista, jotain mitä rakastat, missä tai milloin tahansa. Kirkko Espoossa lg

23.3.2024 Anna tänään tunti luonnolle. Tee jotain luonnon kannalta positiivista, jotain mitä rakastat, missä tai milloin tahansa. Espoon seurakunnat fb

Maanantaina 22.4. vietetään kansainvälistä "Maan päivää". Sitä kutsutaan toisinaan myös Maailman päiväksi. Espoon seurakunnat fb

Miljoona roskapussia

19.4.2024 Maan päivään liittyviä tapahtumia seurakunnissa: Espoon seurakunnat fb

20.4.2024 Keväinen kävelytempaus tutustuttaa Espoon kulttuurimaisemassa kulkevaan uuteen pyhiinvaellusreittiin ja kerää varoja nuorten hyväksi, Espoon seurakunnat fb

21.4.2024 Espooseen on avattu useita pyhiinvaellusreittejä. Espoon seurakuntien suunnittelema uusi pyhiinvaellusreitti myötäilee Kuninkaantietä, joka yhdisti 1300-luvulta alkaen toisiinsa Ruotsin valtakunnan itä- ja länsiosia. Tältä sivustolta löydät tulevat yhteiset pyhiinvaellustapahtumat Espoon seurakunnissa. Espoon seurakunnat fb

- 22.4.2024 Maan päivä - Earth Day Espoon seurakuntien sometoimitus/ Katja Kangas #viljelejavarjele #luonnonsuojelu #ekoteologia #maanpäivä2024 #EarthDay2024, Espoon seurakunnat fb
- 25.4.2024 Hautausmaiden kevätsiivoukset ovat tämän viikon tauolla. Jatketaan ensi viikolla. Kirkko Espoossa lg
- 2.5.2024 Chapple-kirppis on täällä. Laita hyvä kiertämään. Kirkko Espoossa lg
- 15.5.2024 Espoon seurakuntien uusi ympäristöjärjestelmä on rakennettu kansainvälisen ISO 14001 -standardin mukaiseksi. ISO 14001-sertifikaatti luovutettiin Espoon seurakunnalle 13.5.2024. Järjestelmä on paikallisseurakuntien ja yhtymän viraston yksiköiden yhteinen. Espoon seurakunnat fb, video
- 8.6.2024 Kesäkahviloita, vaelluksia lähiluontoon ja Walk in -terapiaa – Espoon seurakuntien kesä tarjoaa kohtaamispaikkoja, Espoon seurakunnat fb
- 26.6.2024 Kaipaus ja rakkaus näkyvät Kellonummen hautausmaalla – vehreällä alueella voi käydä vaikka lammenrantapiknikillä, Kirkko ja kaupunki Espoon seurakunnat fb
- 13.8.2024 Tervetuloa Peikon patikka -luontovaelluksen avajaisiin Velskolaan la 31.8. klo 14-18! Noin kolme kilometriä pitkä polku kuljettaa vaeltajia monipuolisessa metsämaastossa. Reitti alkaa Velskolan leirikeskuksen pihapiiristä. Kirkko Espoossa lg, lyft även i fb
- 13.8. 2024 Espoo-päivän ja Suomen Luonnon Päivän kunniaksi la 31.8. Kirkko Espoossa järjestää pop up -telttailualueen Velskolaan! Tule yöpymään taivaan alla joko omalla teltalla tai lainaa meitä teltta. Velskolassa on mahdollisuus sauna ja uida. Kirkko Espoossa lg
- 15.8.2024 Espoon seurakuntien Kellonummen hautausmaa on voittanut arvostetun Green Flag Awardin vuosille 2024– 2025. Kirkko Espoossa lg
- 16.8.2024 Espoo-päivän ja Suomen luonnon päivän kunniaksi Velskolassa on mahdollisuus yöpyä teltassa, tai vaikka riippumatossa. Jos omaa telttaa ei löydy, sellaisen saa lainaksi. Ilmoittautuminen Nuku yö ulkona -tapahtumaan on avoinna 18.8. asti. Espoon seurakunnat fb reels
- 28.8.2024 Ajatuksia toivosta ja luomakunnasta - Hetki piispan kanssa. Espoon hiippakunta juhlii 20-vuotisjuhlaansa 2024. Video, Kirkko Espoossa ig
- 30.8.2024 Espoon hiippakuntaan istutetaan juhluvuoden kunniaksi 20 perheomenapuuta – piispa Kaisamari Hintikan mukaan uudet omenapuut kertovat toivosta. Kirkko ja kaupunki, Espoon seurakunnat fb
- 31.08.2024 Velskolassa nukutaan yö ulkona ja juhlitaan samalla Suomen luonnon päivää! Video. Kirkko Espoossa ig.
- 13.9.2024 Nuuksion pieni luontopyhiinvaellus, video Espoon seurakunnat fb
- 4.10.2024 ”On paljon asioita, joita voisimme oppia eläimiltä, jos antaisimme niille mahdollisuuden” – Villieläinsairaalassa työskentelevä Maiju Kupiainen haaveili jo lapsena eläinten

pelastamisesta. Webbartikel Kirkko ja kaupunki, Espoon seurakunnat fb

6.10.2024 Pastori Heikki Lehti Espoosta näkee sysloistoon pukeutuvassa vaahterassa ja yötaivaan revontulissa viestin Jumalalta, joka tulee luonnossa lähelle. Hartaus Yle Areenassa. Lyft, Espoon seurakunnat fb

17.10.2024 Reilu kauppa varoittaa: suomalaisten rakkaus kahviin tuhoaa sademetsiä Webbartikel Kirkko ja kaupunki, Espoon seurakunnat fb

18.10.2024 On taas syksy ja aika sulkea Espoon hautausmaiden kesävedet. Nautitaan vielä kuitenkin kuulaista syyspäivistä kuten tämä Kirkon hautausmaalla kasvava syysshortensia. Kirkko Espoossa ig

26.10.2024 Helsingin tuomiokirkossa on tässä kuussa vietetty Kestävä tulevaisuus -teemakuukautta. Sen tapahtumat on järjestetty brittitaitelija Luke Jerramin käsialaa olevan Gaia- taideteoksen alla. Kirkko Espoossa ig, reels

27.10.2024 Ihminen tarvitsee monilajista metsää – pöpelikkö parantaa vastustuskykyä taudeille. Webbartikel Kirkko ja kaupunki, Espoon seurakunnat fb

28.10.2024 Puita lapsille. Tansaniassa Kilosan seurakunnassa on juuri istutettu puuntaimia Espoon ja maailman lapsille. Espoon seurakunnat ig, lyft även Espoon seurakunnat fb

30.10.2024 Voihan kirjanpainaja, mitä teit! Otaniemen kappelin kiinteistön alueelta joudutaan kaatamaan pystyyn kuolleita kuusia. Espoon seurakunnat ig, lyft även Espoon seurakunnat fb

20.11.2024 Soul of Espoo: Hautaustoimen työnjohtaja Asko Leinonen on ollut kasvisruokailija 1990-luvun alusta lähtien. Podcastissa hän antaa puhuu myös kynttiläjätteen oikeaoppisesta lajittelusta ja kertoo, millaista on kohdata surevia ihmisiä hautausmaalla. Espoon seurakunnat fb, video

29.11.2024 Bloggi: - Juuri päättynyt YK:n ilmastokokous Bakussa on ollut jälleen yksi esimerkki siitä, miten ihmiskunta ei kykene vastaamaan aiheuttamaansa ekologiseen kriisiin. Kokouksen päätökset ilmastomuutoksen torjumisesta tiedettiin jo niitä hyväksyttäessä riittämättömiksi. Sama on toistunut läpi ilmastokokousten historian: tehdään liian vähän ja liian myöhään, Vilppu Huomo kirjoittaa. Espoon seurakunnat fb

Webbplats: espoonseurakunnat.fi

18.1.2024 Espoon seurakuntien hautausmaille haetaan 76 kausi- ja kesätyöntekijää

[Espoon seurakuntien hautausmaille haetaan 76 kausi- ja kesätyöntekijää - Kirkko Espoossa](#)

14.3.2024 Puu jokaiselle espoolaiselle vastasyntyneelle – Espoon seurakunnat istuttaa puita Tansaniaan

[Puu jokaiselle espoolaiselle vastasyntyneelle – Espoon seurakunnat istuttaa puita Tansaniaan - Kirkko Espoossa](#)

21.3.2024 Espoon seurakunnat toimivat neljällä mantereella – 1,77 miljoonaa euroa kansainväliseen apuun ja lähetystyöhön

[Espoon seurakunnat toimivat neljällä mantereella – 1,77 miljoonaa euroa kansainväliseen apuun ja lähetystyöhön - Kirkko Espoossa](#)

18.4.2024 Keväinen kävelytempaus tutustuttaa Espoon kulttuurimaisemassa kulkevaan uuteen pyhiinvaellusreittiin ja kerää varoja nuorten hyväksi

[Keväinen kävelytempaus tutustuttaa Espoon kulttuurimaisemassa kulkevaan uuteen pyhiinvaellusreittiin ja kerää varoja nuorten hyväksi - Kirkko Espoossa](#)

10.5.2024 Kirkko rauhan ja oikeudenmukaisemman maailman puolesta - Espoon seurakunnat mukana Maailma kylässä -festivaaleilla 25.-26.5.2024

[Kirkko rauhan ja oikeudenmukaisemman maailman puolesta - Espoon seurakunnat mukana Maailma kylässä -festivaaleilla 25.-26.5.2024 - Kirkko Espoossa](#)

16.5.2024 Espoon seurakunnille ISO 14001 -ympäristösertifiointi ensimmäisenä seurakuntayhtymänä Suomessa

[Espoon seurakunnille ISO 14001 -ympäristösertifiointi ensimmäisenä seurakuntayhtymänä Suomessa - Kirkko Espoossa](#)

17.5.2024 Espoo parishes become ISO 14001 certified as the first parish union in Finland

[Espoo parishes become ISO 14001 certified as the first parish union in Finland - Kirkko Espoossa](#)

29.5.2024 Kesäkahviloita, vaelluksia lähiluontoon ja Walk in -terapiaa – Espoon seurakuntien kesä tarjoaa kohtaamispaikkoja

[Kesäkahviloita, vaelluksia lähiluontoon ja Walk in -terapiaa – Espoon seurakuntien kesä tarjoaa kohtaamispaikkoja - Kirkko Espoossa](#)

25.7.2024 Espoo-päivänä pääsee naimisiin, nukkumaan taivasalla ja seikkailemaan hautausmaalla

[Espoo-päivänä pääsee naimisiin, nukkumaan taivasalla ja seikkailemaan hautausmaalla - Kirkko Espoossa](#)

15.8.2024 Kellonummen hautausmaalle Green Flag Award -palkinto jo kolmantena vuotena peräkkäin

[Kellonummen hautausmaalle Green Flag Award -palkinto jo kolmantena vuotena peräkkäin - Kirkko Espoossa](#)

15.8.2024 Green Flag Award to Kellonummi Cemetery for the third year running

[Green Flag Award to Kellonummi Cemetery for the third year running - Kirkko Espoossa](#)

15.8.2024 Juhlavuoden kunniaksi 20 perheomenapuuta Espoon hiippakuntaan

Juhlavuoden kunniaksi 20 perheomenapuuta Espoon hiippakuntaan - Kirkko Espoossa

30.10.2024 Kirjanpainajien tuhoamia kuusia kaadetaan Otaniemessä

Kirjanpainajien tuhoamia kuusia kaadetaan Otaniemessä - Kirkko Espoossa

5.12.2024 Espoon seurakunnilta 25 000 euroa katastrofiapua Lähi-idän konfliktista kärsiville

Espoon seurakunnilta 25 000 euroa katastrofiapua Lähi-idän konfliktista kärsiville - Kirkko Espoossa

12.12.2024 Joulukirkkoja, lemmikkien siunaamista ja hautausmailla käyntiä – Espoon kirkot ja kappelit kutsuvat joulun viettoon

Joulukirkkoja, lemmikkien siunaamista ja hautausmailla käyntiä – Espoon kirkot ja kappelit kutsuvat joulun viettoon - Kirkko Espoossa